

วารสารที่ดิน

ปีที่ ๖๔ ฉบับที่ ๕ เดือน กันยายน – ตุลาคม ๒๕๖๑

คณะผู้จัดทำวารสารที่ดิน

เจ้าของ กองแผนงาน กรมที่ดิน

คณะกรรมการอำนวยการ

อธิบดี	ประธานกรรมการ
ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ	กรรมการ
ที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมสำรวจ	กรรมการ
รองอธิบดี	กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนัก	กรรมการ
ผู้อำนวยการกอง	กรรมการ
เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
เลขานุการกรม	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองแผนงาน	กรรมการและเลขานุการ

กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการ : นางสาวผ่องพรรณ นาเอก

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : นางสาวพุดไทย พักเหลียง

นางสาวอัจฉรา สันติปริชาจิตต์

นางอภิวรรณ สวัสดิ์

นางโสมนัส ทรัพย์สินเสริม

กองบรรณาธิการ : นายณัฐพล ทิพย์มนตรี

นายวัชร มาลัยมาตร

นางดวงรัตน์ จันทระประดิษฐ์

นายณัฐฐิติพัฒน์ กุลเพิ่มทวีรัชต์

นางสาวนริศรา มาลัยพงษ์

นายสงวน มณีรัตนศักดิ์

นางสาวอนงค์นาถ กาญจนเพ็ญ

นายทวีศักดิ์ ทรงอยู่

นางอนุช กาญจนาลัย

นางแม่นเขียน เซาต์ศิลป์

นางสมหมาย บุญธรรมชนะรุ่ง

นางสาวญาณารินทร์ แข็งแรง

ฝ่ายศิลป์ : นางสาวพัทยา มีสมมนต์

นางสาวกมลพร ทักขิณาสภาพ

นางสาวธนารัตน์ จ้างประเสริฐ

ฝ่ายจัดการ

นางสาวอัจฉรา อุ่นใจ นางสาวพรทิพย์ รัตนพันธ์

นางสาวชญาธร ปการโรจน์ นางกตันทิ ภูดงน้ำ

นางสาวพนิดา เต็งทับทิม นายชูเกียรติ พวงเงิน

สถานที่ติดต่อ

กองแผนงาน กรมที่ดิน ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ

อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ กทม. ๑๐๒๑๐

“บทความหรือข้อคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏในวารสารที่ดิน

เป็นวรรณกรรมของผู้เขียนโดยเฉพาะ

กรมที่ดินและบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย”

ปทบรรณาธิการ

วารสารที่ดิน ปีที่ ๖๔ ฉบับที่ ๕ ประจำเดือนกันยายน – ตุลาคม ๒๕๖๑ วารสารฉบับนี้เป็นช่วงปลายฝนต้นหนาว บรรยากาศที่ชุ่มฉ่ำจากสายฝน เริ่มจางหาย ลมหนาวที่แสนจะสดชื่นเริ่มพัดผ่านเข้ามาแทน แต่ชีวิตก็ต้องดำเนินต่อไปพร้อมกับเรียนรู้การเปลี่ยนแปลง และปรับตัวเพื่อเปลี่ยนผ่านไปสู่ยุค 4.0

วารสารฉบับนี้มีคอลัมน์ที่น่าสนใจหลายคอลัมน์ เรื่องแรกคือ โมเดลการพัฒนาคนไทยไปสู่ “คนไทย 4.0 ในศตวรรษที่ 21” ที่จะเดิน ไปข้างหน้าด้วยกัน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป้าหมายสู่การเป็นประเทศที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายในคู่ไปกับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลก ตามแนวคิด “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยขับเคลื่อนผ่านกลไกประชารัฐ ซึ่งกรมที่ดินเป็นฟันเฟืองในการขับเคลื่อน โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง รวมถึงการเชื่อมโยงข้อมูลภาครัฐ

“ความสามารถในการทำนิติกรรมของนิติบุคคล” ซึ่งกฎหมายบัญญัติให้เป็นบุคคลอีกประเภทหนึ่งที่มีใช้บุคคลธรรมดา นิติบุคคลจะมีขึ้นได้ก็แต่ด้วยอาศัยอำนาจแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือกฎหมายอื่น นิติบุคคลจึงมีสิทธิและหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือกฎหมายอื่น โดยนิติบุคคลย่อมมีสิทธิและหน้าที่เช่นเดียวกับบุคคลธรรมดา เป็นต้น

จารีตประเพณี คือแนวปฏิบัติที่สืบทอดกันมานาน และเป็นที่ยอมรับในสังคม “บุญข้าวประดับดิน” ก็เช่นกัน โดยชาวอีสานโบราณ จะมีการนำ ข้าวปลาอาหาร พร้อมหมากพลูห่อด้วยใบตอง นำมาวางตามต้นไม้ หรือ กำแพงวัด หรือวางไว้ตามพื้นดิน ความเชื่อว่าเป็นการทำบุญเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่ญาติผู้ล่วงลับไปแล้ว

และสาระดีๆ อีกมากมายที่ได้คัดสรรนำเสนอในวารสารฉบับนี้ โดยกองบรรณาธิการวารสารที่ดินหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นแหล่งรวบรวม และเผยแพร่ความรู้ที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ ให้พี่น้องชาวดินได้ใช้ประกอบการทำงาน รวมถึงสมาชิกได้ใช้ประโยชน์ต่อไป

๔. -

(นางสาวพ้องพรรณ นาเอก)
ผู้อำนวยการกองแผนงาน
บรรณาธิการวารสารที่ดิน

CONTENT สารบัญ ปีที่ ๖๔ ฉบับที่ ๕ เดือน กันยายน – ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่องน่ารู้...

- ๕ แนวทางการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมต่างสำนักงานที่ดิน (ระบบ Online)
- ๒๕ ระบบให้บริการค้นหาตำแหน่งรูปแปลงที่ดิน ด้วยระบบภูมิสารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (DOLWMS & LandsMaps)
- ๔๕ การขับเคลื่อนเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนตามนโยบาย THAILAND 4.0
- ๕๕ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)
- ๖๐ ความสามารถในการทำนิติกรรมของนิติบุคคล
- ๓๐ การพิจารณากรณีเจ้าหน้าที่ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ
- ๓๘ การถือครองที่ดินแทนคนต่างด้าว

ข้อคิด...

- ๘๔ ชีวิตที่ลงทุนด้วย “ความดี”

หลักกฎหมายจากคดีปกครอง...

- ๘๕ เรียนรู้กฎหมายที่ดินเพิ่มเติมจากคำพิพากษาศาลปกครอง

คำคม...

- ๙๐ ทำไม่ได้คิด กับ คิดแต่ไม่ทำไม่ได้ทำ

หนังสือเวียน ระเบียบ คำสั่งที่เกี่ยวข้อง...

- ๙๑ หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๖.๕/ว ๒๐๓/๒๓/ ลงวันที่ ๑๓/ สิงหาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การเป็นป่าไม้ถาวร ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔

- ๙๓ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๕๑๖.๒/ว ๔๓/๓๖ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ขอความร่วมมือในการแจ้งผลคดีของศาล

- ๙๔ หนังสือกองคลัง ที่ มท ๐๕๐๓.๓/๔๕๔๙ ลงวันที่ ๒๓/ สิงหาคม ๒๕๖๑ เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการแก้ไขรายการนำเงินส่งคลังในระบบ GFMIS

ลานगी...

- ๑๐๓ หลักคิดการทำงานร่วมกัน

เปิดโลกทัศน์ไร้พรมแดน...

- ๑๐๔ บุญข้าวประดับดิน หรือบุญเดือนเก้า
- ๑๐๗ APP WAR แอปชนแอป

ความรู้คู่สุขภาพ...

- ๑๐๙ ไวรัส อาร์เอสวี (RSV virus) อันตรายถึงชีวิต

ไ้ร่มธรรมะ...

- ๑๑๕ การปล่อยวาง

ภาพเล่าเรื่อง...

- ๑๑๖ รูปผู้บริหารกรมที่ดิน ประจำเดือนกันยายน – ตุลาคม ๒๕๖๑

นายประยูร รัตนเสนีย์ อธิบดีกรมที่ดิน

- **การศึกษา**
  - มัธยมศึกษา ● โรงเรียนหอวัง
  - ปริญญาตรี ● รัฐศาสตรบัณฑิต (การเมืองการปกครอง) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
  - ปริญญาโท ● รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- **การอบรม**
  - หลักสูตรโรงเรียนนายอำเภอ รุ่นที่ ๔๑
  - โรงเรียนนักปกครองระดับสูง รุ่นที่ ๔๔
  - วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (ปรอ. ๒๕)
  - Executive Training Program on Provincial and Local Administration : Graduate Institute for Policy Studies ประเทศญี่ปุ่น (ทุนสำนักงาน ก.พ.)
  - Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ ๒๔๐ สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- **เครื่องราชอิสริยาภรณ์**
  - มหาวิริยมาภรณ์ (ม.ว.ม.)
  - ประถมาภรณ์ช้างเผือก (ป.ช.)
- **ประวัติการรับราชการ**
  - นายอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน (พ.ศ. ๒๕๔๕)
  - นายอำเภอสายบุรี, นายอำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง (พ.ศ. ๒๕๔๕ – ๒๕๔๗)
  - ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ กรมการปกครอง (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๑)
  - ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง (พ.ศ. ๒๕๕๑ – ๒๕๕๕)
  - รองผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา (พ.ศ. ๒๕๕๕)
  - รองผู้ว่าราชการจังหวัดสตูล (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๗)
  - รองผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา (รักษาราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา) (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๕๗)
  - ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๕๘)
  - ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (พ.ศ. ๒๕๕๘)
  - รองปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. ๒๕๕๙)
  - อธิบดีกรมที่ดิน (พ.ศ. ๒๕๖๑)
- **ตำแหน่งอื่น**
  - กรรมการการประปาส่วนภูมิภาค (พ.ศ. ๒๕๕๙)

แนวทางการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมต่างสำนักงานที่ดิน (ระบบ Online)

โดย นายชัยชาญ สิทธิวิรัชธรรม
รองอธิบดีกรมที่ดิน

● หลักการทะเบียนที่ดินของประเทศไทย

๑. แนวความคิดและนิยาม

คำว่า “ทะเบียน” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ให้นิยามความหมายไว้ว่า “บัญชีจัดลักษณะจำนวนคน จำนวนสัตว์ หรือจำนวนสิ่งของ ตลอดจนกิจการงานต่างๆ ที่รัฐบาลบันทึกไว้เป็นหลักฐานเกี่ยวกับประชาชนพลเมือง”

คำว่า “ที่ดิน” ตามมาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้นิยามความหมายไว้ว่า “พื้นที่ดินทั่วไปและให้หมายความรวมถึงภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย”

ดังนั้น ทั้งในระดับหลักการและทางปฏิบัติ ทะเบียนจึงครอบคลุมความหมายถึง การจัดทำบัญชีและการจัดทำบันทึกสาระสำคัญ ชื่อตัว ชื่อสกุล ที่อยู่ของผู้มีสิทธิในที่ดิน ตำแหน่งที่ดิน จำนวนเนื้อที่ รูปแผนที่ของที่ดินแปลงนั้น ซึ่งแสดงเขตข้างเคียงทั้งสี่ทิศที่รัฐได้บันทึกไว้เป็นหลักฐาน

๒. หลักการทะเบียนที่ดิน

หลักการทะเบียนที่ดิน หมายถึง การจดบันทึกสาระสำคัญลงในทะเบียนที่ดินเพื่อให้ทราบประวัติความเป็นมาของที่ดินแปลงนั้นๆ ว่า ได้จัดทำทะเบียนที่ดินเมื่อใด และมีความเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนมาอย่างไร ซึ่งบุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจและตรวจสอบได้อันเป็นแบบอย่างที่ดีปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบคำสั่งที่ได้สร้างและวางกฎเกณฑ์ไว้

๓. ทะเบียนที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินของไทย

ปัจจุบันตามประมวลกฎหมายที่ดินทะเบียนที่ดินที่พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้ในการจดทะเบียนก็คือ โฉนดที่ดิน, หนังสือรับรองการทำประโยชน์ ตามมาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เป็นหลัก

“โฉนดที่ดิน” หมายความว่า หนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน และให้หมายความรวมถึงโฉนดแผนที่ โฉนดตราจอง และตราจอง ที่ตราว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว”

“หนังสือรับรองการทำประโยชน์” หมายความว่า หนังสือคำรับรอง จากพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าได้ทำประโยชน์ในที่ดินแล้ว

“ใบไต่สวน” หมายความว่า หนังสือแสดงการสอบสวนเพื่อการออกโฉนดที่ดิน และให้หมายความรวมถึงใบนำด้วย

กล่าวโดยสรุปเอกสารสิทธิในที่ดินประเภทต่างๆ ตามประมวลกฎหมายที่ดินก็คือทะเบียนที่ดินนั่นเอง

● การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องพิจารณาจาก

๑. ข้อเท็จจริง ได้จากการสอบสวนผู้ขอว่า ผู้ขอจดทะเบียนประสงค์จะทำนิติกรรมหรือขอทำธุรใด

๒. ข้อกฎหมาย นำข้อเท็จจริงที่ได้มาปรับกับข้อกฎหมายว่าเป็นเรื่องการจดทะเบียนนิติกรรมหรือจดทะเบียนสิทธิ และเป็นไปตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บทมาตราใด

๓. หลักการทางทะเบียนที่ดิน ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายประกอบกัน แล้วนำมาปรับตามประเภทการจดทะเบียนที่ดินว่า ตามคำขอของผู้ขอยื่นมานั้นเป็นการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมประเภทใด ซึ่งในการดำเนินการเจ้าพนักงานที่ดินของกรมที่ดิน* จะทำหน้าที่ ๒ อย่าง คือ

(๑) การทำนิติกรรม/สัญญาให้คู่กรณี คือการทำหลักฐานเป็นหนังสือให้ปรากฏตามรูปแบบของนิติกรรม/สัญญาตามที่กรมที่ดินกำหนด และสอดคล้องกับข้อกฎหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บัญญัติไว้

(๒) การจดทะเบียนคือการบันทึกรายการทะเบียนตามประเภทนิติกรรม/สัญญาลงในสารบัญจดทะเบียนของเอกสารสิทธิในที่ดินประเภทนั้น พร้อมทั้งเจ้าพนักงานที่ดินลงนามและประทับตราประจำตำแหน่ง

● เหตุที่ต้องจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

การที่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งกฎหมายบัญญัติให้มีอำนาจหน้าที่ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม จะรับจดทะเบียนเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ สามารถแบ่งได้ ๔ กรณีคือ

๑. บทบัญญัติของกฎหมายในแต่ละลักษณะของนิติกรรมนั้นๆ บัญญัติให้ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้กำหนดแบบแห่งนิติกรรมไว้ชัดเจน เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๒. กรณีไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดไว้ให้จดทะเบียน แต่ถ้าไม่จดทะเบียนจะเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนไม่ได้ เช่น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๙๙ วรรคสอง บัญญัติว่า “ถ้ามีผู้ได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์โดยทางอื่นนอกจากนิติกรรมสิทธิของผู้ได้มานั้น ถ้ายังมีได้จดทะเบียนไว้ ทว่า จะมีการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนไม่ได้.....” หรือ การได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินมาโดยการครอบครองตามมาตรา ๑๓๘๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๓. กรณีไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดแบบไว้ให้จดทะเบียน แต่ถ้าไม่จดทะเบียนหรือไม่ไปจดทะเบียนอาจเสียสิทธิ กล่าวคือ ไม่อาจยกเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอก เช่น การได้กรรมสิทธิ์มาโดยการครอบครองตามมาตรา ๑๓๘๒ หรือ การชำระหนี้อื่นจำนองเป็นประกันตามมาตรา ๓๔๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นต้น

๔. กรณีกฎหมายไม่บังคับให้จดทะเบียน แต่เดิมเคยจัดไว้ต่อมาได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงจึงรับจดทะเบียน เช่น กรณีการแก้ไขสัญญาเช่า หรือเลิกสัญญาเช่า (ครบกำหนด) ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายไว้แต่โดยที่เดิมได้จดทะเบียนการเช่าไว้ทางทะเบียน การแก้ไขสัญญาเช่าหรือเลิกสัญญาเช่าก็รับจดทะเบียนให้ได้

* เจ้าพนักงานที่ดิน ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๖๖/๑๕๕๒ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

สถิติปริมาณงาน และการจัดเก็บรายได้ของกรมที่ดิน (ปีงบประมาณ ๒๕๖๑)

ประเภทรายได้	ปริมาณงานและรายได้		
	ปริมาณงาน (เสร็จ)		บาท
	งานทะเบียน (ราย)	งานรังวัด (ราย)	
๑. ค่าธรรมเนียม	๑๑,๗๔๗,๗๔๕	๓๗๗,๑๑๑	๓๗,๑๘๒,๓๒๘,๘๑๒
๑.๑ รายได้เข้ารัฐ			๔๙๐,๐๘๓,๒๖๗
๑.๒ รายได้นำส่งท้องถิ่น			๓๖,๖๙๒,๒๔๕,๕๔๕
๒. ค่าภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย			๒๕,๒๑๒,๑๑๔,๘๒๑
๓. ค่าภาษีธุรกิจเฉพาะ			๓๑,๗๐๘,๖๗๕,๖๓๕
๓.๑ ภาษีธุรกิจเฉพาะเรียกเก็บเพื่อกรมสรรพากร (๓%)			๒๘,๘๒๕,๔๓๙,๑๑๐
๓.๒ ภาษีธุรกิจเฉพาะเพื่อรายได้ส่วนท้องถิ่น (๐.๓%)			๒,๘๘๓,๒๓๖,๕๒๕
๔. ค่าอากร			๔,๗๓๘,๐๐๓,๑๕๑
รวม	๑๒,๑๒๔,๘๕๖		๙๙,๘๔๑,๑๒๒,๔๑๙

ข้อมูลกองแผนงาน กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย ณ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

● ประเภทของการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์

การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

(๑) การจดทะเบียนสิทธิ

(๒) การจดทะเบียนนิติกรรม

การจดทะเบียนสิทธิ เป็นการจดทะเบียนตามคำขอฝ่ายเดียว เกิดขึ้นโดยผลของกฎหมายที่เรียกว่า นิติเหตุ เช่น การได้มาโดยทางมรดกตามมาตรา ๑๓๙๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การได้มาโดยการครอบครองตามมาตรา ๑๓๘๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การได้มาซึ่งภาระจำยอมโดยอายุความตามมาตรา ๑๔๐๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นต้น

การจดทะเบียนนิติกรรม เป็นการจดทะเบียนตามคำขอสองฝ่าย คือ ต้องมีคู่กรณีหรือคู่สัญญา เป็นการเสนอสนองต่อกัน นิติกรรมจึงจะเกิดขึ้น เช่น การซื้อขาย ให้ แลกเปลี่ยน ฯลฯ การจดทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น เว้นแต่ที่มีบัญญัติของกฎหมายบัญญัติไว้เป็นพิเศษว่าให้ยื่นคำขอฝ่ายเดียวได้ เช่น การไถ่ถอนจากจำนอง หรือไถ่ถอนจากการขายฝาก ตามมาตรา ๘๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน กล่าวคือ เมื่อผู้รับจำนองหรือผู้รับซื้อฝากได้ทำหลักฐานเป็นหนังสือว่าได้มีการไถ่ถอนจากจำนอง หรือไถ่ถอนจากการขายฝาก ตามมาตรา ๘๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน กล่าวคือ เมื่อผู้รับจำนองหรือผู้รับซื้อฝากได้ทำหลักฐานเป็นหนังสือว่าได้มีการไถ่ถอนแล้ว ผู้มีสิทธิในที่ดินหรือผู้มีสิทธิไถ่ถอนมายื่นคำขอจดทะเบียนฝ่ายเดียวได้ นอกจากนี้ยังมีการจดทะเบียนสิทธิประเภทการจดทะเบียนโอนมรดกตามมาตรา ๘๑ และมาตรา ๘๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน การจดทะเบียนได้มาโดยการครอบครองตามมาตรา ๑๓๘๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การจดทะเบียนโอนตามคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาล เป็นต้น

การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ถ้าผู้จดทะเบียนไม่ไปยื่นคำขอด้วยตนเองจะตั้งตัวแทนตามมาตรา ๓๙๓ แห่งประมวลกฎหมายและพาณิชย์ก็ได้ ในทางปฏิบัติส่วนมาก การตั้งตัวแทนจะทำในรูปหนังสือมอบอำนาจ กล่าวคือ เป็นการเสนอตั้งตัวแทนยังไม่เป็นสัญญาตัวแทน ต่อเมื่อผู้รับมอบอำนาจนำหนังสือมอบอำนาจไปขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมแทนผู้มอบอำนาจ สัญญาตัวแทนจึงเกิดขึ้น

● การยื่นคำขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในปัจจุบัน

๑. การยื่นคำขอต่อสำนักงานที่ดินที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่

การยื่นคำขอจดทะเบียน โดยหลักแล้วผู้จดทะเบียนจะต้องยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานที่ดินท้องที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่

๒. การยื่นคำขอต่างสำนักงาน กรณีการยื่นคำขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ไม่ต้องมีการประกาศหรือไม่ต้องมีการรังวัด และเป็นการจดทะเบียนเกี่ยวกับที่ดินที่มีโฉนดที่ดิน ใบไต่สวน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ผู้จดทะเบียนสามารถยื่นคำขอจดทะเบียน ณ ท้องที่ที่อื่นได้อีก (มาตรา ๓๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน) คือ

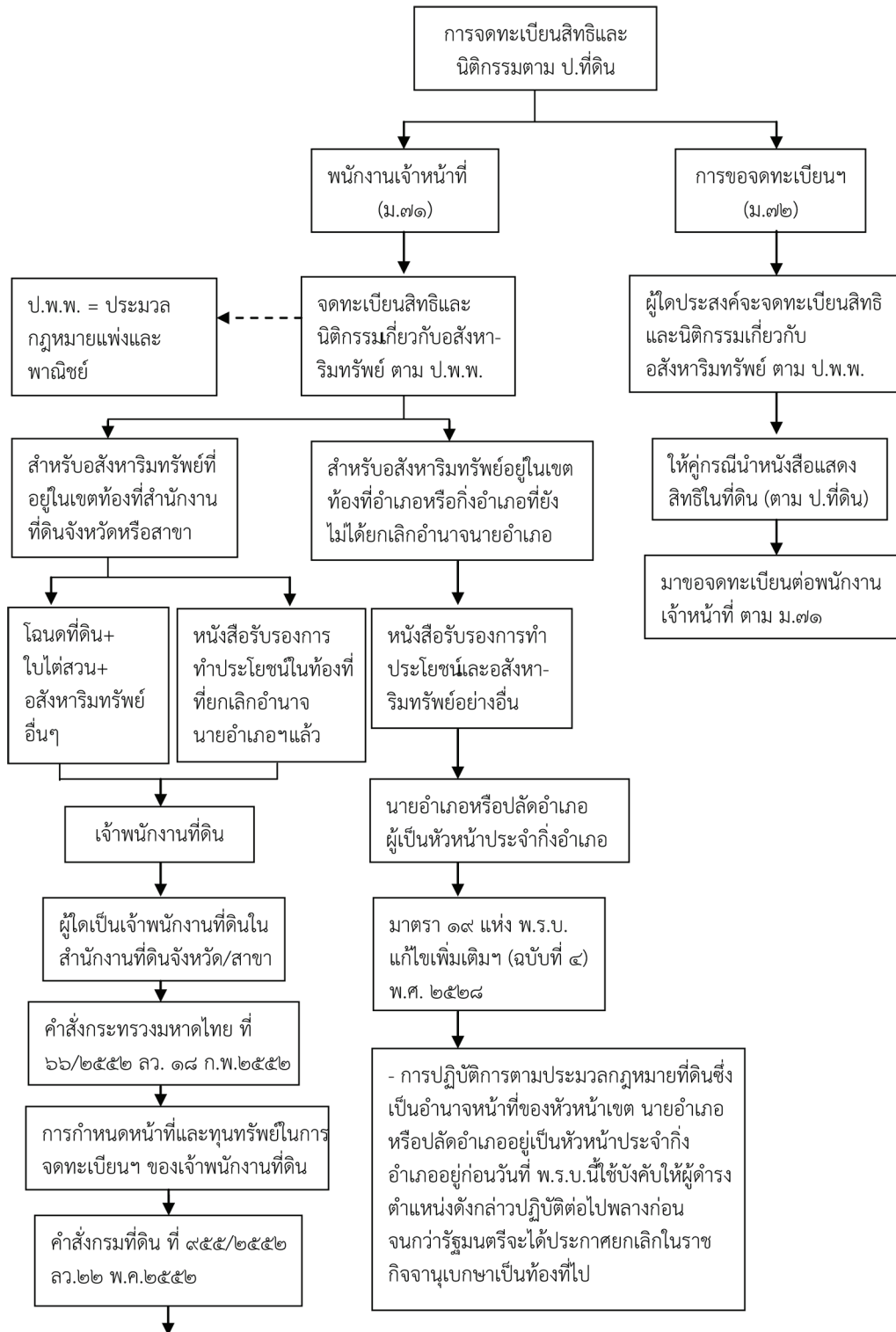
(๑) ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กรมที่ดิน (สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร)

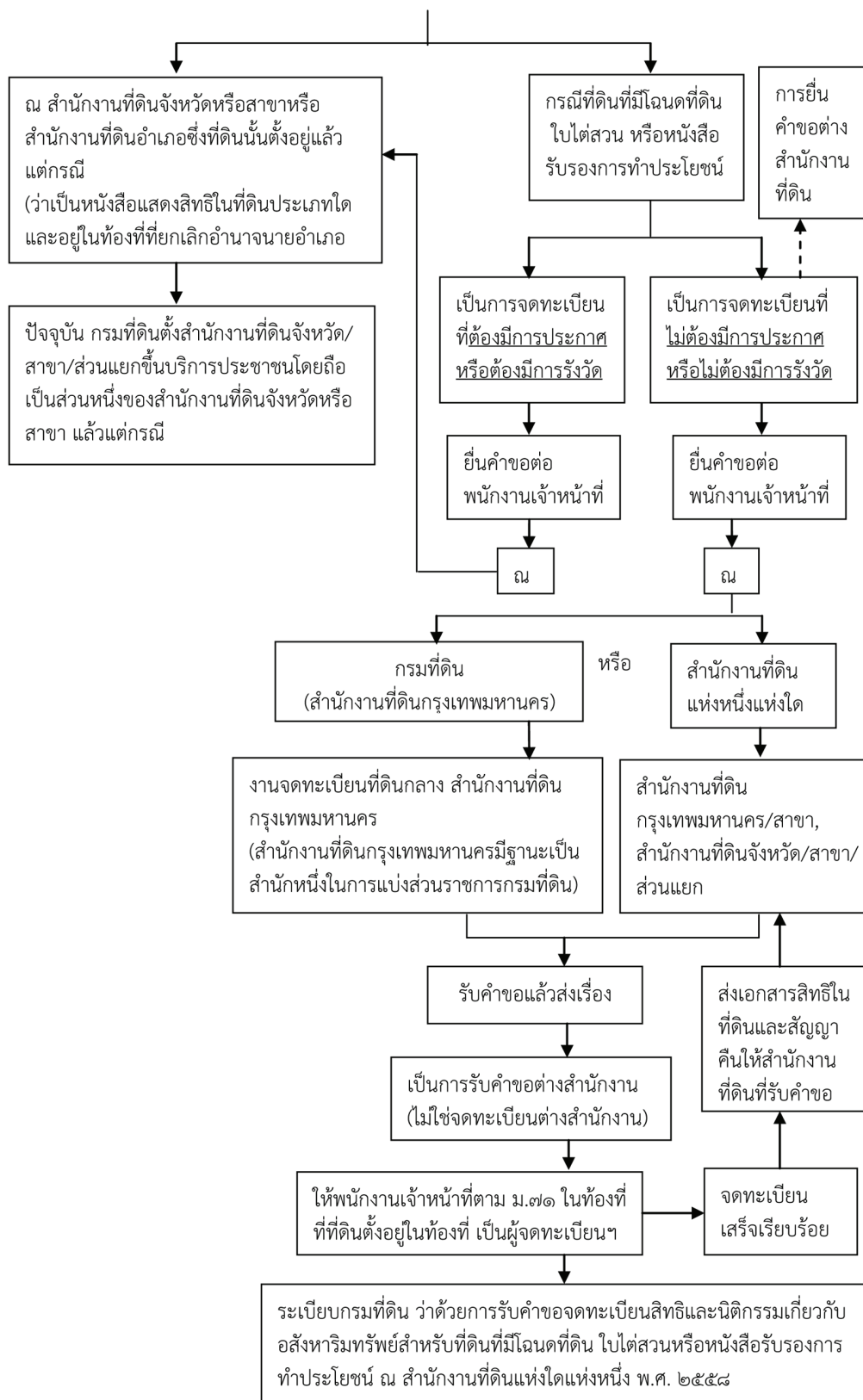
(๒) สำนักงานที่ดินจังหวัด หรือ สำนักงานที่ดินจังหวัดสาขา แห่งใดแห่งหนึ่งทั่วประเทศ

แต่มีข้อจำกัดคือ พนักงานเจ้าหน้าที่ตาม (๑) และ (๒) จะจดทะเบียนเองไม่ได้ มีหน้าที่เพียงรับคำขอ สอบสวนทำสัญญาเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีอากร (ถ้ามี) แล้วส่งเรื่องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ท้องที่ที่ดินตั้งอยู่เป็นผู้ลงนามจดทะเบียน เสร็จแล้วส่งเรื่องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ท้องที่ที่ดินตั้งอยู่เป็นผู้ลงนามจดทะเบียน เมื่อสำนักงานที่ดินแห่งท้องที่จดทะเบียนเสร็จแล้ว จะส่งหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน และเอกสารที่ต้องมอบให้กับผู้ขอคืนมายังสำนักงานที่ดินที่รับคำขอ เพื่อแจกคืนให้กับผู้ขอ

แผนภูมิแสดงขั้นตอนตามกฎหมายในการยื่นคำขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในปัจจุบัน

● แนวทางของระบบการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมต่างสำนักงานในระบบ Online

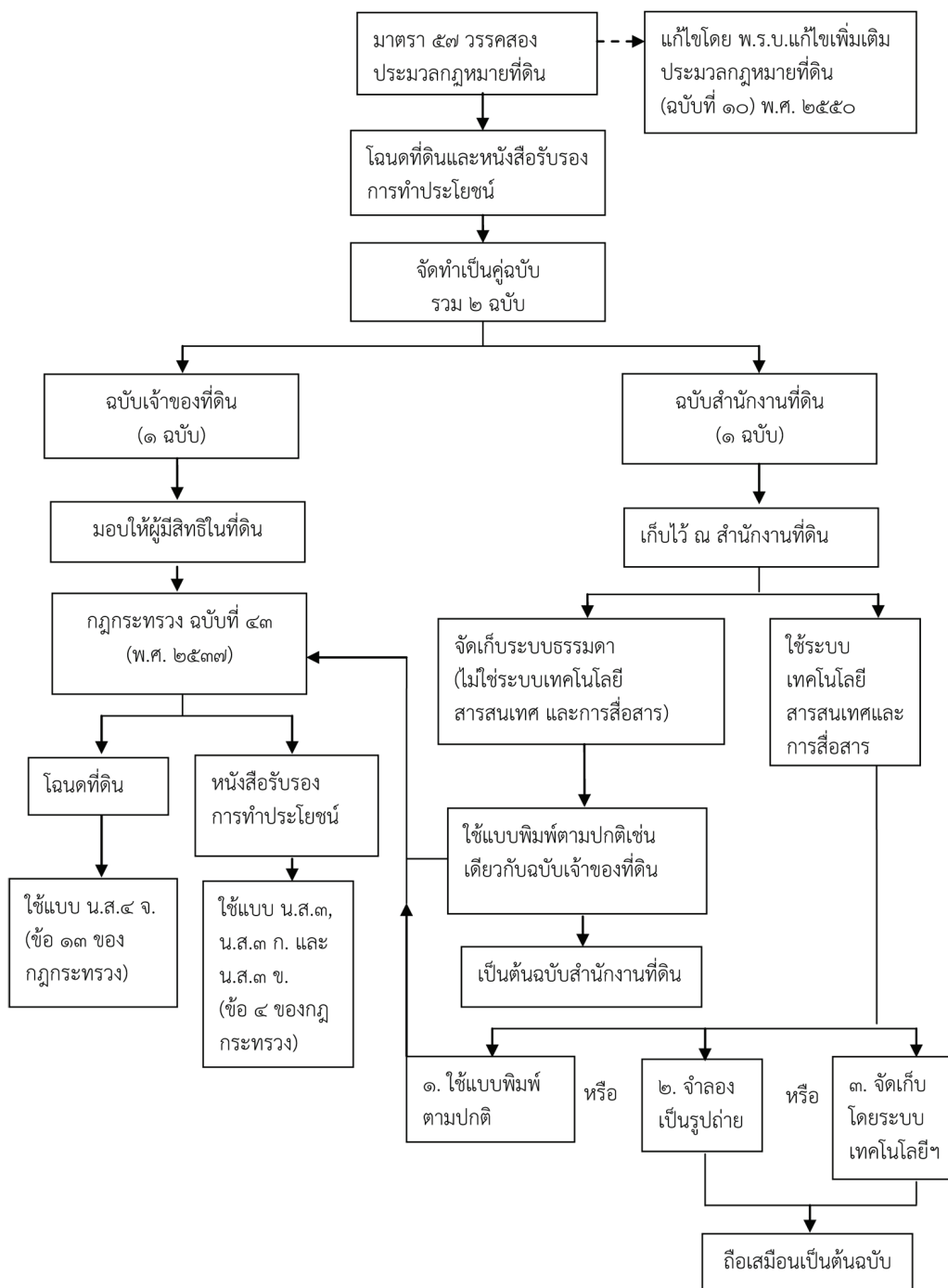
๑. รูปแบบของทะเบียนที่ดินเพื่อการรองรับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมต่างสำนักงาน

กรมที่ดินได้แก้ไขกฎหมายเพื่อการรองรับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมต่างสำนักงานไว้แล้วตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยได้เสนอพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามมาตรา ๕๗ วรรคสอง บัญญัติให้ “โฉนดที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (ซึ่งคือทะเบียนที่ดิน) ให้ทำเป็นคู่ฉบับรวมสองฉบับมอบให้ผู้มีสิทธิในที่ดินฉบับหนึ่ง อีกฉบับหนึ่งเก็บไว้ ณ สำนักงานที่ดิน สำหรับฉบับที่เก็บไว้ ณ สำนักงานที่ดินนั้นจะจำลองเป็นรูปถ่ายหรือจัดเก็บโดยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้ถือเสมือนเป็นต้นฉบับ”

ในปัจจุบันยังไม่มีการจัดสร้างโฉนดที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์ฉบับสำนักงานที่ดินเพื่อการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในรูปการจัดเก็บโดยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยที่สำนักงานที่ดินต่างๆ ถ่ายโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ไว้ในขณะนี้ก็เป็นเพียงการถ่ายภาพไว้เป็นหลักฐานเพื่อการเชื่อมโยงเท่านั้น ยังไม่ใช้การจัดทำเพื่อเป็นการจดทะเบียนต่างสำนักงาน เนื่องจากหากจะใช้ในการจดทะเบียนต่างสำนักงานแล้ว โฉนดที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์จะอยู่ในรูปแบบของเอกสารในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสามารถใช้จดทะเบียนแทนฉบับสำนักงานที่ดินที่เป็นกระดาษ (รูปแบบที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน) และยกเลิกฉบับสำนักงานที่ดินที่เป็นกระดาษเสีย

ส่วนรูปแบบของโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ฉบับสำนักงานที่ดินที่อยู่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศจะมีหน้าตาอย่างไรนั้น ผู้เขียนเห็นว่ารูปแบบหน้าตาของโฉนดที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์ต้องมีหน้าตาหน้าเอกสารสิทธิในที่ดินเหมือนกับฉบับเจ้าของที่ดินโดยการถ่ายจำลองมาจากฉบับเจ้าของที่ดิน และมีรายการจดทะเบียนที่มีหน้าตาเหมือนสารบัญจดทะเบียนในฉบับเจ้าของที่ดิน เพียงแต่รายการจดทะเบียนจะเป็นการจดทะเบียนในระบบสารสนเทศ ดังนั้น หากมีผู้ขอถ่ายโฉนดที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่สำนักงานที่ดินก็จะได้สำเนาเอกสารสิทธิในที่ดินที่มีหน้าตาและรายการจดทะเบียนเหมือนกับฉบับเจ้าของที่ดินอันจะนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป และผู้ที่ได้รับก็จะไม่สับสน สามารถเข้าใจได้ง่ายว่าเป็นโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์แปลงใด

รูปแบบโฉนดที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์

๒. หลักการ/กฎหมายเพื่อการจดทะเบียนต่างสำนักงาน

กรมที่ดินได้ขอแก้ไขกฎหมายเพื่อรองรับการจดทะเบียนไว้แล้ว ตั้งแต่เมื่อ ๑๑ ปีก่อน (พ.ศ. ๒๕๕๐) โดยการแก้ไขอำนาจของเจ้าพนักงานที่ดินในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งเดิมให้มีอำนาจจดทะเบียนเฉพาะอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ในเขตท้องที่ที่สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินสาขานั้นมีเขตรับผิดชอบตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ตั้งสำนักงานที่ดินเช่นตามตัวอย่าง

หน้า ๑

เล่ม ๑๓๔ ตอนพิเศษ ๑๖๐ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๐

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง ตั้งสำนักงานที่ดินสาขาในจังหวัดตรัง

ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ตั้งสำนักงานที่ดินสาขาในจังหวัดตรัง ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ตั้งสำนักงานที่ดินจังหวัดตรัง สาขายานตาขาว นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นสมควรจัดตั้งสำนักงานที่ดินสาขาในจังหวัดตรังเพิ่มเติม เพื่อดำเนินการออกโฉนดที่ดิน การรังวัดที่ดิน การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม การทำธุรกรรมอื่น ๆ ตลอดจนการดำเนินการใดเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จึงให้ตั้งสำนักงานที่ดิน จังหวัดตรัง สาขาสิเกา มีเขตดำเนินการในท้องที่อำเภอสิเกา และอำเภอวังวิเศษ

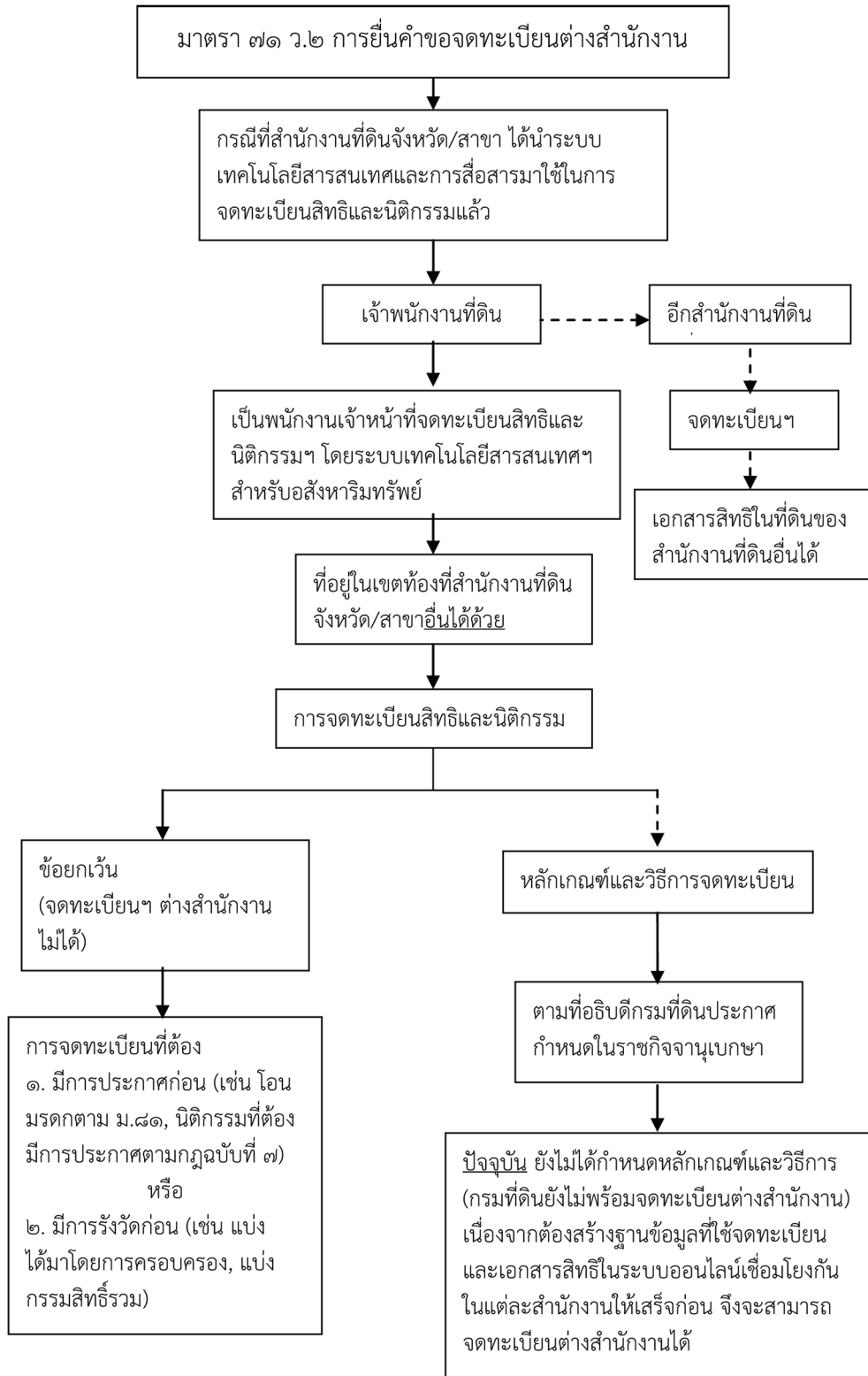
ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

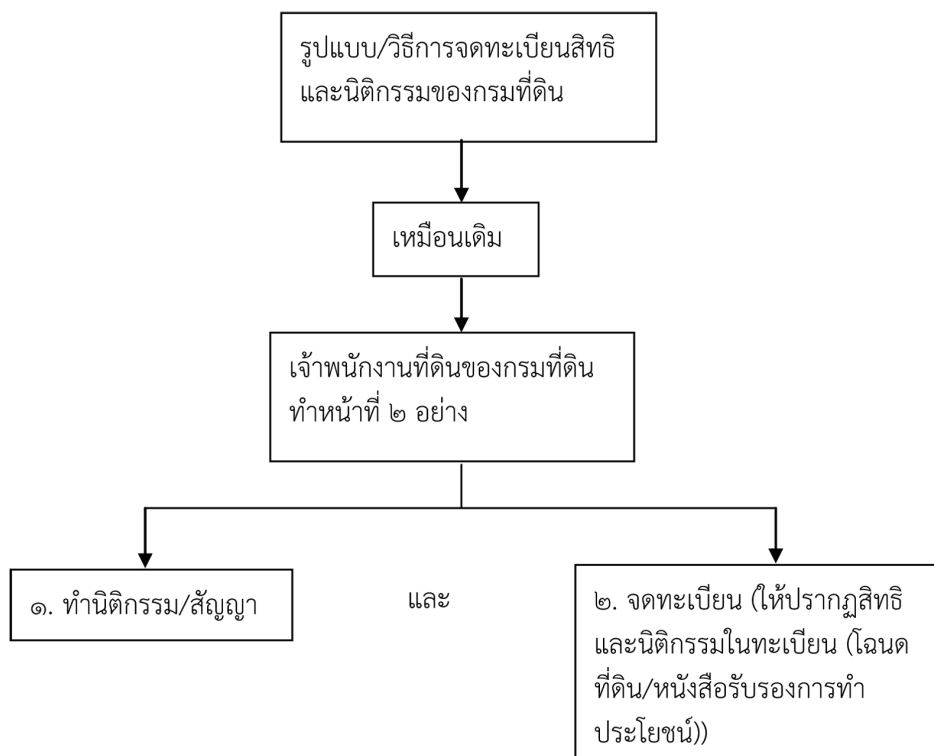
โดยแก้ไขมาตรา ๓๑ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติให้ “ในกรณีที่สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินสาขาได้นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมแล้ว ให้เจ้าพนักงานที่ดินเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์โดยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ในเขตท้องที่สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินสาขาอื่นได้ด้วย เว้นแต่การจดทะเบียนที่ต้องมีการประกาศหรือต้องมีการรังวัด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา” จึงทำให้เจ้าพนักงานที่ดินในสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขาที่ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม (ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกันได้) สามารถจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ในเขตท้องที่รับผิดชอบของสำนักงานที่ดินอื่นต่างสำนักงานได้ โดยไม่จำเป็นต้องให้ยื่นคำขอต่างสำนักงาน แล้วส่งเรื่องไปให้เจ้าพนักงานที่ดินในสำนักงานที่ดินที่ดินตั้งอยู่จดทะเบียนอีก

๓. แนวคิดการจดทะเบียนต่างสำนักงาน (Online)

(๑) หลักการทะเบียน

โดยในการจดทะเบียนต่างสำนักงานในช่วงแรกเพื่อให้ไม่สับสนกับระบบและวิธีการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ดินและรูปแบบ/วิธีการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมของกรรมที่ดินยังคงเป็นแบบเดิม จะแตกต่างจากเดิมคือเอกสารสิทธิในที่ดิน (โฉนดที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์) ซึ่งเป็นทะเบียนที่ดินในฉบับสำนักงานที่ดินและสารบบที่ดินจะอยู่ในรูปแบบการจัดเก็บในระบบสารสนเทศ ซึ่งสำนักงานที่ดินรับคำขอสามารถเปิดใช้และจดทะเบียนในระบบสารสนเทศได้ และประชาชนสามารถยื่นคำขอในสำนักงานที่ดินแห่งใดก็ได้ที่ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม (โดยมีเงื่อนไขว่าต้องเชื่อมโยงข้อมูลกันได้ระหว่าง ๒ สำนักงาน และไม่ใช่นิติกรรมที่ต้องมีการประกาศหรือต้องมีการรังวัด) แล้วสามารถจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมแล้วเสร็จในสำนักงานที่ดินที่ยื่นคำขอเช่นเดียวกับการยื่นคำขอที่สำนักงานที่ดินที่ที่ดินตั้งอยู่ หากจะเปรียบเทียบให้เข้าใจง่ายก็คือการนำสมุดของธนาคารแห่งหนึ่งไปติดต่อทำธุรกรรมกับสาขาใดของธนาคารนั้นก็ได้นั่นเอง

(๒) แนวคิดจดทะเบียนต่างสำนักงานในชั้นแรก

หลักการ

๑. Online เฉพาะข้อมูลและเอกสารสิทธิในที่ดินฉบับสำนักงาน
๒. คู่กรณีต้องมาพบเจ้าพนักงานที่ดินที่สำนักงานที่ดินที่ยื่นคำขอ

(๑)

สำนักงานที่ดินที่รับ
คำขอและจดทะเบียน

เฉพาะสำนักงานที่ดิน
จังหวัด/สาขา ที่ใช้
ระบบเทคโนโลยี
สารสนเทศและการ
สื่อสารมาใช้ในการ
จดทะเบียนเท่านั้น
(และต้องเชื่อมโยง
กันแล้ว)

หมายเหตุ

๑. สนง.ที่ดินจังหวัด/สาขา ที่ไม่
ใช้ระบบเทคโนโลยีฯ ทำได้แค่
รับคำขอต่างสำนักงาน แล้วส่งให้
สำนักงานพื้นที่จดทะเบียน
๒. สำนักงานที่ดินอำเภอทำไม่ได้
(กฎหมายไม่ให้+กรมที่ดินไม่วาง
ระบบไว้ให้)
๓. สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา/
ส่วนแยก หากใช้ระบบเทคโนโลยีฯ
สามารถทำได้ด้วย

(๒)

เจ้าพนักงานที่ดิน
ผู้จดทะเบียน

จดทะเบียนฯ โดยใช้
ระบบเทคโนโลยีฯ
สามารถจดทะเบียน
อสังหาริมทรัพย์ที่อยู่
ในเขตท้องที่
สำนักงานที่ดินอื่นได้

ข้อจำกัด

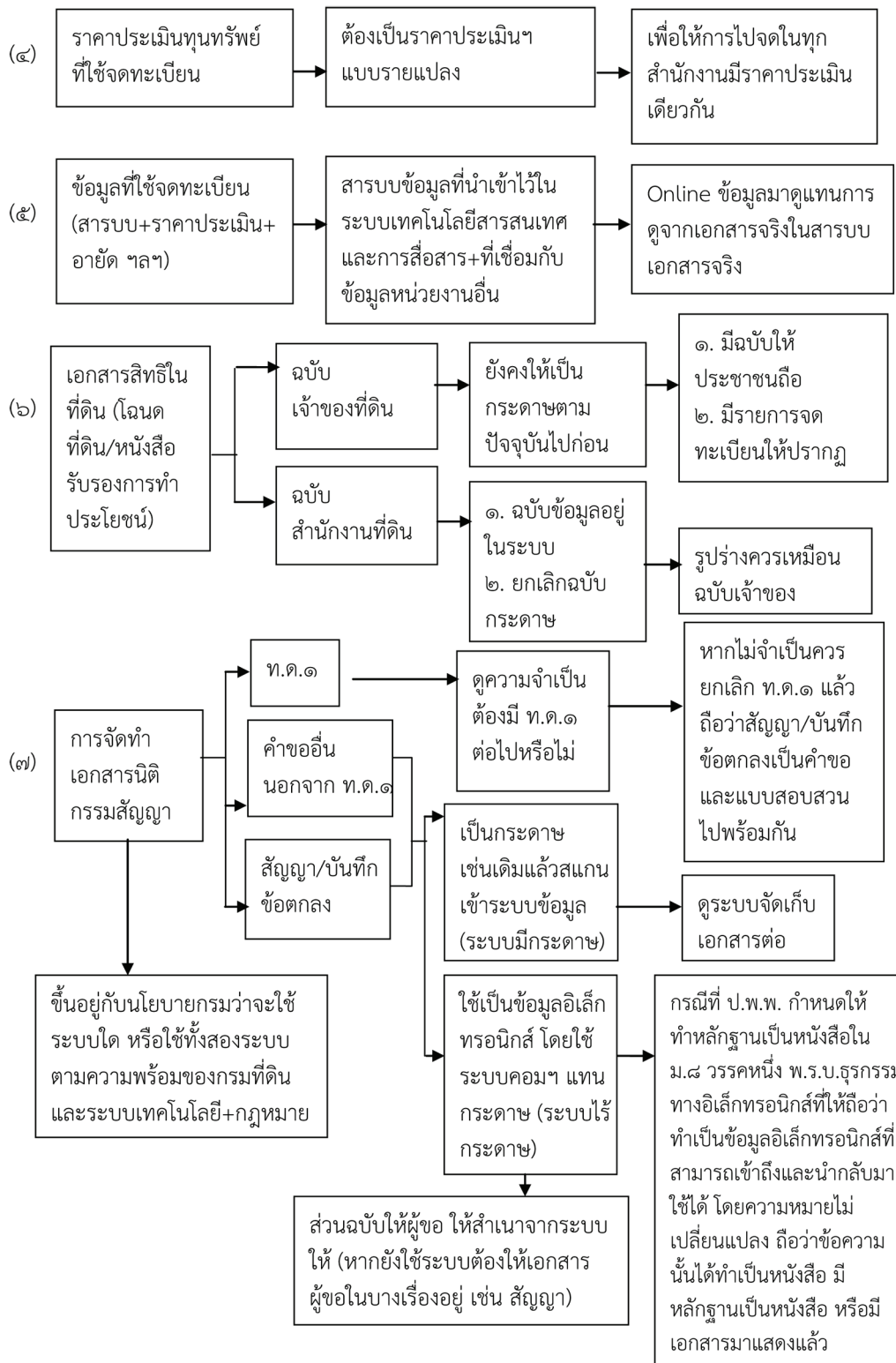
เฉพาะอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ใน
เขตท้องที่ + อำนาจของสำนักงาน
ที่ดินจังหวัด/สาขา ที่ใช้ระบบ
เทคโนโลยีฯ ด้วยเท่านั้น

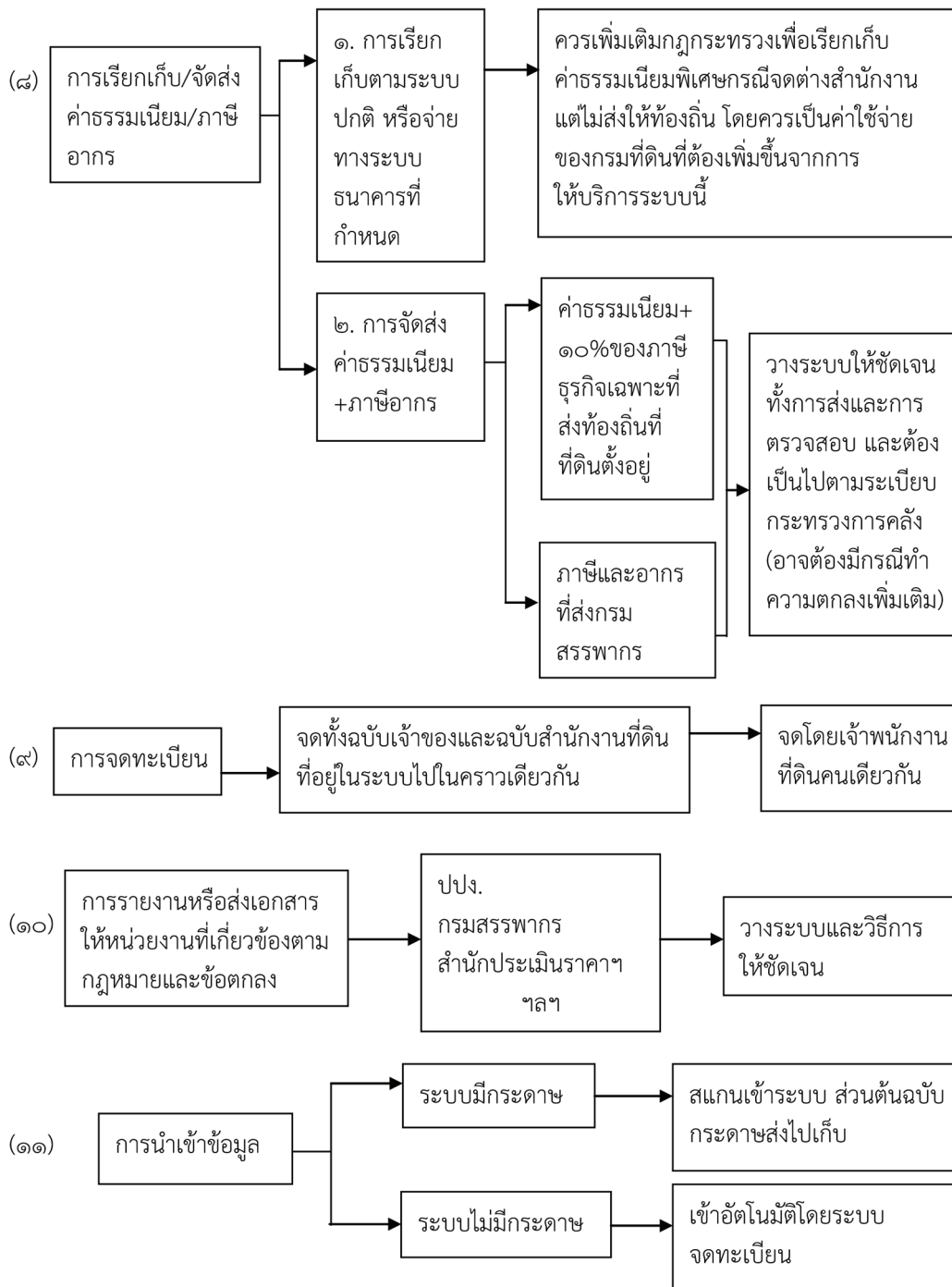
(๓)

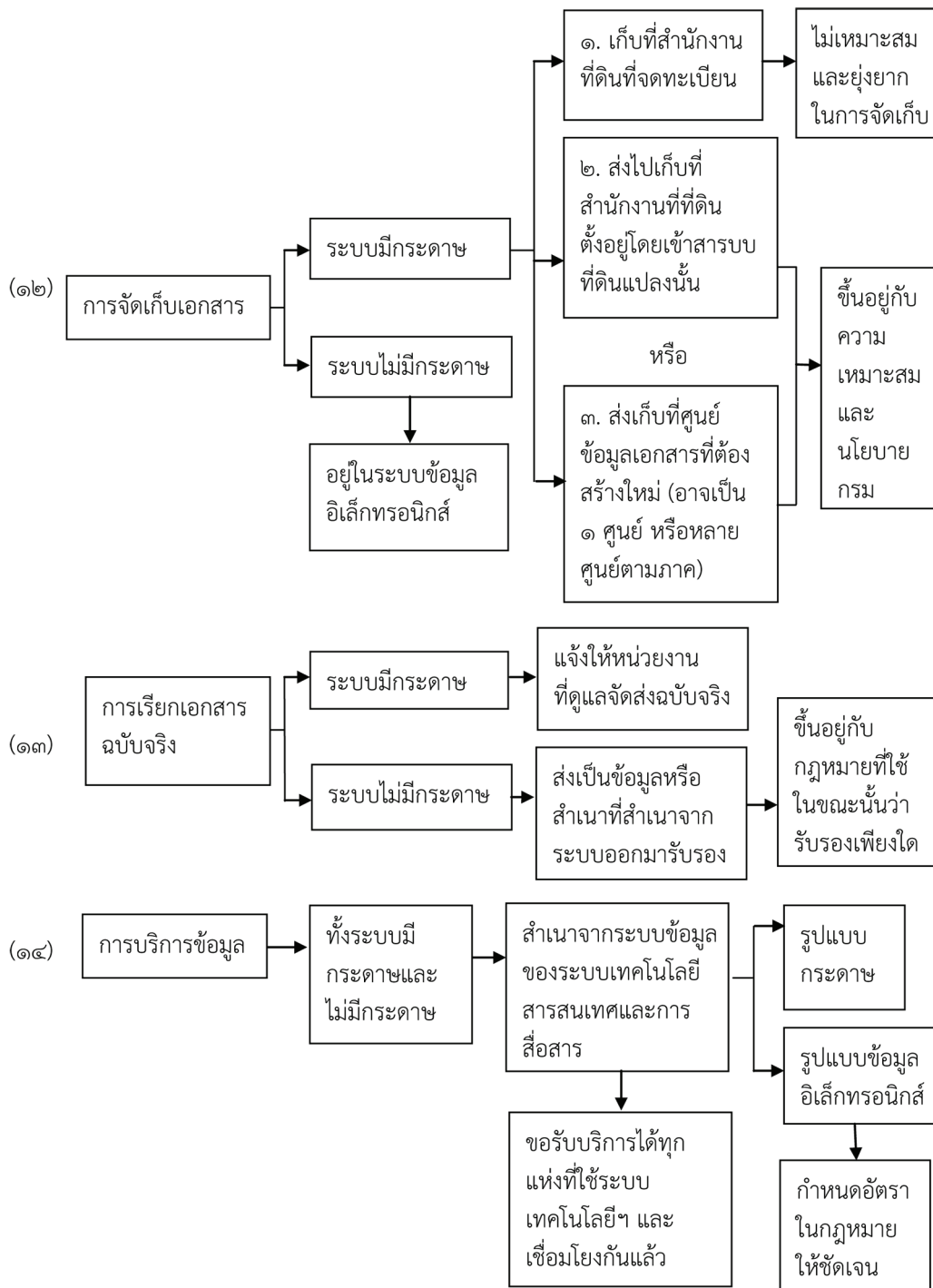
ประเภทการจดทะเบียน
สิทธิและนิติกรรม

ทุกประเภท ยกเว้นที่
ต้องมีการประกาศ
หรือต้องมีการรังวัด

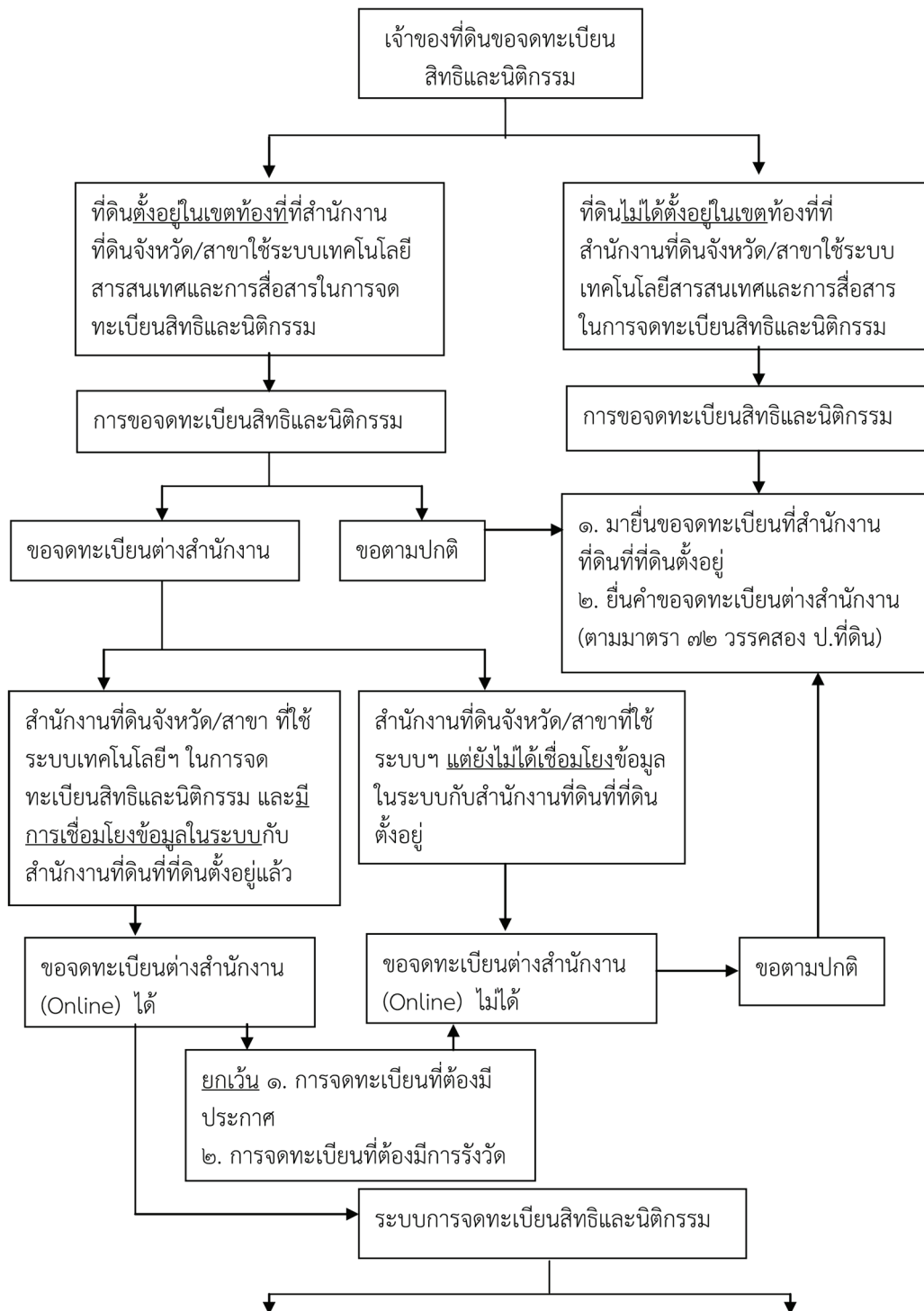
อาจต้องยกเว้นธุรกรรมเกี่ยวกับ
ครอบครัวและมรดก ตามพระราช
บัญญัติกำหนดประเภทธุรกรรม
ในทางแพ่งและพาณิชย์ ที่ยกเว้น
มิให้นำกฎหมายว่าด้วยธุรกรรม
ทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้บังคับ
พ.ศ. ๒๕๕๙ หากผลการตีความ
ปรากฏว่าการดำเนินการของกรม
ที่ดินอยู่ในบังคับ พ.ร.บ.ว่าด้วย
ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.
๒๕๕๔ ทั้งหมด

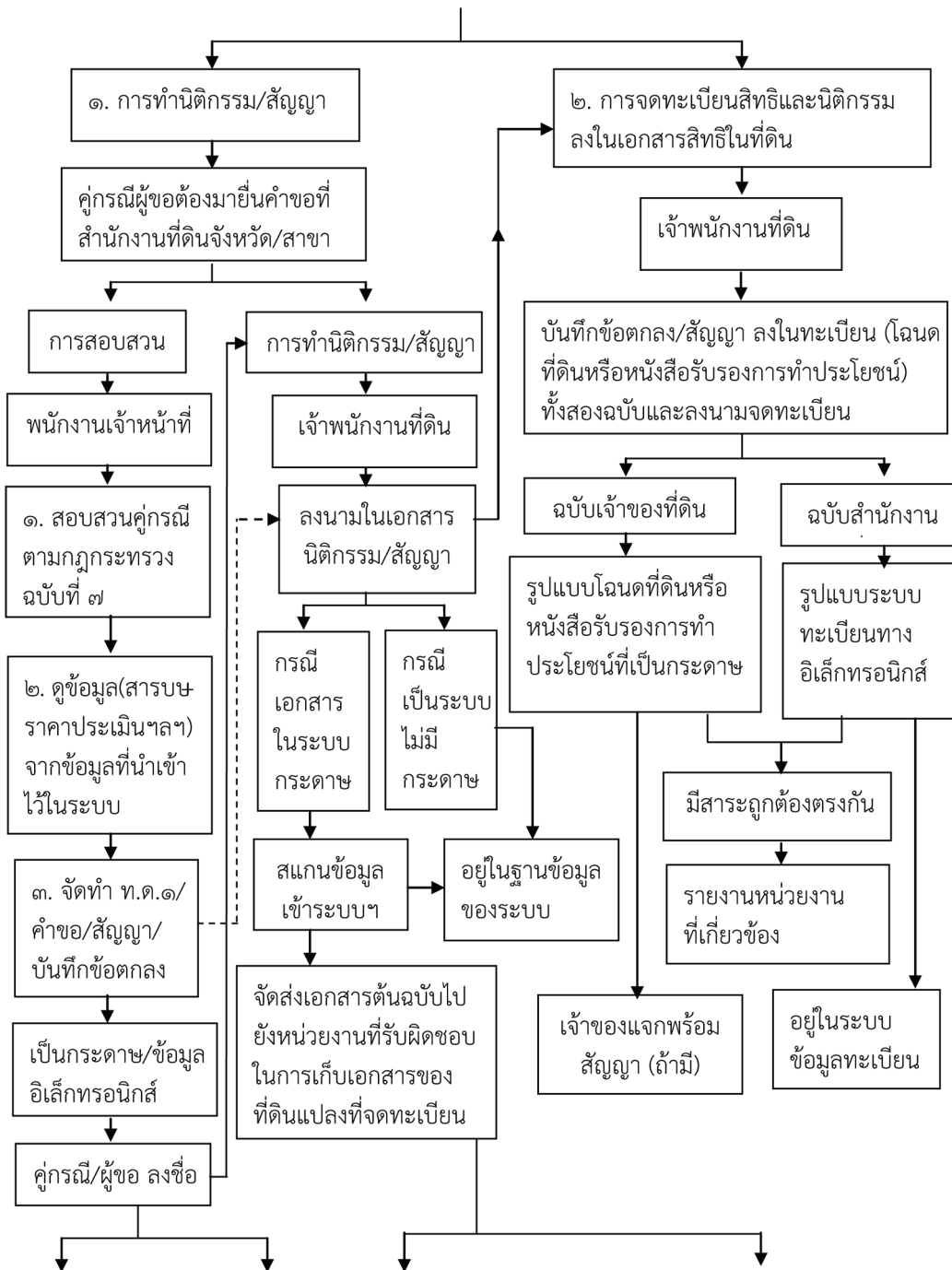

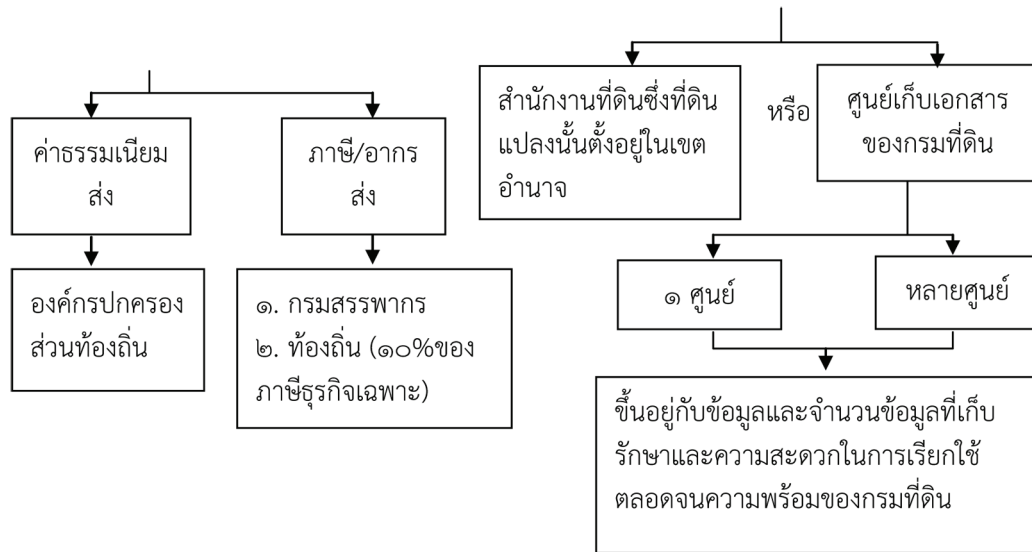

๔. ขั้นตอนระบบการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมต่างสำนักงาน (ระบบ Online)

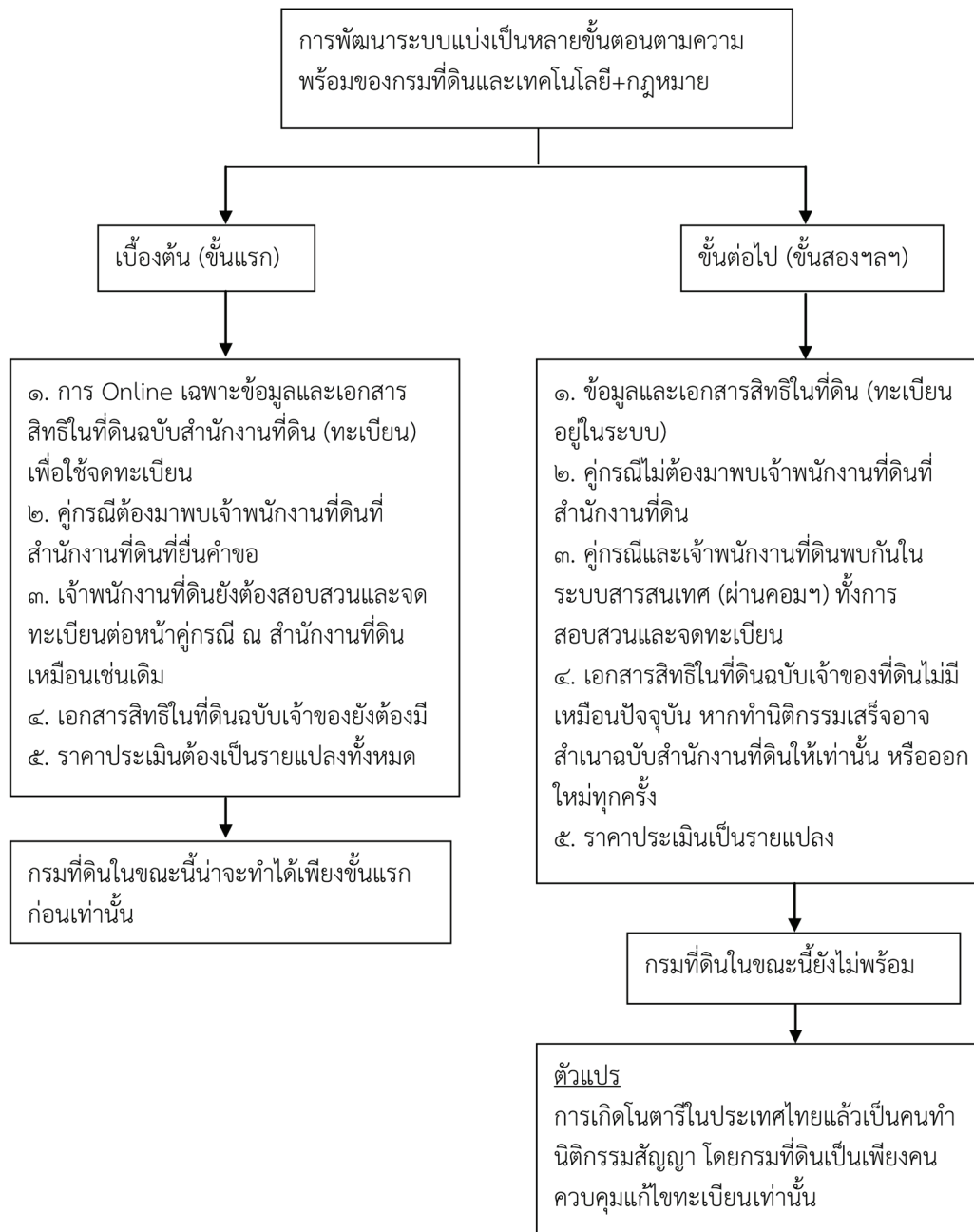

จากแผนภูมิข้างต้น จะเห็นว่าผู้เขียนเสนอรูปแบบของระบบการจดทะเบียนที่มีทั้งการคงรูปแบบการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ใช้กระดาษ และแบบที่ไม่ใช้กระดาษเพื่อรองรับระบบสมัยใหม่ แต่ในเบื้องต้น โฉนดที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์ฉบับเจ้าของที่ดินยังคงคงรูปแบบเป็นกระดาษไปก่อน เพื่อให้ประชาชนยอมรับระบบจดทะเบียนต่างสำนักงานในช่วงแรกให้มีความมั่นใจว่าตนเองยังมีชื่ออยู่ในเอกสารสิทธิในที่ดิน สามารถหยิบดูเมื่อใดก็ได้ และมั่นใจว่าการทำนิติกรรมใดๆ ที่สำนักงานที่ดินในที่ดินของตนจะถูกปลอมแปลงได้ยาก เนื่องจากผู้ขอยังต้องนำเอกสารสิทธิในที่ดินฉบับเจ้าของที่ดินไปแสดงด้วย และในกรณีที่ต้องมีการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเจ้าพนักงานที่ดินจะต้องจดลงในเอกสารสิทธิในที่ดินฉบับเจ้าของที่ดินควบคู่กับฉบับสำนักงานที่ดินซึ่งอยู่ในระบบสารสนเทศ ให้มีสาระถูกต้องตรงกัน ยังเป็นการป้องกันการทุจริตแก้ไขข้อมูลในเอกสารสิทธิในที่ดินฉบับสำนักงานที่ดินฝ่ายเดียวได้อีกทาง เนื่องจากยังมีฉบับเจ้าของที่ดินใช้ยืนยันในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมแต่ละครั้ง แต่ในระบบสารสนเทศของกรมที่ดินต้องมีระบบป้องกันที่ดีและมั่นคง ป้องกันการมาขอออกใบแทนโดยไม่ใช้เจ้าของที่ดินที่แท้จริงด้วย

ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมต่างสำนักงานในเบื้องต้นยังคงใช้รูปแบบที่ผู้ขอจดทะเบียนทั้งสองฝ่ายยังคงต้องมาที่สำนักงานที่ดินเพื่อให้เจ้าพนักงานที่ดินสอบสวนและทำนิติกรรมสัญญาให้ (แต่ไม่จำเป็นต้องไปที่สำนักงานที่ดินที่ที่ดินตั้งอยู่อีกต่อไป) และต้องมาที่สำนักงานที่ดินแห่งเดียวกันทั้งสองฝ่าย ไม่อาจแยกกันไปคนละสำนักงานได้ และระเบียบวิธีการสอบสวนการจดทะเบียนยังคงเป็นเช่นเดิมไปก่อน

๕. หลักการพัฒนาระบบจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมต่างสำนักงาน

การพัฒนาระบบจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมต่างสำนักงานจะเป็นไปในรูปแบบใด และช่วงใดควรเป็นอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับกรมที่ดินได้พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมอย่างใด ซึ่งจะเห็นได้จากการที่กรมที่ดินแก้ไขกฎหมายรองรับการจดทะเบียนต่างสำนักงานไว้แล้วตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๐ และผู้เขียนเองก็คิดวิธีการจดทะเบียนเพื่อรองรับไว้เป็นเวลา ๑๑ ปีแล้ว แต่ก็ยังไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมที่ดินยังไม่สามารถดำเนินการได้ และยังมีผู้ที่มีแนวคิดอนุรักษ์นิยมและเกรงกลัวความผิดพลาดอยู่มาก ทำให้การผลักดันเป็นไปอย่างล่าช้า ประกอบกับความไม่พร้อมของกรมที่ดินเอง ทำให้วันนี้กรมที่ดินยังคงรูปแบบวิธีการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเป็นตามแบบเดิมที่วางไว้ตั้งแต่รัชกาลที่ ๕ ที่ทรงตั้งกรมที่ดินเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๔ ไว้เป็นเวลาร้อยกว่าปี

หลักการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมต่างสำนักงานไม่จำเป็นต้องจดทะเบียนได้พร้อมๆ กันทั่วประเทศ สามารถเลือกเอาสำนักงานที่ดินที่มีความสำคัญหรือเหมาะสมให้สามารถเชื่อมโยงกันเป็นคู่หรือเป็นชุดไปก่อนตามความพร้อม เช่น สำนักงานที่ดินในกรุงเทพมหานครทั้งหมดกันเองและเชื่อมกับสำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา สำนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา เป็นต้น แล้วจึงค่อยๆ ขยายไปทั่วประเทศก็ได้ เพื่อแก้ปัญหาข้อขัดข้องในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพราะหากกรมที่ดินสามารถจดทะเบียนต่างสำนักงานได้จะเป็นนวัตกรรมอันหนึ่งที่ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจและประชาชนสะดวกประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง รวมทั้งสามารถเลือกสำนักงานที่ดินที่ตนเองคิดว่าสะดวกต่อคู่กรณีได้เป็นอย่างดี

กรมที่ดินจำเป็นต้องก้าวเดินออกจากระบบเดิมๆ ที่ใช้มาร้อยกว่าปี มิฉะนั้น กรมที่ดินจะตามหน่วยงานอื่นไม่ทันและกลายเป็นกรมล้าหลัง รายได้ของประเทศส่วนหนึ่งมาจากการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมของกรมที่ดินในแต่ละปี บางปีเกือบแสนล้านบาทหรือบางปีเกินแสนล้านบาท (รวมทั้งหมดทั้งค่าธรรมเนียมต่างๆ ภาษีและอากรที่กรมที่ดินจัดเก็บ) มีประชาชนติดต่อสำนักงานที่ดินไม่ต่ำกว่า ๑๐ ล้านรายในแต่ละปี หากคิดง่ายๆ ในแต่ละรายมีคู่กรณีเพียง ๒ คน ในแต่ละปีจะมีประชาชนใช้บริการสำนักงานที่ดินรวมกันแล้วไม่ต่ำกว่า ๒๐ ล้านคนเป็นอย่างน้อย ดังนั้น วันนี้กรมที่ดินจำเป็นเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้มีการจดทะเบียนต่างสำนักงานเกิดขึ้นให้ได้จริง

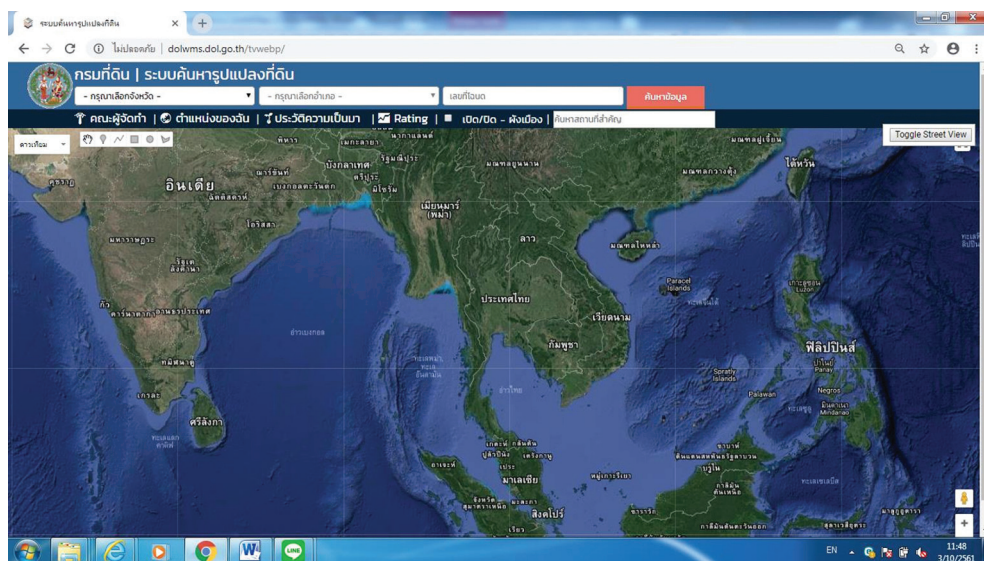

ระบบให้บริการค้นหาตำแหน่งรูปแปลงที่ดินด้วยระบบภูมิสารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (DOLWMS & LandsMaps)

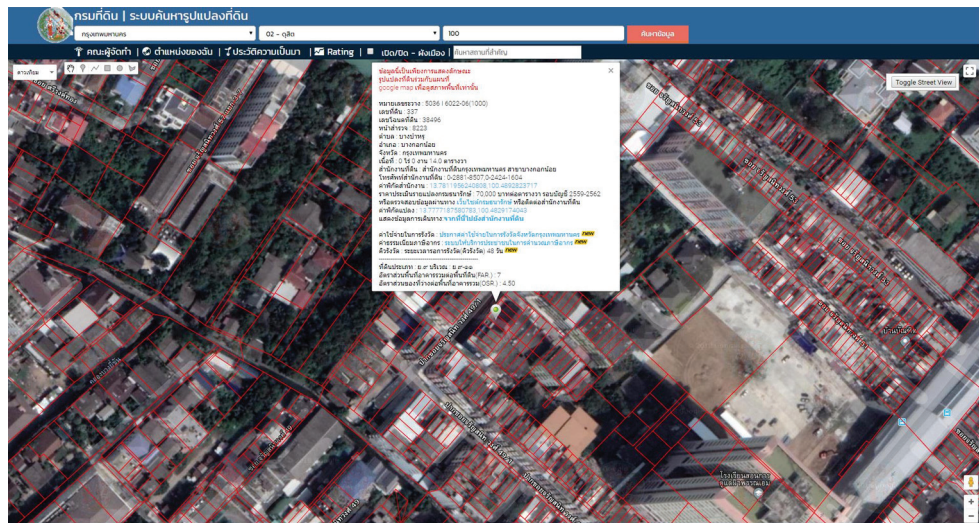
โดย นางดวงรัตน์ จันทระประดิษฐ์
นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ
ผู้อำนวยการส่วนระบบงานคอมพิวเตอร์
สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ

กรมที่ดินได้พัฒนาระบบให้บริการประชาชนค้นหาตำแหน่งแปลงที่ดินด้วยระบบภูมิสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต (DOLWMS : Department of Lands Web Map Service) ซึ่งเป็นการบูรณาการข้อมูลด้านทะเบียนที่ดินและรูปแปลงที่ดินจากฐานข้อมูลดิจิทัลที่กรมที่ดินมีอยู่ ให้ใช้ประโยชน์ร่วมกับเทคโนโลยีด้านภูมิสารสนเทศ (Geographic Information System : GIS) และ Google Maps เพื่อให้บริการข้อมูลเชิงพื้นที่แก่ประชาชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นการพัฒนาระบบให้บริการข้อมูลและเพิ่มช่องทางการเข้าถึงข้อมูลที่ดินให้มากขึ้น

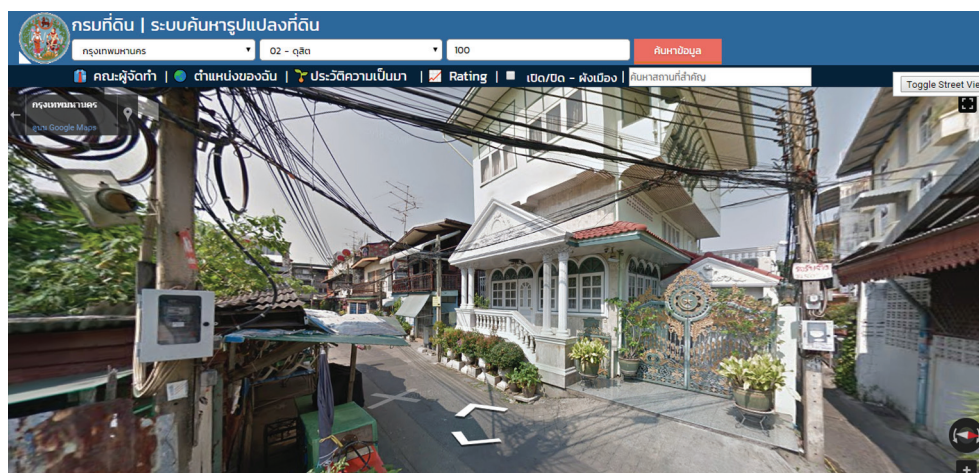
นวัตกรรมดังกล่าวได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เมื่อกรมที่ดินได้เริ่มมีการนำเข้าข้อมูลรูปแปลงที่ดินดิจิทัล หลังจากที่ได้มีการนำเข้าข้อมูลทะเบียนที่ดินครบถ้วนทั่วประเทศแล้วไปก่อนหน้านี้ นวัตกรรมการให้บริการข้อมูลเชิงพื้นที่ทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีแนวคิดการพัฒนาโดยใช้โปรโตคอลหลักขององค์กรความร่วมมือข้อมูลภูมิศาสตร์ระบบเปิด (Open Geospatial Consortium : OGC) คือ Web Map Service (WMS) เพื่อให้บริการข้อมูลแผนที่ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับให้บริการแบบมุ่งเน้นการทำงานร่วมกัน (Interoperability) ระหว่างข้อมูลรูปแปลงที่ดิน ดิจิทัลของกรมที่ดิน กับ Service ที่เป็นสากลของ Google Maps ได้แก่ ภาพถ่ายดาวเทียม ตำแหน่งสถานที่สำคัญ เส้นทาง และสภาพพื้นที่ของแปลงที่ดินในมุมมอง Street view ซึ่งเมื่อนำมาประกอบกัน จะทำให้ประชาชนสามารถทราบตำแหน่งที่ดิน เส้นทาง การเดินทาง สภาพพื้นที่ที่เห็นได้จากภาพถ่ายดาวเทียม และ Street view โดยในปีแรก กรมที่ดินได้ให้บริการรูปแปลงที่ดินดิจิทัลเพียง ๙.๕ ล้านแปลงในเขตกรุงเทพมหานครและบางพื้นที่ของปริมณฑล และได้เพิ่มเติมจนครบทั่วประเทศประมาณ ๓๓ ล้านแปลง ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นมาทาง Web Site <http://dolwms.dol.go.th>

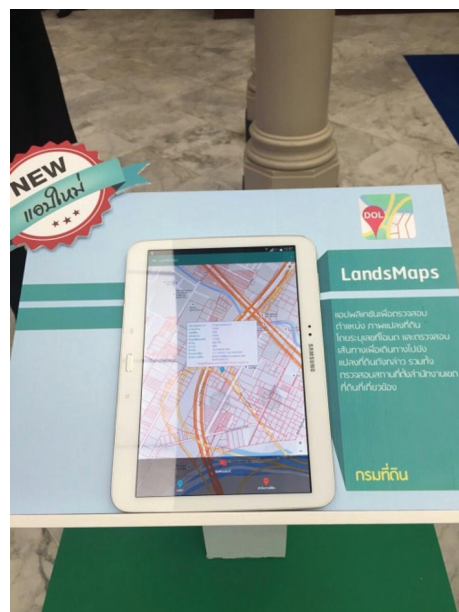
เมื่อเข้าสู่ Web Site ของระบบแล้ว ประชาชนเพียงใส่ชื่อจังหวัด อำเภอ และเลขโฉนดที่ดิน ที่ต้องการทราบตำแหน่งที่ตั้งที่ดิน กดปุ่มค้นหา จะได้เห็นภาพที่ตั้งของแปลงที่ดิน พร้อมลักษณะรูปแปลงที่ดิน และรายละเอียดทางด้านทะเบียนที่ดิน เช่น เลขที่โฉนดที่ดิน เลขที่ดิน ไร่/ว้าง เนื้อที่ ราคาประเมินรายแปลง ค่าพิักัดแปลง สำนักงานที่ดินที่รับผิดชอบพร้อมหมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้ เป็นต้น นอกจากนี้ หากกดปุ่ม Toggle Street View ด้านบนขวา หรือลากตุ๊กตารูปคนสีเหลืองด้านล่างขวาไปยังรูปแปลงที่ดินที่ต้องการ จะเห็นสภาพแวดล้อมบริเวณรูปแปลงที่ดินดังกล่าวได้ด้วยมุมมอง Street View ของ Google Maps

การให้บริการข้อมูลเชิงพื้นที่ด้วยการบอกตำแหน่งที่ตั้งของแปลงที่ดินผ่านอินเทอร์เน็ต ดังกล่าว เป็นการให้บริการที่สะดวก รวดเร็ว ทันสมัย ช่วยให้ประชาชนสามารถตรวจสอบตำแหน่งที่ตั้งแปลงที่ดินผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือจากอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ได้ด้วยตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องเดินทางมาติดต่อสอบถามที่สำนักงานที่ดินช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางรวมทั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินสามารถให้บริการประชาชนในด้านอื่นๆ ได้มากขึ้นด้วย

การพัฒนาการให้บริการด้วยเทคโนโลยีดังกล่าว ทำให้กรมที่ดินได้รับรางวัลคุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงาน ก.พ.ร. ประเภทนวัตกรรมการให้บริการ ระดับดีเด่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ และในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ กรมที่ดินได้นำโครงการนี้เสนอเป็นผลงานระดับประเทศสมัครเข้ารับรางวัลของสหประชาชาติ UN Awards (United Nations Public Service Awards) ในหัวข้อโครงการ “GIS Development Project for Public Service on Cadastral Map Enquiry together with Google Map via the Internet” (DOLWMS : Department of Lands Web Map Service) ประเภทที่ ๔ การส่งเสริมแนวทางการดำเนินการของภาครัฐโดยรวมในยุคข้อมูลข่าวสาร (Promoting Whole-of-Government Approaches in the information Age) ถึงแม้ว่าจะไม่ได้รางวัลชนะเลิศ แต่โครงการนี้ได้รับการคัดเลือกให้ผ่านเข้าสู่รอบที่ ๒ ซึ่งเป็นรอบสุดท้ายก่อนการตัดสินผู้ชนะ นับเป็นการเผยแพร่ผลงานของกรมที่ดินที่ได้รับการยกระดับการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ กรมที่ดินได้ร่วมมือกับสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์องค์การมหาชน (สรอ.) (ปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อเป็นสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.)) พัฒนาระบบให้บริการค้นหาตำแหน่งแปลงที่ดินบนอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ Mobile Application ชื่อ “LandsMaps” โดยกรมที่ดินให้บริการ Service รูปแบบที่ดินดิจิทัลและ สรอ. พัฒนาโปรแกรมบนอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ภายใต้โครงการพัฒนา “ศูนย์กลางบริการภาครัฐสำหรับประชาชน (Government Access Channel : GovChannel)” เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายในการยกระดับคุณภาพชีวิต และการเข้าถึงบริการสาธารณะของประชาชนทุกคน ทุกกลุ่ม ทุกท้องถิ่น อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการภาครัฐได้ในทุกพื้นที่และลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยระบบ LandsMaps บน Mobile Application ได้เปิดให้บริการในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ณ ดิกลันดิโมเตอรี ทำเนียบรัฐบาล โดยมี ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) เป็นประธานในพิธีเปิดโครงการ GovChannel

ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน ระบบให้บริการประชาชนค้นหาตำแหน่งแปลงที่ดินด้วยระบบภูมิสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต (LandsMaps) ได้มีส่วนสำคัญในการให้คะแนนเพื่อสนับสนุนการจัดอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจของภาคเอกชน (Ease of Doing Business) ด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน (Registering Property) ของประเทศไทยให้ดีขึ้น ผู้กำหนดเกณฑ์การวัดคุณภาพการให้บริการคือธนาคารโลก (World Bank) ซึ่งจะพิจารณาจากกระบวนการโอนและจดทะเบียนกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ ระยะเวลาในการดำเนินงานในแต่ละกระบวนการ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และดัชนีชี้วัดคุณภาพในการบริหารงานที่ดิน (วัดจากฐานข้อมูลที่ดินที่มีความครอบคลุมทั่วประเทศและความถูกต้องของข้อมูล รวมถึงการปรับปรุงความโปร่งใสของกระบวนการจดทะเบียนที่ดินและรังวัด) โดยผลการจัดอันดับ Doing Business 2018 ที่ผ่านมา ในภาพรวมทุกด้านประเทศไทยได้อันดับที่ ๒๖ จาก ๑๙๘ ประเทศทั่วโลก (ได้คะแนนดีขึ้นถึง ๒๐ อันดับ) และได้อันดับที่ ๖๘ ในการพัฒนาด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน ซึ่งทำให้กรมที่ดินต้องมีแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ในการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของระบบฯ ในระยะปานกลาง และระยะยาว เพื่อผลักดันให้ผลการจัดอันดับความยาก – ง่ายในการประกอบธุรกิจด้านการจดทะเบียนทรัพย์สินดีขึ้นทุกปี ซึ่งจะส่งผลให้ภาพรวมในการแข่งขันของประเทศไทยดีขึ้นด้วย

รายงานผลการจัดอันดับความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจของธนาคารโลก Doing Business 2018 ประเทศไทยปรับอันดับดีขึ้นใน 6 ด้าน และมีการปฏิรูปจำนวน 8 ด้าน						
ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับให้เป็นประเทศที่มีความสะดวกในการเข้าไปประกอบธุรกิจดีขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่แล้ว โดยประเทศไทยขยับอันดับจากอันดับที่ 46 เป็นอันดับที่ 26 จาก 190 ประเทศทั่วโลก นอกจากนี้ ประเทศไทยยังเป็นหนึ่งในประเทศที่มีการปฏิรูป (Reform) มากที่สุด						
ตัวชี้วัด	EoDB 2017		EoDB 2018		EoDB 2018 World Best	
	อันดับ	DTF	อันดับ	DTF	ประเทศ	DTF
ภาพรวม	46	72.53	26	77.44	New Zealand	86.55
1. ด้านการเริ่มต้นธุรกิจ	★▲	78	87.01	36	92.34	99.96
2. ด้านการขออนุญาตก่อสร้าง		42	75.65	43	74.58	86.79
3. ด้านการขอใช้ไฟฟ้า	★▲	37	83.22	13	90.99	99.92
4. ด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน	★	68	68.34	68	68.75	94.47
5. ด้านการได้รับสินเชื่อ	★▲	82	50.00	42	70.00	100
6. ด้านการคุ้มครองผู้ลงทุนรายย่อย	★▲	27	66.67	16	73.33	85
7. ด้านการชำระภาษี	★▲	109	68.68	67	76.73	99.44
8. ด้านการค้าระหว่างประเทศ*		56	84.10	57	84.10	100
9. ด้านการบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง	★▲	51	64.54	34	67.91	84.15
10. ด้านการแก้ปัญหาการล้มละลาย	★	23	77.08	26	75.64	93.44

* ประเทศที่เป็น World Best EoDB 2018 ได้แก่ Poland, Portugal, Romania, Slovak, Slovenia, Spain, Italy, Luxembourg, etc.

★ ด้านที่มีการปฏิรูป

▲ ด้านที่มีอันดับดีขึ้นจาก EoDB 2017

5

นอกจากนั้น ในปีงบประมาณปัจจุบัน ระบบดังกล่าวได้สนับสนุนการให้บริการประชาชน ด้วยเทคโนโลยีรองรับ Thailand 4.0 เป็นการส่งมอบบริการแก่สาธารณะ อำนวยความสะดวก และประหยัด ค่าใช้จ่ายทั้งฝั่งผู้ให้บริการและผู้ขอรับบริการ ตอบสนองนโยบายคณะรัฐมนตรี (ครม.) และคณะกรรมการ ความสงบแห่งชาติ (คสช.) เรื่อง “ลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการของภาครัฐ” และมีความสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ประเด็นปฏิรูป : ให้ทุกหน่วยงาน ปรับระบบการให้บริการที่กระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน โดยใช้รูปแบบดิจิทัลทั้งหมด (Fully Digitized Services) รองรับกิจกรรมปฏิรูป ๓ ประเด็น ประกอบด้วยกิจกรรมที่ ๑ : บริการภาครัฐ สะดวก รวดเร็ว และตอบโจทย์ชีวิตประชาชน กิจกรรมที่ ๒ : ระบบข้อมูลภาครัฐมีมาตรฐาน ทันสมัย และ เชื่อมโยงกัน ก้าวสู่รัฐบาลดิจิทัล และกิจกรรมที่ ๓ : โครงสร้างภาครัฐกะทัดรัด ปรับตัวได้เร็ว และระบบงาน มีผลสัมฤทธิ์สูง

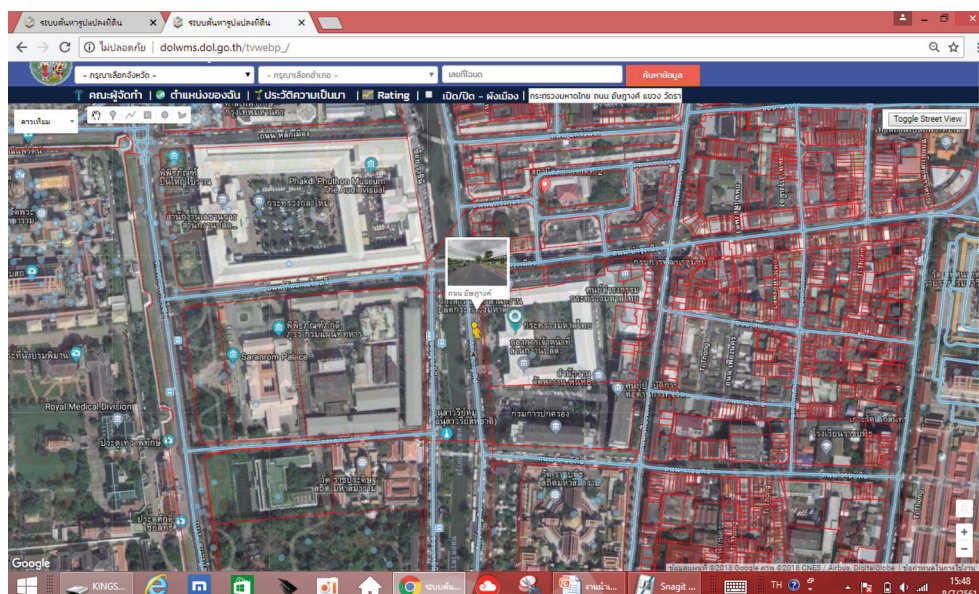
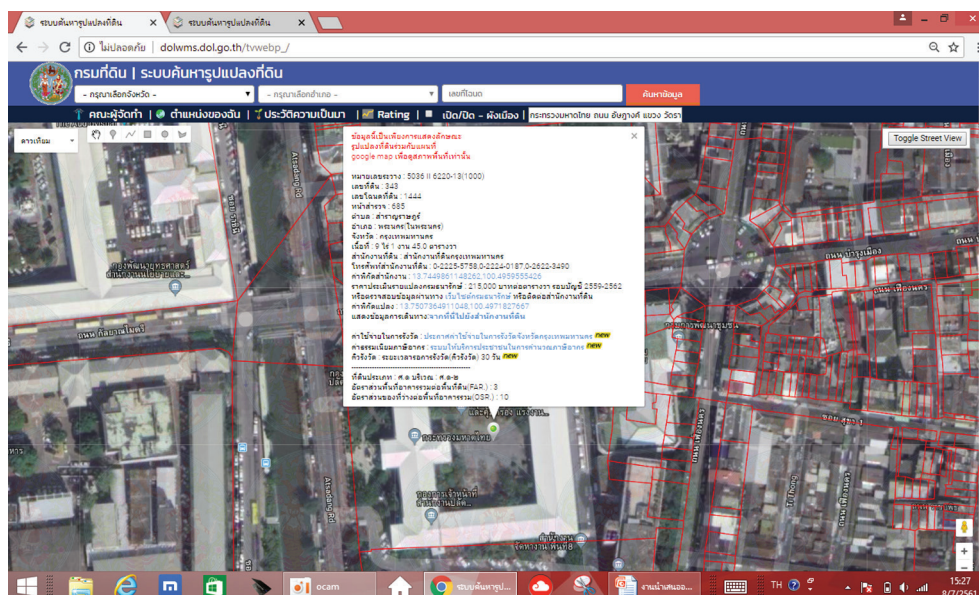
จากการสนับสนุนการดำเนินงานในระดับนโยบายรัฐบาลโดยเฉพาะในเรื่องของการพัฒนา เพื่อก้าวสู่ Thailand 4.0 และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลกของ Ease of Doing Business ประกอบกับ กรมที่ดินได้รับคำแนะนำจากผู้ใช้ระบบทั้งภาคเอกชนและประชาชนทั่วไป สำนักงาน กพร. และ คณะกรรมการปรับปรุงการบริการภาครัฐเพื่อมุ่งสู่ Thailand 4.0 พัฒนาระบบให้มีความสามารถเพิ่มเติม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ และ ๒๕๖๑ ดังนี้

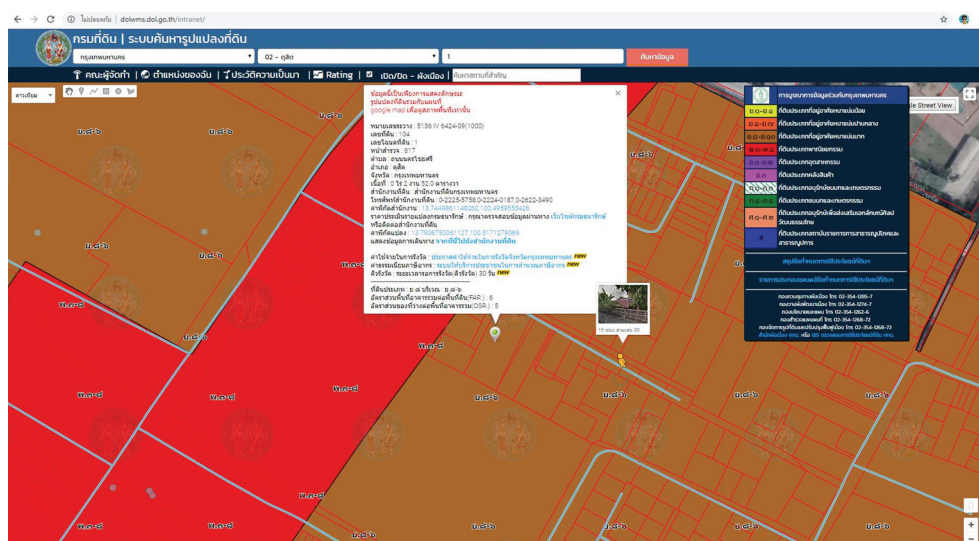
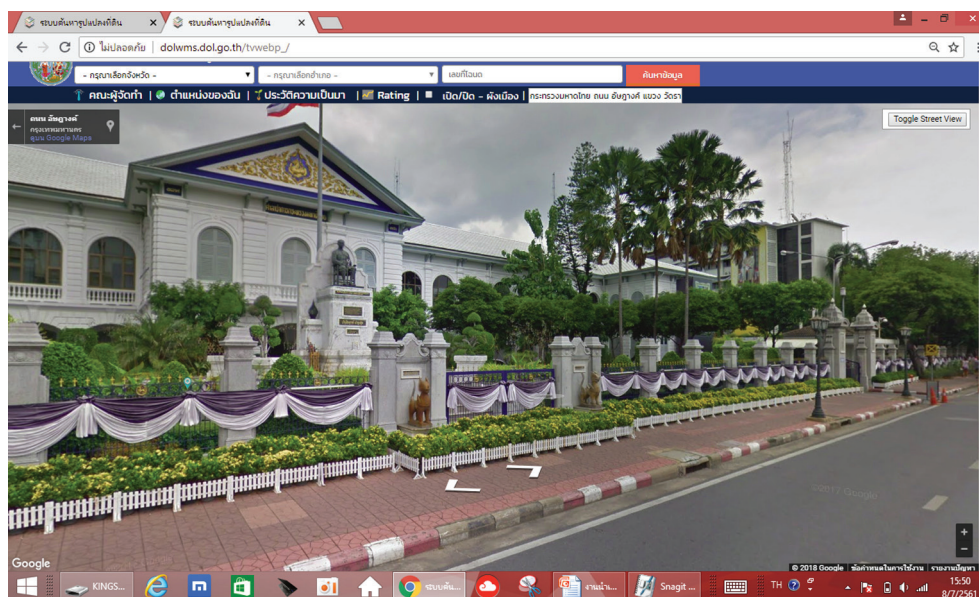
๑) ค้นหาข้อมูลรายละเอียดของแปลงที่ดินจากสถานที่สำคัญ โดยไม่ต้องอาศัยเลขที่โฉนดที่ดิน (ดำเนินการได้ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐)

๒) ค้นหาข้อมูลแปลงที่ดินข้างเคียงได้จากการ Double Click บนรูปแผนที่ที่แสดง (ดำเนินการ ได้ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐)

๓) พัฒนาโปรแกรมให้สามารถซ้อนทับข้อมูลผังแนวเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Zoning) ของบริเวณกรุงเทพมหานคร บนรูปแปลงที่ดิน โดยได้รับข้อมูลจากสำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร เป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้รับบริการสามารถตรวจสอบแนวเขต Zoning โดยไม่ต้องเดินทางไปยัง สำนักงานเขตในพื้นที่กรุงเทพมหานคร (ดำเนินการได้ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑)

● รูปแบบของการให้บริการ

ในปัจจุบัน ระบบให้บริการประชาชนค้นหาตำแหน่งแปลงที่ดินด้วยระบบภูมิสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต สามารถให้บริการได้ ๔ รูปแบบ คือ

๑. ผ่านทางเว็บไซต์ dolwms.dol.go.th
๒. ผ่านทางอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ Mobile Application ชื่อ “LandsMaps”
๓. ผ่านจุดบริการประชาชนในสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา/ส่วนแยกทั่วประเทศ
๔. ผ่านตู้ Kiosk ในการออกบัญชีนิติกรรมราชการประชาสัมพันธ์การให้บริการของกรมที่ดินในงานต่างๆ

● ลักษณะของข้อมูลที่ใช้บริการและสถิติของการใช้บริการ

ลักษณะของข้อมูลที่ใช้บริการบนอินเทอร์เน็ต ประกอบด้วยชั้นข้อมูลรูปแปลงที่ดิน (ประเภท โฉนดที่ดิน) ซ้อนทับกับชั้นข้อมูลของภาพถ่ายดาวเทียมจาก Google Maps และมีข้อมูลทางด้านทะเบียนที่ดินที่สามารถเปิดเผยได้สู่สาธารณะชน โดยข้อมูลรูปแปลงที่ดินจะถูกปรับปรุง (Update) ให้เป็นปัจจุบันแบบอัตโนมัติเมื่อมีการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในสำนักงานที่ดิน และภาพถ่ายดาวเทียมหรือมุมมองแบบ Street view จะถูกปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันตามช่วงเวลาการ Update ข้อมูลของ Google Maps ผ่านดาวเทียมและมีความถี่ของการถ่ายภาพด้วยมุมมอง Street view ในเขตเมืองประมาณ ๒ ครั้งต่อปี

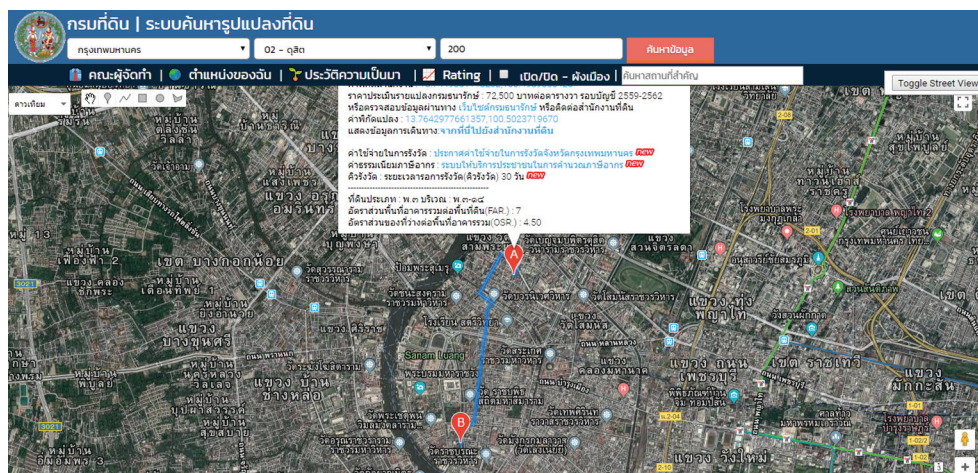
ส่วนข้อมูลด้านทะเบียนที่ดินที่ใช้บริการนั้น จะเป็นข้อมูลที่สามารถเปิดเผยสู่สาธารณะชนได้ โดยไม่กระทบกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ถือกรรมสิทธิในที่ดิน โดยได้มีการพัฒนาระบบเพื่อนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องเข้าสู่ระบบตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ จนถึงปัจจุบัน มีรายการข้อมูลทางทะเบียนที่เผยแพร่ผ่านระบบจำนวนทั้งสิ้น ๑๔ รายการ และมีผู้เข้าใช้บริการทั้งสิ้น จำนวน ๓๐,๕๑๓,๘๐๕ ราย ซึ่งแบ่งช่วงระยะเวลาในการพัฒนาระบบและการเผยแพร่ข้อมูลออกเป็น ๓ ช่วงระยะ ดังนี้

๑. ช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ ถือเป็นเวลาช่วง ๔ ปีแรกของการพัฒนาระบบและเริ่มเผยแพร่ข้อมูลทางทะเบียนที่ดิน ได้มีการเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแปลงที่ดิน จำนวน ๖ รายการ ประกอบด้วย หมายเลขวาง เลขที่ดิน เลขโฉนดที่ดิน หน้าสำรวจ ตำบล อำเภอ และจังหวัด (ที่ดินตั้งอยู่ตามหน้าโฉนดที่ดิน) และเนื้อที่ โดยมีจำนวนรูปแปลงที่ดินที่เผยแพร่เพียง ๙.๕ ล้านแปลง ครอบคลุมพื้นที่กรุงเทพมหานคร บางพื้นที่ของปริมณฑล เช่น สมุทรปราการ นนทบุรี และปทุมธานี เป็นต้น และในพื้นที่อำเภอเมืองของจังหวัดเศรษฐกิจใหญ่ เช่น เชียงใหม่ นครราชสีมา พระนครศรีอยุธยา เป็นต้น

จากการเก็บสถิติของผู้เข้าใช้บริการ ในช่วง ๔ ปีแรกของการพัฒนา มีผู้เข้าใช้บริการทั้งหมด ๒,๓๒๘,๐๖๘ ราย ซึ่งยังไม่มีจำนวนมากนัก เฉลี่ยการเข้าสอบถามข้อมูลรายวัน วันละ ๑,๘๖๙ ครั้ง

๒. ช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๙ ได้มีการนำเข้าข้อมูลรูปแบบแปลงที่ดินเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากถึง ๒๔ ล้านแปลง ครอบคลุมพื้นที่ดำเนินการในภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด ซึ่งเป็นผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการศูนย์ข้อมูลที่ดินและแผนที่แห่งชาติ กรมที่ดิน ระยะที่ ๑ ทำให้มีจำนวนรูปแบบแปลงที่ดินเผยแพร่ในระบบเพิ่มมากขึ้น และมีการเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแปลงที่ดินเพิ่มขึ้นอีก ๔ รายการ ประกอบด้วย หมายเลขโทรศัพท์ของสำนักงานที่ดิน ค่าพิภคของสำนักงานที่ดิน ราคาประเมินที่ดินรายแปลง (ซึ่งได้มาจากการบูรณาการข้อมูลจากกรมธนารักษ์ตามบันทึกข้อตกลง) และค่าพิภคของแปลงที่ดิน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้ประชาชนสามารถทราบตำแหน่งที่ตั้งด้วยค่าพิภคของแปลงที่ดินและสำนักงานที่ดินที่รับผิดชอบ อำนวยความสะดวกให้ประชาชนนำค่าพิภคที่ได้ไปใช้งานร่วมกับระบบ GPS ในโทรศัพท์เคลื่อนที่ ในกรณีที่ต้องการเดินทางไปยังแปลงที่ดินและสำนักงานที่ดินได้

นอกจากนี้ ตามที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ กรมที่ดินได้ร่วมมือกับสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) พัฒนาระบบเพื่อเพิ่มช่องทางการให้บริการด้วย Mobile Application “LandsMaps” บนอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ ทำให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้นด้วย Smart Phone และ Tablet ทำให้จำนวนผู้เข้าใช้บริการในช่วง ๒ ปีนี้สูงขึ้นเป็น ๕,๓/๑๕,๓๖๒ ราย (แยกเป็นจาก Web Site จำนวน ๓,๙๔๔,๓๒๕ ราย และจาก Mobile Application จำนวน ๑,๓/๓๑,๐๓๗ ราย) เฉลี่ยผู้เข้าใช้บริการรายวันเป็น ๑๕,๖๖๐ ราย

๓. ช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ปัจจุบัน ได้มีการนำเข้าข้อมูลรูปแบบที่ดินได้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศจำนวนประมาณ ๓๓ ล้านแปลง ซึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินโครงการศูนย์ข้อมูลที่ดินและแผนที่แห่งชาติ ระยะที่ ๒ และเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแปลงที่ดินอีก ๔ รายการ ประกอบด้วย ประกาศค่าใช้จ่ายในการรังวัด ระยะเวลารอคิวรังวัด การคำนวณค่าธรรมเนียมและภาษีอากร และพื้นที่ใช้ประโยชน์ (Zoning) ซึ่งได้มาจากการบูรณาการข้อมูลผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครจากสำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร และผังเมืองจังหวัดจากกรมโยธาธิการและผังเมือง ขณะนี้ กรมที่ดินได้axonทับผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Zoning) แล้ว ๒ จังหวัด คือ กรุงเทพมหานครและเชียงใหม่ อยู่ระหว่างดำเนินการอีก ๒ จังหวัด คือ พระนครศรีอยุธยาและอ่างทอง สำหรับจังหวัดที่เหลือ อยู่ในแผนการดำเนินการของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งต้องรอรับข้อมูลจากการดำเนินการของกรมโยธาธิการและผังเมืองต่อไป

จากการที่กรมที่ดินมีข้อมูลรูปแบบที่ดินเผยแพร่ทั่วประเทศและการเพิ่มการให้บริการข้อมูลทั้งหมดเป็น ๑๔ รายการ ทำให้มีผู้เข้าใช้บริการสูงขึ้นเห็นได้ชัดใน ๒ ปีหลังซึ่งสูงกว่า ๑ เท่าตัว เป็นจำนวน ๒๒,๐๖๙,๙๗๕ ราย (แยกเป็นจาก Web Site จำนวน ๑๕,๓๔๐,๑๑๔ ราย และจาก Mobile จำนวน ๖,๗๒๙,๘๖๑ ราย) เฉลี่ยผู้เข้าใช้บริการรายวันเป็น ๓๔,๔๓๑ ราย เฉลี่ยรายเดือนเป็น ๑,๐๓๒,๙๖๖ ราย

สถิติการใช้งาน LandsMaps (ข้อมูล ณ วันที่ 3 ตุลาคม 2561)

การให้บริการข้อมูล	จำนวนข้อมูล (ล้านแปลง)	จำนวนผู้ใช้งาน (ราย)				พื้นที่ข้อมูลที่ให้บริการ
		ทั้งสิ้น	รายปี	รายเดือน	รายวัน	
1. ทางเว็บไซต์ (http://dolwms.dol.go.th)						
1.1 ปี 2553 - 2557 (7 ต.ค. 53 - 31 ต.ค. 57)	9.5	2,728,068	682,017	56,835	1,869	ข้อมูลในพื้นที่ 33 จังหวัด กรุงเทพฯ ปริมณฑล และจังหวัดเขต เศรษฐกิจ (โครงการพัฒนาฯ ระยะที่ 1)
1.2 ปี 2558 - 2559	24	3,984,725	3,984,725	332,060	10,917	ข้อมูลในพื้นที่ 54 จังหวัด กรุงเทพฯ ปริมณฑล ภาคเหนือและ ตะวันออกเฉียงเหนือ (โครงการพัฒนาฯ ระยะที่ 1 และ โครงการศูนย์ข้อมูลฯ ระยะที่ 1)
1.3 ปี 2560 (1 ม.ค. - 31 ต.ค. 60)	33	6,935,322	6,935,322	577,944	19,001	ข้อมูลครอบคลุมทั่วประเทศ 77 จังหวัด (โครงการพัฒนาฯ ระยะที่ 1 และ โครงการศูนย์ข้อมูลฯ ระยะที่ 1 + 2)
1.4 ปี 2561 (1 ม.ค. - 3 ต.ค. 61)	33	8,404,792	-	913,564	30,452	
รวมจำนวนผู้ใช้งานทางเว็บไซต์		22,052,907		717,946	23,932	* ข้อมูลรายเดือน และรายวันเป็นยอดเฉลี่ย ย้อนหลัง 2 ปี ตั้งแต่ 1 ม.ค. 2560)
2. ทางมือถือ (Mobile Application) LandsMaps						
2.1 ปี 2558 - 2559 (16 พ.ย. 58 - 31 ต.ค. 59)	24	1,731,037	1,810,619	144,253	4,743	
2.2 ปี 2560 (1 ม.ค. - 31 ต.ค. 60)	33	2,703,107	2,703,107	225,259	7,406	
2.3 ปี 2561 (1 ม.ค. - 3 ต.ค. 61)	33	4,026,754	-	437,691	14,590	
รวมจำนวนผู้ใช้งานทาง Mobile Application		8,460,898		314,970	10,499	* ข้อมูลรายเดือน และรายวันเป็นยอดเฉลี่ย ย้อนหลัง 2 ปี ตั้งแต่ 1 ม.ค. 2560
รวมจำนวนผู้ใช้งานทั้งสิ้น		30,513,805		1,032,916	34,431	* ข้อมูลรายเดือน และรายวันเป็นยอดเฉลี่ย ย้อนหลัง 2 ปี ตั้งแต่ 1 ม.ค. 2560

● กลุ่มผู้ใช้งานระบบ :

จากการเปิดให้บริการระบบมาเป็นเวลากว่า ๗ ปี ด้วยปริมาณผู้ใช้งานที่สูงถึง ๓๐ กว่าล้านครั้ง และการโทรศัพท์มาสอบถามถึงข้อมูลและการใช้งานระบบ พบว่า สามารถแบ่งกลุ่มผู้ให้บริการระบบให้บริการประชาชนค้นหาตำแหน่งแปลงที่ดินด้วยระบบภูมิสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตได้ ๗ กลุ่ม ดังนี้

ที่	กลุ่มผู้ใช้งาน	วัตถุประสงค์
๑	ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	- ประเมินมูลค่าทรัพย์สิน - ตรวจสอบที่ดินประกอบการบังคับคดี - เพื่อตรวจสอบสิทธิ์ที่ดินในโครงการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย - เพื่อประกอบการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
๒	ทนายความ	ศาลและบังคับคดี
๓	เจ้าหน้าที่ธนาคาร	- ตรวจสอบข้อมูลรูปแปลงที่ดินเพื่อจัดทำนิติกรรมสัญญา - ค้นหาบ้านลูกค้า ที่ยื่นกู้สินเชื่อกับทางธนาคาร
๔	นักศึกษา	ศึกษาข้อมูลเพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์
๕	นักวิจัย	ทำการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
๖	บริษัทเอกชน / อิสระ	- ตรวจสอบความมืออยู่จริง ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตำแหน่งที่ตั้งที่ดินในเบื้องต้น เพื่อประกอบการตัดสินใจในการพิจารณาจะซื้อ/จะขายที่ดิน - ตรวจสอบพื้นที่ที่ดินเพื่อนำไปเสนอในการประเมินราคาให้แก่ธนาคาร ในการตั้งวงเงินกู้กับธนาคารโดยใช้ที่ดินในการค้ำประกัน
๗/	ประชาชนทั่วไป	ทราบตำแหน่งที่ดิน สภาพที่ดิน

● ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากระบบ

๑. สามารถค้นหาข้อมูลที่ดินได้ทั่วประเทศ
 ๒. ทราบรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับที่ดินเท่าที่เผยแพร่ได้ จำนวน ๑๔ รายการ ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ และเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการติดต่อสำนักงานที่ดินต่อไป

- ๑) หมายเลขระวาง
- ๒) เลขที่ดิน
- ๓) เลขโฉนดที่ดิน
- ๔) หน้าสำรวจ
- ๕) ตำบล - อำเภอ - จังหวัด
- ๖) เนื้อที่ (ไร่ งาน ตารางวา)
- ๗) สำนักงานที่ดิน : เบอร์โทร
- ๘) ค่าพิกัดสำนักงานที่ดิน
- ๙) ราคาประเมินโฉนดที่ดินรายแปลง และ Link ตรวจสอบราคาประเมินไปยังกรมธนารักษ์
- ๑๐) ค่าพิกัดแปลง
- ๑๑) ค่าใช้จ่ายในการรังวัดที่ดิน (ตามประกาศค่าใช้จ่ายในการรังวัดของจังหวัด)

๑๒) ค่าธรรมเนียมและภาษีอากร จากระบบให้บริการประชาชนคำนวณภาษีอากร

๑๓) ระยะเวลาการรังวัด (คิวรังวัด)

๑๔) พื้นที่ใช้ประโยชน์ ตามผังเมืองรวมทั่วประเทศ และผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร

๓. ประชาชนได้รับประโยชน์ในการค้นหาเส้นทางเมื่อทราบที่ตั้งของที่ดิน ทำให้ทราบระยะทางเบื้องต้นในการเดินทางไปยังที่ดินของตนเองหรือสำนักงานที่ดินที่รับผิดชอบได้ ช่วยในวางแผนการเดินทาง

๔. การดูสภาพพื้นที่เสมือนจริง ด้วยความสามารถของ Google Street View จะทำให้ประชาชนได้ทราบถึงสภาพแวดล้อมและบรรยากาศโดยรอบแปลงที่ดินในมุมมอง ๓๖๐ องศา

๕. ประชาชนประหยัดเวลา ทรัพยากร ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าพยาน การยื่นคำขอ/พิมพ์เอกสารตำแหน่งที่ดิน รวมทั้งไม่สูญเสียรายได้ในกรณีที่ต้องหยุดงานมาติดต่อลำบากงานที่ดิน

๖. ประชาชนมีความมั่นคงต่อการถือครองที่ดินของตนเอง ในกรณีที่ตรวจสอบข้อมูลผ่านระบบและพบว่าที่ดินของตนเองมีสิ่งปลูกสร้างหรือการทำกินที่เกิดจากการบุกรุกที่ดิน ประชาชนจะรีบดำเนินการเพื่อรักษาสិทธิของตนเองได้ทันเวลาที่ จะไม่เกิดกรณีบุกรุกที่ดินเพื่อครอบครอง และนำไปสู่กรณีพิพาทเรื่องที่ดินจากผู้บุกรุกได้

๗. ประชาชนมีความสะดวกในการรับบริการ คือ สามารถเข้าใช้บริการได้ทุกที่มีเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้วยนวัตกรรมด้านบริการที่ทันสมัย สะดวกรวดเร็ว ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ทันเวลาโดยไม่ต้องมารอคิวเพื่อขอรับบริการที่สำนักงานที่ดิน และข้อมูลที่ได้รับมีความเป็นปัจจุบัน

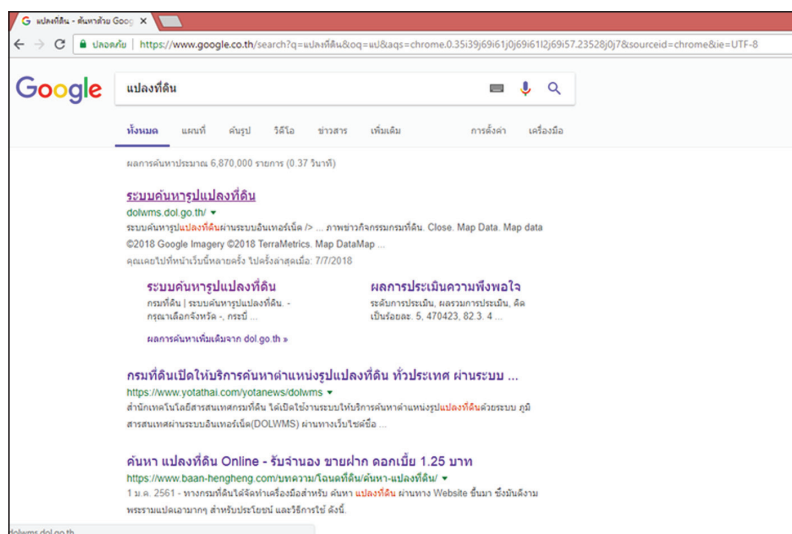
๘. ประชาชนทั่วไปที่ขอรับบริการในสำนักงานที่ดินได้รับการบริการที่รวดเร็วขึ้น เนื่องจากเจ้าหน้าที่ในสำนักงานไม่ต้องใช้เวลาในการค้นหาเอกสาร ประมาณรายละเอียด ๑ ชั่วโมง และเมื่อเจ้าหน้าที่ในสำนักงานที่ดินได้รับการสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งที่ตั้งของแปลงที่ดินลดน้อยลง หรือเจ้าหน้าที่ไม่ต้องออกไปทำการรังวัดสอบเขตที่ดินเพื่อทราบบริเวณที่ตั้งแปลงที่ดินที่ชัดเจน ทำให้เจ้าหน้าที่ในสำนักงานที่ดินสามารถปฏิบัติงานด้านอื่นได้เพิ่มขึ้น สามารถให้คำแนะนำได้รวดเร็ว และให้บริการประชาชนได้ทันเวลา

● คำแนะนำในการใช้งานระบบ

๑. ช่องทางที่ ๑ ค้นหาข้อมูลที่ดินทางเว็บไซต์ (Web Application)

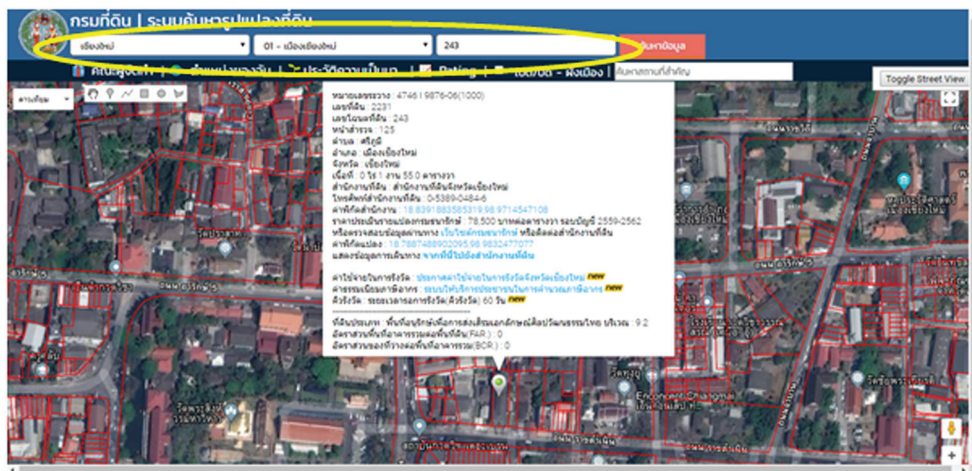
๑.๑ เข้าเว็บไซต์ Google และค้นหาโดยพิมพ์ “รูปแปลงที่ดิน” หรือเข้าเว็บไซต์โดยตรง

<http://dolwms.dol.go.th>

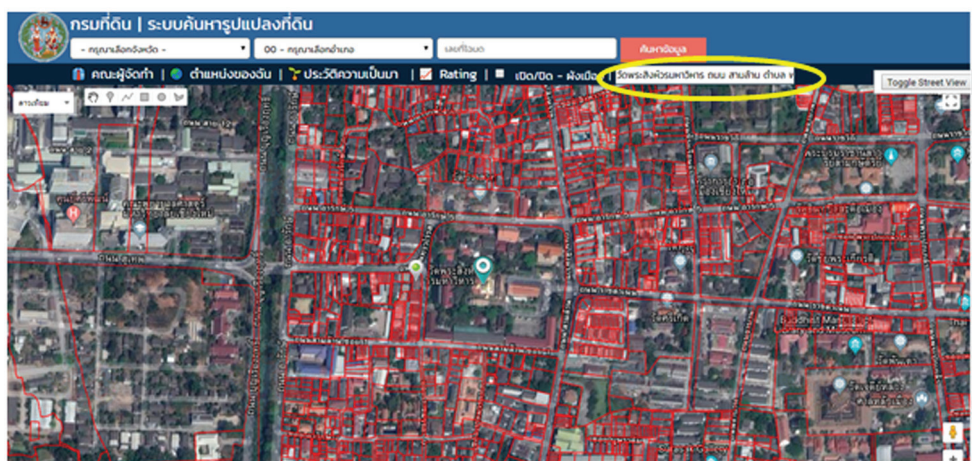

๑.๒ ค้นหาโดยทราบเลขโฉนดที่ดิน – Click เลือกจังหวัด อำเภอ ระบุเลขที่โฉนด และ Click ปุ่มค้นหา

- ๑) แสดงตำแหน่งที่ดิน เส้นทางเดินทาง สภาพพื้นที่
- ๒) ดูราคาประเมินที่ดินรายละเอียดของโฉนดที่ดิน
- ๓) ดูค่าใช้จ่ายในการรังวัดที่ดิน
- ๔) คัดค่าใช้จ่าย (ค่าธรรมเนียม ภาษีอากร)
- ๕) ดูคิวรังวัด

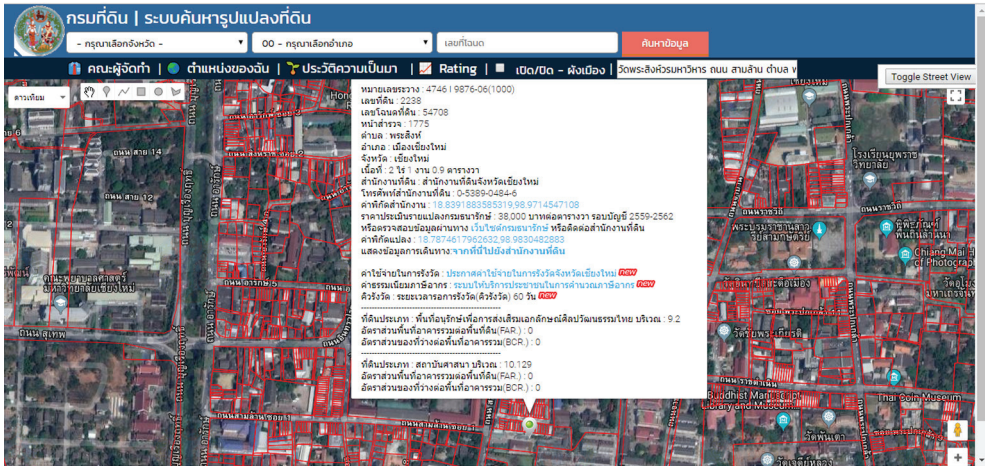

๑.๓ ค้นหาโดยระบุสถานที่สำคัญ – พิมพ์ชื่อสถานที่ที่ต้องการ ในช่อง “ค้นหาสถานที่สำคัญ” แล้ว Click ปุ่มค้นหา

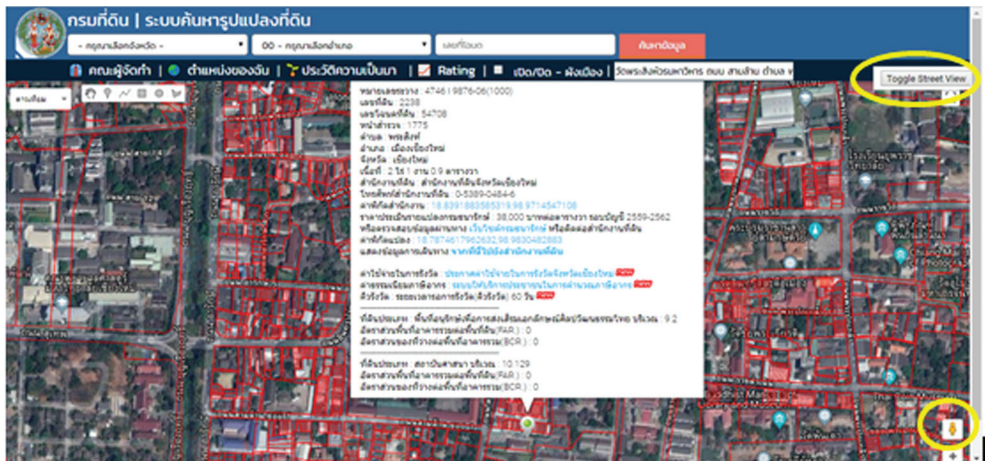

บริเวณที่ต้องการ แล้ว กด Double Click เพื่อให้ได้ข้อมูลของรูปแปลงที่ดินที่ต้องการ

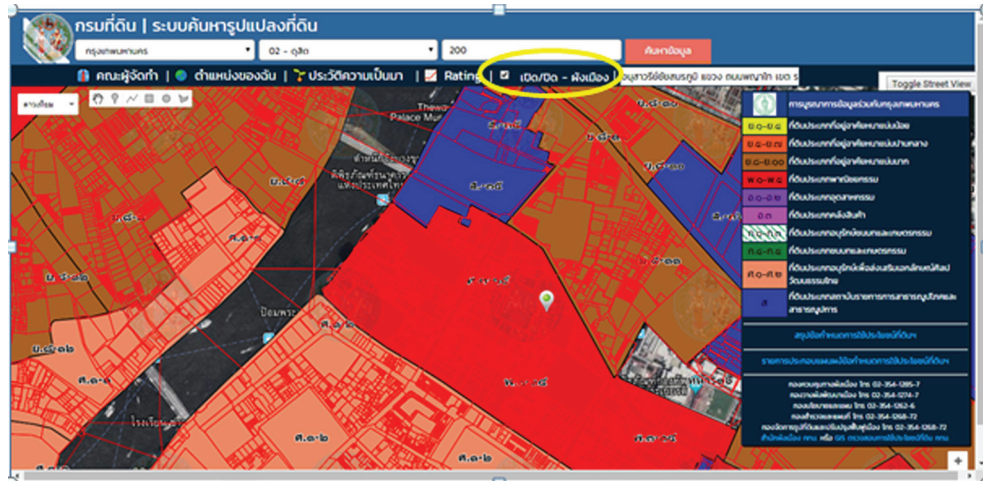

ปุ่ม Toggle Street view เพื่อดูสภาพพื้นที่โดยรอบ

๑.๖ Click ที่ปุ่ม “เปิดปิด – ผังเมือง” จะได้ภาพของผังเมืองรวม แสดงการใช้ประโยชน์
ซ้อนทับกับชั้นรูปแบบที่ดิน

๒. ช่องทางที่ ๒ ค้นหาข้อมูลที่ดินทางอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ (Mobile Application)

๒.๑ ติดตั้ง Application ชื่อ “LandsMaps”

๒.๒ เปิด Application

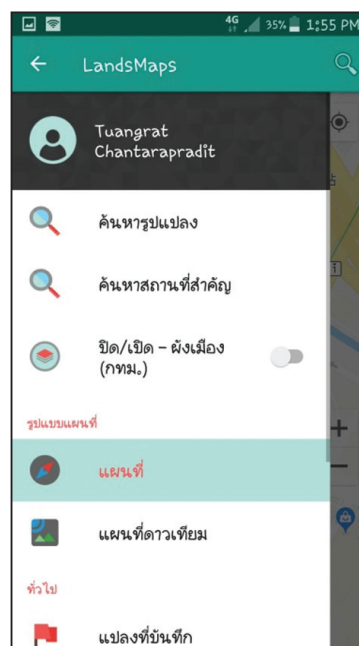
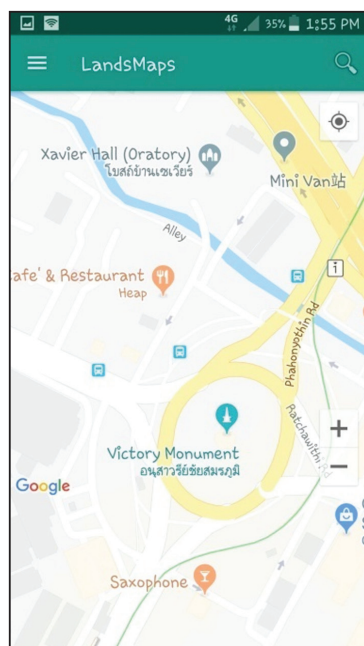
๒.๓ ลงทะเบียนสมัครขอใช้

๒.๔ ยืนยันผู้ใช้งานทางอีเมล

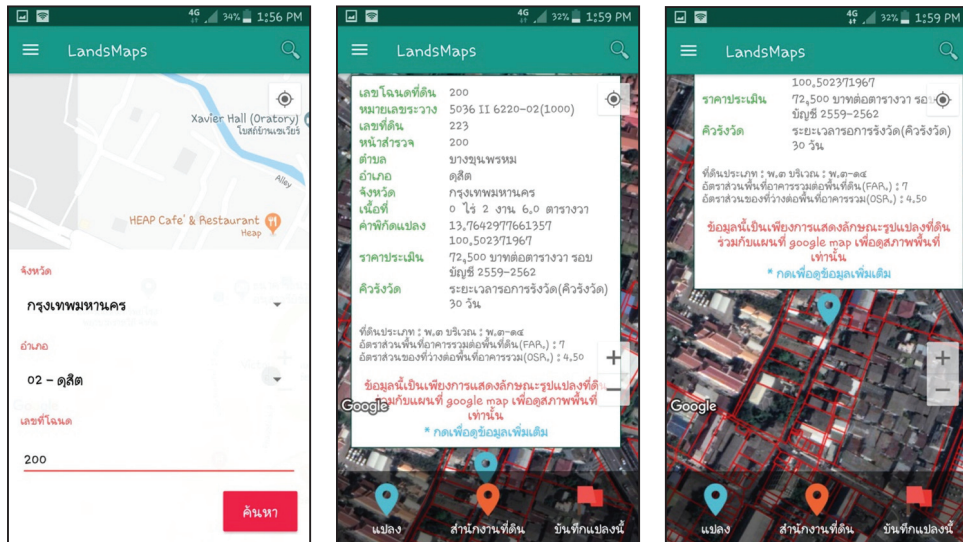
๒.๕ Login เข้าระบบ ตามบัญชีผู้ใช้งานที่ได้รับจากระบบ

๒.๖ เลือกการค้นหาข้อมูลว่าจะค้นหาจากเลขโฉนดที่ดินหรือสถานที่สำคัญ ด้วยการเลือก

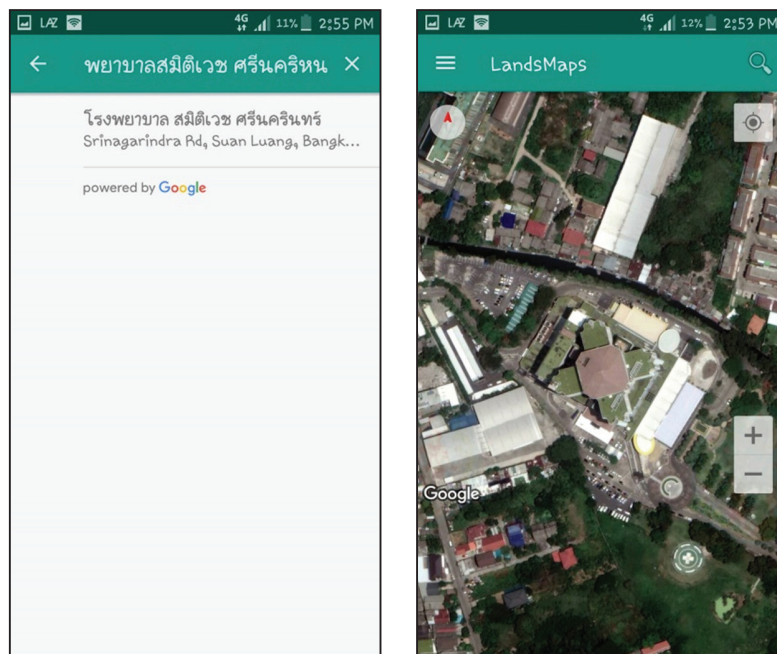
จากเมนูด้านบนซ้ายหรือ กดแว่นขยายด้านบนขวา

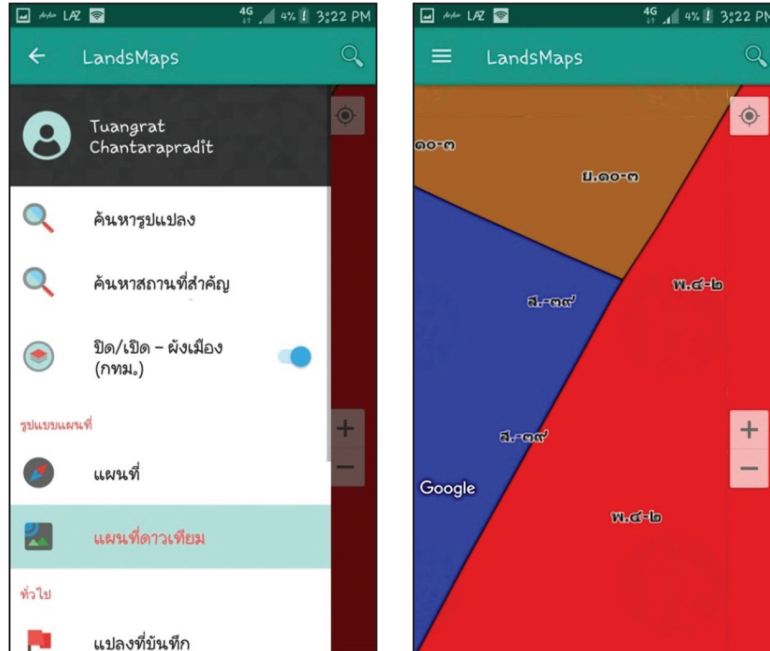
๒.๓/ หากต้องการค้นหาข้อมูลรูปแปลงที่ดินจากเลขที่โฉนด ใส่ข้อมูลจังหวัด อำเภอ และ เลขโฉนดที่ดิน

๒.๔ หากต้องการค้นหาข้อมูลรูปแปลงที่ดินจากสถานที่สำคัญ ใส่ข้อมูลสถานที่สำคัญที่ต้องการ

๒.๙ หากต้องการดูผังการใช้ประโยชน์ที่ดินในบริเวณที่ต้องการ ให้ Slide ปุ่มที่ด้านขวาของเมนู “ปิด / เปิด - ผังเมือง”

● ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาระบบ

๑. ต้องมีการจัดเตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่มีประสิทธิภาพสูงในการให้บริการข้อมูลรูปแปลงที่ดิน ซึ่งเป็นข้อมูลทางด้านแผนที่ที่มีขนาดใหญ่ที่มีประสิทธิภาพสูง สามารถรองรับการใช้งานของผู้ใช้ในเวลาเดียวกันพร้อมกันได้เป็นจำนวนมาก ซึ่งจำนวนผู้ใช้บริการในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีปริมาณสูงขึ้นอย่างเท่าตัวในเวลาอันรวดเร็วและมีแนวโน้มสูงขึ้นอีกเป็นจำนวนมากในปีต่อไป ปัจจุบันนี้ กรมที่ดินประสบปัญหาเวปล่มบ่อยเนื่องจากเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่ให้บริการอยู่มีอายุการใช้งานมากกว่า ๕ ปีและไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ทำให้กรมที่ดินต้องเสนอขอของบประมาณเพื่อจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายเพิ่มเติมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่ไม่ได้รับการจัดสรรจากสำนักงบประมาณ จึงต้องเตรียมเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ต่อไป

๒. การให้บริการข้อมูลร่วมกับบริการรูปแผนที่ของ Google Maps มีค่าใช้จ่ายในการเรียกใช้ข้อมูลของประชาชนในแต่ละครั้ง ซึ่งกรมที่ดินต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายดังกล่าวด้วย ถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริการที่ภาครัฐต้องมีให้กับประชาชน และค่าใช้จ่ายในการเข้าใช้บริการข้อมูลของ Google Maps ในแต่ละปีมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วขึ้นกับจำนวนของการเข้าถึงข้อมูลของประชาชน ทำให้กรมที่ดินต้องประมาณการเพื่อตั้งงบประมาณสำหรับการเข้าใช้บริการข้อมูลแผนที่ภาพถ่ายดาวเทียมและมุมมอง Street view จาก Google Maps ในแต่ละปีให้เพียงพอด้วย

๓. การปรับปรุงข้อมูลรูปแปลงที่ดินและทะเบียนที่ดิน เป็นการดำเนินการโดยตรงจากสำนักงานที่ดินทั่วประเทศ ซึ่งต้องมีการจัดทำข้อมูลให้ถูกต้อง สมบูรณ์ และดำเนินการตามขั้นตอนของการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมและรังวัดที่ดิน หากข้อมูลจากสำนักงานที่ดินถูกต้อง สมบูรณ์ จะทำให้ข้อมูลที่เผยแพร่สู่ประชาชนถูกต้องด้วย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่ทำให้ระบบประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะใน ๒ ปีสุดท้ายที่ผ่านมา

๔. ทีมงานพัฒนาระบบ คือ ส่วนระบบงานคอมพิวเตอร์ (กลุ่มงานแผนที่) มีเจ้าหน้าที่เพียง ๖ คน ซึ่งมีหน้าที่และงานในความรับผิดชอบเป็นจำนวนมาก รวมถึงการดูแลระบบงานรังวัดและทำแผนที่ของโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ดิน และโครงการศูนย์ที่ดินและแผนที่แห่งชาติให้กับฝ่ายรังวัดในสำนักงานที่ดินทั่วประเทศดูแลตรวจสอบความถูกต้องของผลการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนที่ดิน ข้อมูลรูปแปลงที่ดิน และข้อมูลภาพลักษณ์เอกสารสิทธิด้วย ทำให้มีภาระงานที่หนัก แต่ได้พยายามเร่งดำเนินการพัฒนาระบบให้เป็นไปตามนโยบายรัฐบาล และเป้าหมายของกรมที่ดิน เพื่อรองรับการให้บริการประชาชน และมุ่งสู่การพัฒนาตามเป้าหมายของ Thailand 4.0 ต่อไป

ทีมงานพัฒนาระบบ		
ผู้จัดทำและดูแลระบบ	๑. นางสาววิไลลักษณ์ หนองหว่า ๒. นายวิฑูร โไฟจิตร ๓. นางสาวอุบลวรรณ สุปันเวช ๔. นางสาวสุชมาภรณ์ แสงสว่าง ๕. นางสุริยา สุตลาภา ๖. นายธนเสฏฐ์ ภาณุไชยอนันต์	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
ผู้ควบคุม	๑. นายชวลี ชื่นอุไทย ๒. นางดวงรัตน์ จันทระประดิษฐ์	ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้อำนวยการส่วนระบบงานคอมพิวเตอร์

ผ่านทางเว็บไซต์

พิมพ์ “**รูปแปลงที่ดิน**” หรือ

<http://dolwms.dol.go.th>

ดู...ราคาประเมินโฉนดที่ดิน
ดู...ค่าใช้จ่ายรังวัดที่ดิน
คิด...ค่าใช้จ่าย **ขาย** ให้ **โอนมรดก** **เช่า** **จำนอง**

ค้นหาจากสถานที่สำคัญ

**ไม่ต้องใช้
เลขที่โฉนด**

หรือ

ดูข้อมูลด้วยการ Double Click
แปลงข้างเคียงโดยไม่ต้องใช้เลขที่โฉนด

คำนวณภาษีอากร **ผังการใช้ประโยชน์**

ค้นหาเส้นทาง

**ดูสภาพพื้นที่ด้วย
Street View**

LandsMaps

“แอปพลิเคชันที่อำนวยความสะดวกในการตรวจสอบตำแหน่ง
และภาพแปลงที่ดิน โดยระบุเลขที่โฉนด”

ผ่านทางอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่

ติดตั้ง Application
LandsMaps

- สมัครสมาชิก
- ยืนยันผู้ใช้งานทางอีเมล
- Login เข้าใช้งาน

Available on the
App Store

ANDROID APP ON
Google play

ค้นหาแปลงที่ดิน

ระบุจังหวัด
อำเภอ
เลขที่โฉนด

แสดงข้อมูล
รายละเอียด
ของแปลงที่ดิน

บันทึกแปลง
และแสดงรายละเอียด
แปลงที่บันทึกได้

EGA
e-Government Agency

กรมที่ดินและสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์

การขับเคลื่อนเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนตามนโยบาย THAILAND 4.0

โดย นางสาวนริศรา มาลัยพงษ์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

จากที่ผู้เขียนเคยเขียนบทความเรื่อง “ไทยแลนด์ 4.0 คืออะไร” ที่ได้กล่าวถึง โมเดลประเทศไทย 4.0 ซึ่งต้องขับเคลื่อน ภายใน 3–5 ปี โดยมีเป้าหมายที่จะนำพาประเทศไปสู่การเป็นประเทศหนึ่งในโลกที่หนึ่ง ภายในปี 2575 โดยการเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่ ประเทศในโลกที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในบริบทของการปฏิวัติอุตสาหกรรมยุคที่ 4 อย่างเป็นรูปธรรม ตามแนวทางที่ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายในคู่ไปกับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลก ตามแนวคิด “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และขับเคลื่อนผ่านกลไกประชารัฐ โดยรัฐบาลกำหนดวาระการขับเคลื่อน 5 วาระ คือ การเตรียมคนไทย 4.0 เพื่อก้าวสู่โลกที่หนึ่ง การพัฒนาคลัสเตอร์เทคโนโลยี และอุตสาหกรรมแห่งอนาคต การบ่มเพาะผู้ประกอบการและพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม การเสริมความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในประเทศ ผ่านกลไกของ 18 กลุ่มจังหวัดและ 76 จังหวัด และการบูรณาการอาเซียน เชื่อมประเทศไทยสู่ประชาคมโลก รวมถึง บทความเรื่อง “กรมที่ดินกับกรมที่ดิน 4.0” ที่ได้กล่าวถึงระบบราชการไทย 4.0 โดยภาครัฐต้องปรับตัวให้เข้ากับการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในยุคดิจิทัล ที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางพัฒนาการปฏิบัติงานให้เป็นไปในลักษณะภาครัฐอัจฉริยะ มีการเปิดกว้างและเชื่อมโยงถึงกัน ทั้งระหว่างภาครัฐด้วยกันเองและภาคส่วนอื่นๆ โดยการปฏิรูประบบราชการเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ภายใต้แนวคิด “ภาครัฐหรือระบบราชการจะต้องทำงาน โดยยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน (Better Governance, Happier Citizens)” ซึ่งระบบราชการต้องมีคุณลักษณะสำคัญๆ 3 ประการ คือ (1) เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน คือ ต้องมีความโปร่งใส โดยบุคคลภายนอกสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการหรือมีการแบ่งปันข้อมูลซึ่งกันและกัน และสามารถเข้ามาตรวจสอบการทำงานได้ ตลอดจนเปิดกว้างให้กลไกหรือภาคส่วนอื่นได้เข้ามามีส่วนร่วม (2) ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง คือ ต้องให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง ต้องทำงานในเชิงรุกและมองไปข้างหน้า มุ่งเน้นแก้ไขปัญหาความต้องการและตอบสนองความต้องการของประชาชน และ (3) มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย คือ มีความฉลาดและรู้จักคิดริเริ่ม มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงสร้างนวัตกรรมหรือความคิดริเริ่มและประยุกต์องค์ความรู้ในแบบสหสาขาวิชาเข้ามาใช้ รวมทั้งได้กล่าวถึงนโยบายของท่านอธิบดีกรมที่ดินและแผนงาน/โครงการของกรมที่ดินที่สนองตอบระบบราชการ 4.0

เมื่อผู้เขียนได้ย้ายมาดำรงตำแหน่งที่กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ผู้เขียนจึงได้มีโอกาสได้เข้ามามีส่วนร่วมในระบบราชการ 4.0 อีกบริบทหนึ่ง จึงอยากขอร้อยเรียงเรื่องราวเกี่ยวกับการขับเคลื่อนระบบราชการ 4.0 เพิ่มเติมให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

สืบเนื่องจาก นายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูป เพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนตามนโยบาย THAILAND 4.0^๑ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ นายสุวิทย์ เมษินทรีย์ (ขณะนั้นดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการประกอบด้วย หัวหน้าส่วนราชการและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 26 ท่าน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนา

^๑ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 198/2560 เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูป เพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนตามนโยบาย THAILAND 4.0 สั่ง ณ วันที่ 10 สิงหาคม 2560

ระบบราชการและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ทำหน้าที่กำหนดแนวทางและยุทธศาสตร์การดำเนินการตามนโยบาย THAILAND 4.0 ให้เป็นกรอบในการดำเนินการและการสร้างการรับรู้ให้แก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง กำหนดแนวทางและรูปแบบของการปฏิรูปเพื่อสนับสนุนและรองรับการขับเคลื่อนตามนโยบาย THAILAND 4.0 รวมทั้งพิจารณากำหนดหรือคัดเลือกแผนงานโครงการต้นแบบที่สอดคล้องต่อการดำเนินการตามนโยบาย THAILAND 4.0 ตลอดจนกำกับติดตาม และประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนการดำเนินการให้เกิดผล อย่างเป็นรูปธรรม

คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการ (อ.ก.พ.ร.) เกี่ยวกับการขับเคลื่อนระบบราชการ 4.0 นำโดยนายสุวิทย์ เมษินทรีย์ ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2560 ที่ประชุมมีมติเห็นชอบมอบหมายคณะอนุกรรมการฯ ชุดดังกล่าว รับผิดชอบการขับเคลื่อนการปฏิรูปเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนตามนโยบาย Thailand 4.0 และส่วนราชการทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการฯ เพื่อจัดทำข้อเสนอและแผนการดำเนินการปฏิรูประบบราชการ เพื่อเสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูป เพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนตามนโยบาย THAILAND 4.0 ที่มีท่านนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ทั้งนี้ จากการประชุมหารือระหว่างคณะกรรมการฯ กับอนุกรรมการฯ รวม 2 ครั้ง^๒ มีมติเห็นชอบ ดังนี้

1. เห็นชอบกรอบการดำเนินการปฏิรูปเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนตามนโยบาย THAILAND 4.0 โดยแบ่งเป็น 2 ประเด็นหลัก คือ

1) การปฏิรูประบบราชการ (Government Reform) ประกอบด้วย การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริการภาครัฐ (Service Reform) การพัฒนาและรังสรรค์นวัตกรรมในรูปแบบใหม่ (Sandbox) การปฏิรูปกฎหมาย (Regulatory Reform) และการเป็นรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government)

2) การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21

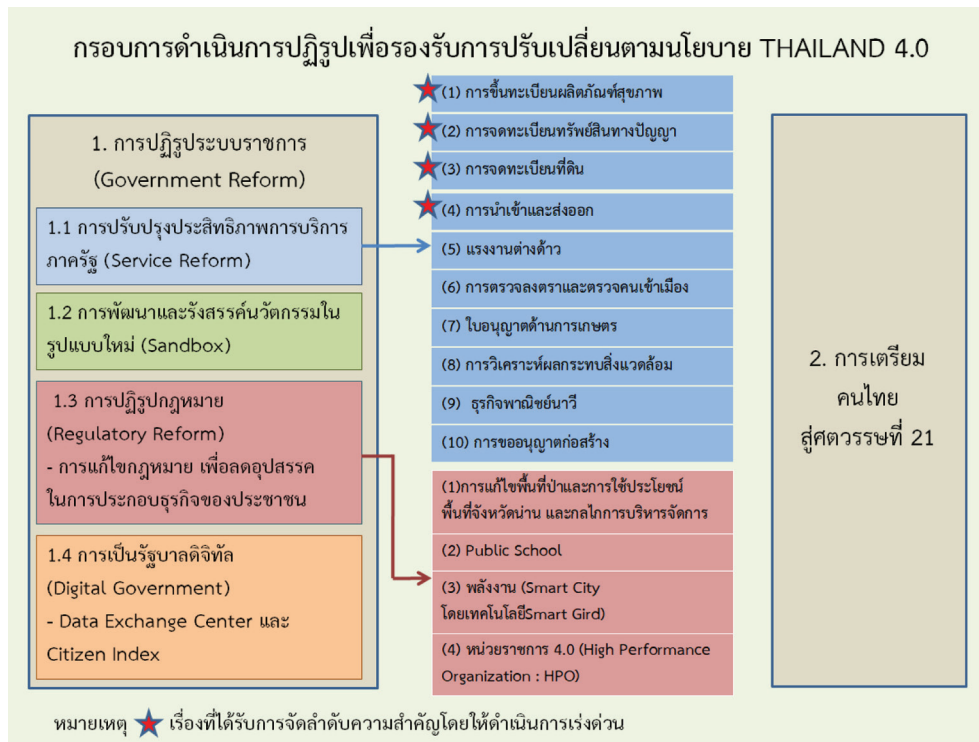
2. เห็นชอบการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริการภาครัฐ (Service Reform) ใน 10 เรื่อง ประกอบด้วย (1) การขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์สุขภาพ (2) การตรวจลงตราและตรวจคนเข้าเมือง (Visa & Immigration) (3) ใบอนุญาตด้านการเกษตร (4) การจดทะเบียนที่ดิน (5) การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา (6) การนำเข้าและส่งออก (7) แรงงานต่างด้าว (8) การขออนุญาตก่อสร้าง (9) การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และ (10) ธุรกิจพาณิชย์นาวี โดยจะให้ความสำคัญใน 4 เรื่องเป็นอันดับแรก คือ การขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์สุขภาพของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาของกรมทรัพย์สินทางปัญญา การจดทะเบียนที่ดินของกรมที่ดิน และการนำเข้าและส่งออกของกรมศุลกากร

3. เห็นชอบการพัฒนาและการรังสรรค์นวัตกรรมในรูปแบบใหม่ (Sandbox) ใน 4 เรื่อง ได้แก่ (1) การแก้ไขพื้นที่ป่าและการใช้ประโยชน์พื้นที่จังหวัดน่าน และกลไกการบริหารจัดการ (2) Public School (3) พลังงาน (Smart City โดยเทคโนโลยี Smart Grid) และ (4) หน่วยงานราชการ 4.0 (High Performance Organization : HPO)

4. เห็นชอบหน่วยงานนำร่องการพัฒนาและการรังสรรค์นวัตกรรมในรูปแบบใหม่ในการเป็นหน่วยงานราชการ 4.0 จำนวน 4 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กรมบังคับคดี และ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.)

^๒ ประชุมหารือ ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2560 และครั้งที่ 2/2560 เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2560 โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุวิทย์ เมษินทรีย์) เป็นประธานที่ประชุม

5. เห็นชอบให้มีการวางกลไกการทำงาน โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทำหน้าที่เป็นเจ้าภาพหลัก (Owner/Sponsor) ส่วนราชการทำหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติ (Executor) และคณะกรรมการฯ และผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นที่ปรึกษา (Actor) สนับสนุนการขับเคลื่อนการปฏิรูปเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนตามนโยบาย THAILAND 4.0

6. เห็นชอบแนวทางการนำเสนอเรื่องต่อที่ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนตามนโยบาย THAILAND 4.0 โดยขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงหรือผู้ที่รัฐมนตรีมอบหมายเป็นผู้นำเสนอเรื่อง ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับมอบหมายเป็นที่ปรึกษา และหัวหน้าส่วนราชการ สำหรับประเด็นการนำเสนอ ประกอบด้วย 4 ประเด็นหลัก คือ (1) สภาพปัญหา (Pain Point) (2) เป้าหมาย และการแก้ไขปัญหา (Reform Target & Solution) (3) ผลที่คาดว่าจะได้รับ และ (4) ระยะเวลาดำเนินการ

โดยท่านรัฐมนตรีสุวิทย์ เมษินทรีย์ ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ และสำนักงาน ก.พ.ร. ได้เข้าหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงหรือผู้ที่รัฐมนตรีมอบหมาย และหัวหน้าส่วนราชการ ตลอดจนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อรวบรวมข้อมูล ศึกษา วิเคราะห์ สถานการณ์ปัจจุบัน สภาพปัญหา เพื่อกำหนดเป้าหมาย แนวทางและแผนการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด และผลที่คาดว่าจะได้รับ

การดำเนินการในส่วนของการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริการภาครัฐ ประเด็นการจดทะเบียนที่ดินของกรมที่ดิน รัฐมนตรีสุวิทย์ เมษินทรีย์ คณะที่ปรึกษา และสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ขอเข้าพบรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายสุธี มากบุญ) เพื่อชี้แจงทิศทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงตามนโยบาย THAILAND 4.0 รวมทั้งรับฟังแผนการดำเนินการปรับปรุงประสิทธิภาพการจดทะเบียนที่ดินของกรมที่ดิน เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2560^๓ ด้วยเช่นกัน

^๓ รายละเอียดตาม บันทึกกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ด้านที่สุด ที่ มท 0519.3/974 ลงวันที่ 6 ตุลาคม 2560

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนตามนโยบาย THAILAND 4.0 ได้มีการประชุม ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2560 โดยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุม ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้พิจารณากรอบการดำเนินการปฏิรูปเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนตามนโยบาย THAILAND 4.0 ใน 2 ประเด็นหลักตามที่รัฐมนตรีสุวิทย์ เมษินทรีย์ เสนอ ได้แก่ (1) การปฏิรูประบบราชการ และ (2) การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 ดังนี้^๔

♦ การปฏิรูประบบราชการ ประกอบด้วย

1. การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริการภาครัฐ

● การขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์สุขภาพ

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เสนอแผนที่จะเร่งดำเนินการพิจารณาคำขอขึ้นทะเบียนอาหารและยาที่ค้างให้แล้วเสร็จ รวมทั้งจะพิจารณาคำขอใหม่ให้แล้วเสร็จภายใน 6 เดือน หรือ 220 วัน (จากเดิม 280 วัน) และมุ่งเป้าลดมูลค่าการนำเข้ายาที่มีการใช้สูง เพิ่มการเข้าถึงยา รวมทั้งเพิ่มมูลค่าการผลิตเครื่องมือแพทย์ในประเทศ โดยปรับกระบวนการทำงาน ให้มีการตั้งหน่วยงานให้คำแนะนำ ปรับกฎเกณฑ์ ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการพิจารณาคำขอ รวมทั้งมีการส่งเสริมสนับสนุน นวัตกรรมและการผลิตภายในประเทศ

● การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา

กรมทรัพย์สินทางปัญญา เสนอแผนการลดคำขอค้างสะสมของสิทธิบัตรการประดิษฐ์ ให้คงเหลือ 27,296 คำขอ (จาก 36,632 คำขอ) และกำหนดมาตรการเพื่อรักษานวัตกรรมตำแหน่งผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรให้อยู่ในระบบราชการ โดยเพิ่มจำนวนบุคลากรผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรให้ได้ 98 คนในปี 2561 พัฒนาศักยภาพ ผู้ตรวจสอบบรรจุใหม่อย่างต่อเนื่อง ปรับปรุงขั้นตอนการทำงาน พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งแก้ไขกฎหมายสิทธิบัตร เพื่อลดขั้นตอนระยะเวลาให้รวดเร็วขึ้น

● การจดทะเบียนที่ดิน

กรมที่ดิน ได้เสนอแผนการดำเนินงานโดยกำหนดเป็นมาตรการ 2 ระยะ คือ

(1) มาตรการระยะสั้น (พฤศจิกายน 2560 ถึง กันยายน 2561) ดังนี้

– การบริหารจัดการข้อมูลที่ดินในโปรแกรม LandsMaps ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูล โดยไม่ต้องระบุเลขโฉนดที่ดิน รวมทั้งเผยแพร่ผังแนวเขตที่ดิน (Zoning) ภายในเดือนกุมภาพันธ์ 2561

– ลดระยะเวลานัดรับวัดเหลือ 60 วันทั่วประเทศ ภายในเดือนเมษายน 2561

– แก้ไขปรับปรุงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ภายในปี 2561

– เร่งประชาสัมพันธ์สร้างความรับรู้ให้แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง

(2) มาตรการระยะยาว ด้วยการเตรียมความพร้อมด้านเครื่องมืออุปกรณ์ด้านการรังวัด

ด้วยระบบพิกัดดาวเทียม (RTK GNSS Network) พัฒนาระบบการจองคิวรังวัดผ่านระบบ Internet การให้บริการด้านนิติกรรมต่างสำนักงานที่ดินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ การรังวัดเฉพาะรายและการจัดทำรูปแปลงที่ดินทั่วประเทศด้วยระบบพิกัดดาวเทียม RTK GNSS Network และการเดินสำรวจจัดทำรูปแปลงที่ดินด้วยระบบพิกัดดาวเทียม RTK GNSS Network

^๔ รายงานการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนตามนโยบาย THAILAND 4.0 ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2560 เวลา 09.30 น. ณ ตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล

- การนำเข้าและส่งออกของกรมศุลกากร

กรมศุลกากร จะเป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการการดำเนินงาน ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำ Single Form สำหรับผู้ประกอบการในการขอใบอนุญาตทางอิเล็กทรอนิกส์ มีการจัดทำ Big Data ด้านการค้าระหว่างประเทศและโลจิสติกส์ในการดำเนินการด้วยระบบดิจิทัลที่สมบูรณ์ ครบถ้วน และมีระบบการยื่นคำขอแบบดิจิทัลแบบครบวงจร เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจ

2. การพัฒนาและการรังสรรค์นวัตกรรมในรูปแบบใหม่ ดำเนินการใน 4 เรื่อง ได้แก่

- การแก้ไขพื้นที่ป่าและการใช้ประโยชน์พื้นที่จังหวัดน่านและกลไกการบริหารจัดการ

กำหนดให้จังหวัดน่านเป็นพื้นที่ทดลองในการออกแบบแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ป่าโดยบุคคลภายนอก และการส่งเสริมอาชีพเกษตรกร โดยมีการเจรจาทำความตกลงร่วมกับประชาชน กำหนดเป้าหมาย/พื้นที่ป่าที่ต้องการอนุรักษ์เพื่อลดการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ รวมทั้งมีการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกรให้สอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจดิจิทัล และพัฒนาต่อยอดในรูปแบบเศรษฐกิจฐานชีวภาพ

- Public School โดยการเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆ เช่น ภาคเอกชน มูลนิธิ สมาคม หรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สนใจเข้าร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียนที่มีความเป็นอิสระ ยืดหยุ่น และคล่องตัว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ เน้นการสร้างความรู้พูนกับชุมชนที่ล้อมรอบโรงเรียน ซึ่งการบริหารจัดการจะปลดล็อกกฎระเบียบเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และหลักสูตรวิชาการ สามารถสร้างนวัตกรรมเกี่ยวกับเนื้อหาหลักสูตรและอื่นๆ รวมทั้งไม่มีการเก็บค่าเล่าเรียน และค่าใช้จ่ายอื่นๆ โดยกระทรวงศึกษาธิการจะเป็นผู้คัดเลือก จำนวน 77 แห่ง จังหวัดละ 1 แห่ง ซึ่งโรงเรียนเหล่านั้นจะต้องมีการประเมินผลสัมฤทธิ์เปรียบเทียบกับก่อนหลังการเข้าร่วมโครงการ

- พลังงาน (Smart City) โดยใช้เทคโนโลยี Smart Grid เป็นการสนับสนุนให้ผู้ใช้ไฟฟ้ามีทางเลือกในการผลิตไฟฟ้าใช้เอง เพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านไฟฟ้า รวมทั้งมีสิทธิ์เลือกซื้อไฟฟ้าจากเอกชนด้วยตนเองได้ ซึ่งพื้นที่ต้นแบบ ได้แก่ พื้นที่ที่มีปัญหาด้านไฟฟ้า เช่น เกาะสมุย พื้นที่ Smart City ของกระทรวงพลังงานและกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และนิคมอุตสาหกรรมต่างๆ

- หน่วยราชการ 4.0 กำหนดแนวทางให้หน่วยงานนำร่องสามารถบริหารจัดการภายในได้ด้วยตนเอง ได้แก่ การรักษาคณเฑาะว์ให้อยู่ในองค์กร การปรับโครงสร้างองค์กร การบริหารอัตรากำลังหลักเกณฑ์ การปรับตำแหน่ง การสรรหาบุคลากรเพื่อปฏิบัติงาน และความก้าวหน้าในสายงานวิชาชีพ โดยหน่วยงานนำร่อง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กรมบังคับคดี และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

3. การปฏิรูปกฎหมาย

เป้าหมายหลักในการดำเนินการเพื่อยกระดับ การจัดอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ (Doing Business) จากอันดับที่ 26 เข้าสู่ 10 อันดับแรกของโลก โดยปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพหรือดำเนินธุรกิจของประชาชน

4. การเป็นรัฐบาลดิจิทัล

เป้าหมายสำคัญของการดำเนินการเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนไม่ต้องเตรียมสำเนาเอกสาร/หลักฐานที่ออกโดยส่วนราชการเพื่อขอรับบริการจากภาครัฐ ลดการใช้สำเนากระดาษ และมีข้อมูล Big Data เกี่ยวกับการให้บริการของภาครัฐแบบเป็นปัจจุบันและสามารถติดตามได้ตลอดเวลา โดยมีการเชื่อมโยงระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลและเอกสารภาครัฐในการให้บริการข้อมูลแบบดิจิทัล และมีระบบ Digital Inbox ของประชาชนสำหรับจัดเก็บเอกสารดิจิทัลของตนเองเพื่อใช้ติดต่อกับหน่วยงานต่างๆ

◆ **การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21** ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี กำหนดให้คนไทยมีศักยภาพในการพัฒนาประเทศ มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีทักษะในการวิเคราะห์ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีจิตสำนึกวัฒนธรรมที่ดีงาม รู้ค่าความเป็นไทย และมีความรับผิดชอบ เป็นฐานที่มั่นคงของชุมชน สังคม รักสันติและสถาบันพระมหากษัตริย์ มีสมรรถนะของการเป็นแรงงานทักษะสูง นวัตกรรม นักคิด และผู้ประกอบการ เพื่อเป็นพลังในการนำพาประเทศให้บรรลุเป้าหมายสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีความมั่นคง มั่งคั่ง ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยประเด็นสำคัญของการเตรียมคนไทย สู่ศตวรรษที่ 21 คือการปรับเปลี่ยนคนไทย 2 ด้าน คือ

1. การปรับเปลี่ยนด้านเรียนรู้ ให้ใฝ่เรียนรู้ มีกระบวนการคิดวิเคราะห์ สามารถสังเคราะห์ บูรณาการข้อมูล มีทักษะการใช้เทคโนโลยี สร้างนวัตกรรม

2. การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรม เพื่อให้คนไทยมีคุณสมบัติหลัก สู่การเป็น “พลเมืองดี” ใน 5 ลักษณะได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต จิตสาธารณะ รับผิดชอบ โดยการขับเคลื่อนให้มีการปรับเปลี่ยน สังคมไทยแบบองค์รวม ได้แก่ การปลูกฝังค่านิยมในทุกช่วงวัย บูรณาการการเรียนการสอน สร้างสถาบัน ศาสนา/ชุมชนที่เข้มแข็ง กระตุ้นภาคธุรกิจให้บริหารจัดการแบบมีธรรมาภิบาล ส่งเสริมการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ มีจรรยาบรรณและมีความรับผิดชอบ และส่งเสริมองค์กรประชาสังคมให้เข้ามามีส่วนร่วมในการปรับเปลี่ยน

จากการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนตามนโยบาย THAILAND 4.0 ครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2561 ณ ทำเนียบรัฐบาล หน่วยงานเจ้าภาพหลักได้ รายงานผลการดำเนินงานตามกรอบการดำเนินการปฏิรูปเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนตามนโยบาย THAILAND 4.0 ใน 2 ประเด็นหลักดังกล่าว โดยในทุกประเด็นมีผลการดำเนินงานคืบหน้าตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ และที่ประชุมได้เห็นชอบข้อเสนอเพิ่มเติม ดังนี้

การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริการภาครัฐ ดำเนินการเพิ่มเติม 3 เรื่อง คือ

- ธุรกิจพาณิชยการ เนื่องจาก การขออนุญาตจดทะเบียนเรือ การขออนุญาตใช้เรือ/ต่ออายุ การแจ้งเรือเข้าออก และการแจ้งขอนำร่อง ต้องขออนุญาตจากหลายหน่วยงาน จึงเสนอแผนการดำเนินงาน ด้วยการพัฒนาระบบ e - Service เพื่อรองรับงานบริการต่างๆ และมีการจัดตั้งศูนย์บริการ One stop service ที่กรมเจ้าท่า โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ประกอบการขออนุญาต ณ จุดเดียว ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และยกระดับหน่วยงานที่ทำหน้าที่ส่งเสริมกิจการพาณิชยการเป็นการเฉพาะ

- ใบอนุญาตด้านการเกษตรของกรมวิชาการเกษตร เนื่องจากการต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายมีกระบวนการพิจารณานานส่งผลให้เกิดผลกระทบกับผู้ประกอบการที่มีวัตถุอันตรายในครอบครอง จึงมีแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการและนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ ด้วยการสร้าง Application เพื่อตรวจสอบข้อมูลสถานะการขึ้นทะเบียน มีระบบการแจ้งเตือนการต่ออายุใบสำคัญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการทราบสถานะการต่ออายุได้แบบ Real Time ลดข้อผิดพลาด และมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน

- การบริหารจัดการคิวโรงพยาบาล จากการเก็บรวบรวมข้อมูลระยะเวลาของคนที่อยู่ในโรงพยาบาล พบว่าใช้เวลาในการรอคอย 86.68 % ของเวลาทั้งหมด จึงกำหนดให้มีการใช้คิวกลางสำหรับนัดหมายเข้ารักษาที่โรงพยาบาล พร้อมระบบแจ้งเตือนก่อนถึงวันนัดหมาย รวมทั้งมีการแจ้งขั้นตอนการรับบริการตั้งแต่ต้นจนจบ แจ้งเตือนเมื่อใกล้ถึงคิวรับบริการ บันทึกประวัติของผู้ป่วยและการพบแพทย์ที่ผ่านมา ประวัติการได้รับยาใน แต่ละครั้ง และผู้รับบริการสามารถให้ Feedback ความพึงพอใจหรือร้องเรียนการรับบริการ โดยจะนำร่องในโรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข 50 แห่ง

การพัฒนาและการรังสรรค์นวัตกรรมในรูปแบบใหม่ ดำเนินการ 1 เรื่อง คือ

ข้อเสนอการยกระดับการวิจัย พัฒนา และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศสู่ THAILAND 4.0 กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) มีข้อเสนอเพื่อยกระดับการวิจัย 3 ประเด็น คือ (1) การปรับกลไกการสร้างและดึงดูดบุคลากรวิจัยและพัฒนา ด้วยการปลดล็อกกฎระเบียบต่างๆ ของ สวทช. ด้านการกำกับดูแลการบริหารบุคคลทั้งระบบ (2) การพัฒนานวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ความต้องการของภาครัฐ และ (3) การจัดตั้ง Holding Company เพื่อเป็นกลไกการเชื่อมโยงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับการค้า การลงทุน และอุตสาหกรรม

ผู้สนใจสามารถอ่านรายละเอียดได้ในสรุปมติข้อสั่งการที่สำคัญในการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนตามนโยบาย THAILAND 4.0 ครั้งที่ 1/2561^๕

ในส่วนภารกิจของกรมที่ดิน ที่ต้องขับเคลื่อนเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนตามนโยบาย THAILAND 4.0 มีส่วนสำคัญที่เกี่ยวข้องอยู่ 2 ส่วน คือ **การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริการภาครัฐ และการเป็นรัฐบาลดิจิทัล** โดยมีรายละเอียดการดำเนินงาน สรุปได้ดังนี้

การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริการภาครัฐ ด้านการจดทะเบียนที่ดิน กรมที่ดินได้เสนอประเด็นการจดทะเบียนที่ดินเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริการภาครัฐ โดยกรมที่ดินได้มองภาพภารกิจของกรมที่ดินเป็น 2 ภารกิจสำคัญ คือ ด้านแผนที่และการรังวัด และด้านทะเบียนที่ดิน ซึ่งแบ่งระยะการดำเนินการออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะสั้นและระยะยาว ดังนี้

1. ภารกิจด้านแผนที่และการรังวัด เป็นภารกิจอันเกี่ยวเนื่องจากการให้บริการข้อมูลรูปแปลงที่ดินจากฐานข้อมูลตามโครงการศูนย์ข้อมูลแผนที่รูปแปลงที่ดินแห่งชาติ และยกระดับการให้บริการด้านรังวัดที่ดินให้แก่ประชาชนให้เป็นมาตรฐาน รวมทั้งให้โฉนดที่ดินทั่วทั้งประเทศมีค่าพิกัดฉากดาวเทียมแบ่งแผนการดำเนินงานเป็น 2 ระยะ คือ

- มาตรการเร่งด่วน กำหนดมาตรการสำคัญ 2 ประเด็น คือ

(1) **การให้บริการค้นหาตำแหน่งแปลงที่ดินด้วยระบบภูมิสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต (LandsMaps)** ซึ่งโปรแกรมนี้ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2553 โดยนำเข้าข้อมูลรูปแปลงที่ดินเพียง 9.5 ล้านแปลง โดยในขณะนั้นผู้ต้องสืบค้นต้องทราบเลขโฉนดที่ดินจึงจะสามารถเข้าใช้โปรแกรมได้ มีรายละเอียดข้อมูล 6 รายการ มีผู้เข้าใช้บริการในปี 2553 – 2557 ทั้งสิ้น 2,728,068 ราย ต่อมาในปี 2558 ได้มีการนำเข้าข้อมูลรูปแปลงที่ดินเพิ่มขึ้นเป็น 124 ล้านแปลง มีรายละเอียดข้อมูล 10 รายการ มีผู้เข้าใช้บริการในปี 2558 – 2559 ทั้งสิ้น 3,984,725 ราย และในปี 2560 มีการนำเข้าข้อมูลรูปแปลงที่ดินครบทั้ง 33 ล้านแปลง มีรายละเอียดข้อมูล 13 รายการ และในเดือนกุมภาพันธ์ 2561 ได้มีการเพิ่มข้อมูลพื้นที่ใช้ประโยชน์โดยเชื่อมโยงเขตพื้นที่มาจากแผนที่ของกรุงเทพมหานครและกรมโยธาธิการขึ้นอีก 1 รายการ รวมเป็นทั้งสิ้น 14 รายการ ดังนี้ หมายเลขขวาง เลขที่ดิน เลขโฉนดที่ดิน หน้าสำรวจ ตำบล อำเภอ จังหวัด เนื้อที่ สำนักงานที่ดิน เบอร์ติดต่อ ค่าพิกัดสำนักงาน ราคาประเมินรายแปลง ของกรมธนารักษ์ ค่าพิกัดแปลง ค่าใช้จ่ายในการรังวัด ค่าธรรมเนียมภาษีอากร คิวรังวัด และพื้นที่ใช้ประโยชน์ นอกจากนี้ผู้สืบค้นยังสามารถสืบค้นข้อมูลจากสถานที่สำคัญใกล้เคียงได้ด้วย รวมทั้งได้เปิดให้บริการผ่าน Mobile Applications อีกทางหนึ่ง ซึ่งในปัจจุบันมีผู้ให้บริการเฉลี่ยประมาณ 32,000 รายต่อวัน

^๕ ตามหนังสือคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนตามนโยบาย THAILAND 4.0 สำนักงาน ก.พ.ร. ส่วนที่ ๑๒๑ ที่ นร 1205.6/646 ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2561

(2) การลดระยะเวลานัดรังวัดให้ไม่เกิน 60 วัน มาตรการนี้กรมที่ดินได้ดำเนินการต่อเนื่องมา ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2560 ดังนั้นเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนด้านการรังวัด กรมที่ดินจึงได้สนับสนุนทรัพยากรในทุกด้านเพื่อแก้ไขปัญหาระยะเวลา (คิวรังวัด) ยาว ให้กับสำนักงานที่ดินทั่วประเทศ โดยในปัจจุบันทุกสำนักงานที่ดินมีระยะเวลานัดรังวัดไม่เกิน 60 วัน เฉลี่ยทั่วประเทศ ประมาณ 45 วันทำการ

● มาตรการระยะยาว กำหนดมาตรการสำคัญ 4 ประเด็น คือ

(1) การเตรียมความพร้อมด้านเครื่องมือ อุปกรณ์การรังวัด โดยกำหนดทั่วประเทศจะมีการติดตั้งสถานีรับสัญญาณดาวเทียม (CORS) โดยเป็นสถานีของกรมที่ดิน 30 สถานี และกรมแผนที่ทหาร 80 สถานี ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ.2561 พร้อมทั้งจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์การรังวัดด้วยระบบดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS Network) ให้แก่สำนักงานที่ดินทั่วประเทศ และประกาศพื้นที่ยกระดับการรังวัดด้วยระบบโครงข่ายดาวเทียมแบบจลน์ ให้ครอบคลุมทั่วประเทศภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

(2) การให้บริการจองคิวรังวัดผ่านระบบ Internet ปัจจุบันได้มีการจัดทำระบบและทดลองระบบเรียบร้อยแล้ว หากมีการปรับปรุงแก้ไขระเบียบเพื่อรองรับการดำเนินงานก็สามารถเปิดใช้ได้ทันที

(3) การรังวัดเฉพาะรายจัดทำรูปแบบแปลงที่ดินทั่วประเทศด้วยระบบ RTK GNSS Network เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากข้อ (1) โดยเมื่อกรมที่ดินได้ติดตั้งสถานีรับสัญญาณดาวเทียม และจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ให้แก่สำนักงานที่ดินทั่วประเทศแล้ว เมื่อประชาชนมาขอรับบริการด้านการรังวัดที่สำนักงานที่ดิน ทุกสำนักงานที่ดินจะดำเนินการรังวัดด้วยระบบดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS Network) ทั้งหมด รูปแบบแปลงที่ดินของประชาชนที่ขอทำการรังวัดและที่ดินข้างเคียงก็จะมีค่าผิดพลาดจากการรังวัดดังกล่าว ซึ่งในปัจจุบันมีพื้นที่ที่ยกระดับการรังวัดด้วยระบบโครงข่ายดาวเทียมแบบจลน์จำนวน 36 จังหวัด และจะประกาศเพิ่มในปี 2562 อีก 41 จังหวัด

(4) การเดินสำรวจจัดทำรูปแบบแปลงที่ดินด้วยระบบดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS Network) เป็นการดำเนินการเพื่อให้รูปแบบแปลงที่ดินของประชาชนที่ไม่ได้มาขอทำการรังวัดตามข้อ (3) มีค่าผิดพลาดโดยระบบ ดาวเทียมจากการรังวัดด้วยแผนที่ชั้น 1 ซึ่งในเบื้องต้นเนื่องจากไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินการ จึงได้ดำเนินการตามโครงการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินซึ่งเป็นภารกิจปกติของกรมที่ดิน ซึ่งในอนาคตหากได้รับงบประมาณสนับสนุนคาดว่าจะสามารถทำให้รูปแบบแปลงที่ดินทั้งหมดทั่วประเทศมีค่าผิดพลาดจากระบบดาวเทียม ภายในระยะเวลา 10 ปี

2. การกิจด้านทะเบียนที่ดิน เป็นภารกิจอันเกี่ยวเนื่องกับการดำเนินการตามโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ดิน ซึ่งได้รับงบประมาณดำเนินการจำนวน 2,800 ล้านบาท ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการพัฒนาระบบของสำนักงานที่ดินทั่วประเทศ โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จตามโครงการประมาณปีงบประมาณ 2564 ซึ่งจะส่งให้สำนักงานที่ดินทั่วประเทศ ทั้ง 460 สำนักงาน มีระบบที่เชื่อมโยงข้อมูลและให้บริการด้านทะเบียนที่ดินทางอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่ประชาชนได้อย่างเต็มรูปแบบ จึงได้วางแนวทางไว้เป็นมาตรการระยะยาวเท่านั้น แต่เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้รับบริการไม่ต้องเดินทางไปยังสำนักงานที่ดินที่ดินแปลงนั้นตั้งอยู่ ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปติดต่อราชการ ในปัจจุบันกรมที่ดินได้ทดลองให้บริการทำนิติกรรมต่างสำนักงานที่ดินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ใน 73 สำนักงาน (พื้นที่ดำเนินการตามโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ดิน ระยะที่ 1) ในงานบริการ 3 ประเภท คือ (1) การตรวจสอบหลักทรัพย์ (2) การประเมินราคาทุนทรัพย์ และ (3) การขอสำเนาภาพลักษณ์เอกสารสิทธิ และในวันที่ 1 สิงหาคม 2560 ได้ขยายผลการดำเนินงานไปสู่สำนักงานที่ดินอื่นทั่วประเทศ ตามโครงการ LandsFax

นอกจากมาตรการต่างๆ ที่กล่าวมาแล้ว กรมที่ดินได้วางแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการบริการภาครัฐด้านการจดทะเบียนที่ดิน อีก 2 มาตรการที่สำคัญไปพร้อมๆ กัน คือ การแก้ไขปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง และ การประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ให้แก่ประชาชนและการจัดอบรมให้แก่บุคลากรของกรมที่ดินในทุกๆ ด้าน

การเป็นรัฐบาลดิจิทัล สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบแผนการยกระดับการบริการภาครัฐ ระยะที่ 2 ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) เสนอ และมอบหมายให้หน่วยงานร่วมสนับสนุนการดำเนินการตามแผนยกระดับการบริการภาครัฐ ระยะที่ 2 ดังกล่าว ประกอบด้วย สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานราชบัณฑิตยสภา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยแผนยกระดับการบริการภาครัฐ ระยะที่ 2 จะประกอบด้วย 5 แผนงาน คือ แผนงานที่ 1 การปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชน ระยะที่ 2 แผนงานที่ 2 การจัดทำแบบฟอร์มเอกสารราชการ 2 ภาษา แผนงานที่ 3 การพัฒนาระบบติดตามการให้บริการ (Tracking system) แผนงานที่ 4 การอำนวยความสะดวกในการจองคิวกลางและการให้ข้อมูลป้อนกลับของประชาชนต่อการบริการ (Citizen Feedback Survey) และ แผนงานที่ 5 การทบทวนกฎหมายในการยกเลิกใบอนุญาตที่ไม่จำเป็น ซึ่งจากการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2561 พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประธานในที่ประชุม มีมติเห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล โดยในเรื่องของการบริการประชาชนให้ส่วนราชการเร่งรัดยกเลิกการเรียกสำเนาเอกสารจากประชาชน เพื่อเป็นการลดภาระประชาชนเมื่อต้องมีการติดต่อขอรับบริการจากหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ให้เห็นผลสำเร็จภายในระยะเวลา 6 เดือน พร้อมทั้งเห็นชอบให้มีการจัดเก็บกักตุนตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่ราชการทั่วประเทศ เพื่อใช้ในมิติต่างๆ

ประเด็นของการยกเลิกสำเนาเอกสาร คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 23/2560 เรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย เพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ข้อ 17 กำหนดให้ในกรณีที่กฎหมาย กฎ หรือระเบียบใดกำหนดให้ผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาต หรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจดทะเบียน หรือผู้แจ้งต้องใช้เอกสารที่ทางราชการออกให้แก่ผู้นั้น เพื่อประกอบการพิจารณาหรือดำเนินการ ให้เป็นหน้าที่ของผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาต รับจดทะเบียน รับจดทะเบียนนั้น ที่จะต้องดำเนินการให้หน่วยงานที่ออกเอกสารราชการเช่นนั้นส่งข้อมูลหรือสำเนาเอกสารดังกล่าวมาเพื่อประกอบการพิจารณาหรือดำเนินการ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจดังกล่าวประสงค์ได้สำเนาเอกสารนั้นจากผู้ขอให้ผู้มีอำนาจนั้นเป็นผู้จัดทำสำเนาเอกสารดังกล่าวเอง เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ห้ามมิให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการทำสำเนาดังกล่าวจากผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาตหรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจดทะเบียน หรือผู้แจ้ง

การดำเนินงานเพื่อการเป็นรัฐบาลดิจิทัล สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (ส.ร.อ.) จึงได้จัดทำ **โครงการพัฒนาระบบการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ (Citizen Feedback) และโครงการยกเลิกสำเนาเอกสาร (Zero Copy)** โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 พัฒนาระบบการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็น ความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการจากหน่วยงานของรัฐเชิงลึก โดยนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการให้บริการ ซึ่งจะประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญ 3 กิจกรรม คือ

1) การปักหมุดพิกัดตำแหน่งหน่วยงานจุดบริการภาครัฐ เพื่อเก็บพิกัดข้อมูลสถานที่จุดบริการภาครัฐ เป็นข้อมูลตั้งต้นนำไปต่อยอดกับโครงการยกเลิกเอกสารและโครงการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ

ปัจจุบันหน่วยงานที่เป็นจุดบริการของกรมที่ดิน จำนวน 831 แห่ง ได้แก่ กรมที่ดิน (สำนักงานคณะกรรมการชั่งรังวัดเอกชน) สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานครและสาขา สำนักงานที่ดินจังหวัดสาขาและส่วนแยก และสำนักงานที่ดินอำเภอ ได้ดำเนินการปักหมุดพิกัดตำแหน่งครบเรียบร้อยแล้ว ตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2561

2) การยกเลิกสำเนาเอกสาร เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการรับบริการจากหน่วยงานภาครัฐ โดยเริ่มจากการยกเลิกสำเนาบัตรประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านก่อนเป็นลำดับแรก และจะต่อยอดไปสู่เอกสารอื่นๆ ในอนาคต ซึ่งได้เริ่มดำเนินการกับทุกหน่วยงานภาครัฐแล้ว ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2561

กรมที่ดินได้มีหนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท 0515.1/ว 10119 ลงวันที่ 21 เมษายน 2560 วางแนวทางปฏิบัติและกำชับพนักงานเจ้าหน้าที่ในการเรียกเอกสารหลักฐานอันเป็นต้นฉบับมาใช้ในการสอบสวนและตรวจสอบเท่าที่จำเป็น โดยมีให้เรียกสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านเพื่อประกอบคำขอและนำเข้าเก็บในสารบบโดยไม่มีความจำเป็นอีก

3) การประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อรับฟังเสียงสะท้อนของประชาชนจากการรับบริการของรัฐ โดยจัดทำเป็น Application Citizen Info ซึ่งรัฐบาลจะมอบเป็นของขวัญให้แก่ประชาชนในปี พ.ศ. 2562 โดยระบบดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

(1) สามารถระบุตำแหน่งพิกัด พร้อมเส้นทางการเดินทางไปยังจุดให้บริการภาครัฐทั่วประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการเดินทางรับบริการภาครัฐ

(2) แสดงรายละเอียดงานบริการ ขั้นตอนและเอกสารที่ประชาชนต้องจัดเตรียมในการเข้ารับบริการ ณ จุดบริการนั้นๆ โดยทำการเชื่อมโยงกับระบบศูนย์กลางข้อมูลคู่มือสำหรับประชาชน

(3) แสดงสถานะสำเนาเอกสารที่ยังต้องเรียกจากประชาชนของแต่ละจุดบริการ

(4) ประชาชนสามารถให้ความคิดเห็นและคะแนนความพึงพอใจต่อการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงการแจ้งเรื่องร้องเรียนต่างๆ ได้ โดยระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลกับระบบรับเรื่องร้องทุกข์ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีโดยตรง

(5) มีระบบการประมวลผลข้อมูลความพึงพอใจของประชาชนที่ได้รับบริการ เพื่อให้ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐ สามารถนำไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงคุณภาพบริการได้

จากการมาตรการ/แนวทางการขับเคลื่อนเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนตามนโยบาย THAILAND 4.0 ตามที่รัฐบาลกำหนดที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นว่ากรมที่ดินได้พัฒนาการให้บริการประชาชนเพื่อสนองรับนโยบายต่างๆ มาโดยตลอด ไม่ว่าจะเป็นการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการบริการ การวางแผนระยะยาวเพื่อสนองต่อความต้องการการให้บริการประชาชน และการพัฒนาระบบบริหารจัดการ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ อย่างครอบคลุม ครบถ้วน เป็นหน้าที่ของบุคลากรในสังกัดกรมที่ดินทุกคน ที่จะนำแนวทาง/มาตรการไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้การดำเนินนโยบายเหล่านั้นบรรลุผลสัมฤทธิ์สูงสุด อันจะส่งผลให้ประชาชน มีความเชื่อมั่น เชื่อถือ ไว้วางใจในการให้บริการ อันเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของกรมที่ดินต่อไปในอนาคต

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

โดย นางสาววรรณ เกียรตินันท์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
กองแผนงาน

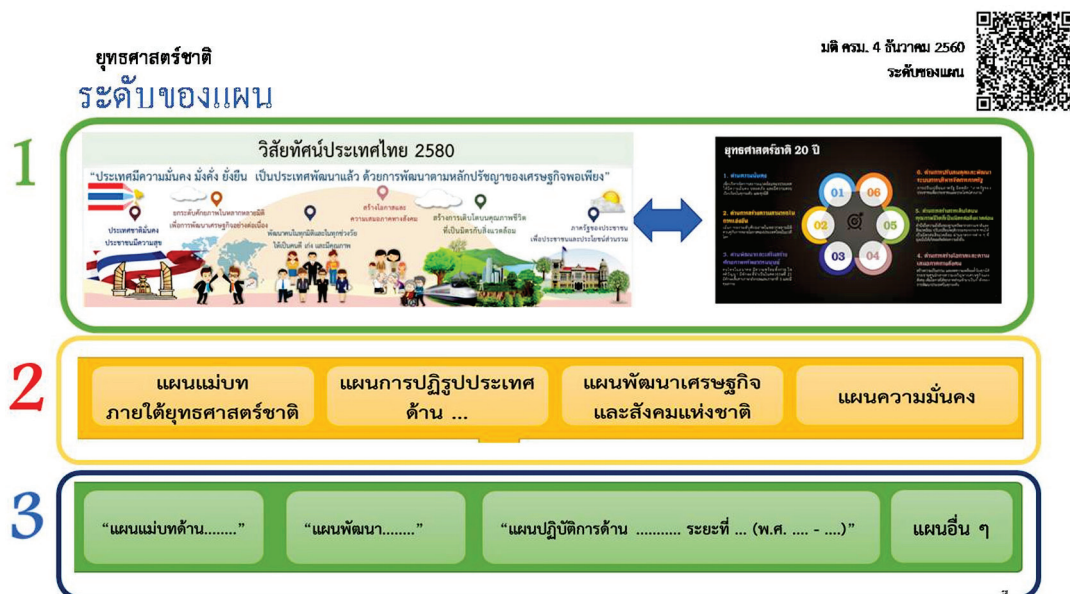
ในช่วงนี้ เราได้ยินคำว่ายุทธศาสตร์ชาติดังมากขึ้น และคำนี้จะเป็นคำที่ติดหูคนไทยไปนานอีก ๒๐ ปี ดังนั้น จึงอยากพาทุกท่านมาทำความรู้จักยุทธศาสตร์ชาติในรูปแบบที่เข้าใจง่าย พอสังเขปกันค่ะ

ร่างยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ผ่านความเห็นชอบของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) แล้วเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ซึ่งขั้นตอนต่อไป สนช. จะได้แจ้งผลการเห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ชาติฯ ให้นายกรัฐมนตรีทราบ เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย เพื่อมีผลบังคับใช้ตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ ที่กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเกิดการผลักดันไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

กล่าวคือยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นเป้าหมายระยะยาวในการพัฒนาประเทศ เพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรี ก่อนที่จะเข้ามาบริหารประเทศ และก่อนที่จะมีการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงและแผนระดับอื่นๆ รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณด้วย

ระดับชั้นและความเชื่อมโยงกับแผนของประเทศ

ตามมติการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ แบ่งแผนออกเป็น ๓ ระดับ
ระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ
ระดับที่ ๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ และแผนความมั่นคง

ระดับที่ ๓ แผนอื่นๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามแผนระดับที่ ๑ และ ๒
ยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นเป้าหมายใหญ่ ในการขับเคลื่อนประเทศ และแผนระดับที่ ๒ และที่ ๓ นี้
จะเป็นแผนระดับรองที่จะถ่ายทอดเป้าหมาย ประเด็นการพัฒนาต่างๆ และแนวทางการดำเนินการไปสู่
การปฏิบัติ ทั้งในระดับยุทธศาสตร์ ภารกิจ และพื้นที่ ซึ่งรวมถึงพื้นที่พิเศษต่างๆ อาทิ เขตเศรษฐกิจพิเศษ
ชายแดน เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อให้การพัฒนาประเทศสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง
และยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

วิสัยทัศน์ ประเทศไทย คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว
ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

เป้าหมายในการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจ
พัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ชาติ ๖ ด้านและมีเป้าหมายที่สำคัญในการพัฒนาประเทศในแต่ละด้าน
ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมายสำคัญ คือ “ประเทศมีความมั่นคง
ประชาชนมีความสุข”

เป้าหมาย ๑. ประชาชนอยู่ดี กินดี และ
มีความสุข

๒. บ้านเมืองมีความมั่นคง
ในทุกมิติและทุกระดับ

๓. กองทัพหน่วยงานด้าน
ความมั่นคง ภาครัฐและภาคเอกชน และภาค
ประชาชนมีความพร้อมในการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาความมั่นคง

๔. ประเทศไทยมีบทบาทด้าน
ความมั่นคงเป็นที่ยอมรับและได้รับการยอมรับ
โดยประชาคมระหว่างประเทศ

๕. การบริหารจัดการความมั่นคง
มีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. รักษาความสงบภายในประเทศ
๒. การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง
๓. การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ
๔. การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติรวมถึงองค์กรภาครัฐ
และที่มีใช้ภาครัฐ

๔. โครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงไทยเชื่อมโลก
๕. พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

๒. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เป้าหมายสำคัญ คือ “ยกระดับศักยภาพในหลากหลายมิติ”

เป้าหมาย ๑. ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน

๒. ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. การเกษตรสร้างมูลค่า
๒. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
๓. สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว

๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เป้าหมายสำคัญ คือ “ความเท่าเทียม และความเสมอภาคของสังคม”

เป้าหมาย ๑. คนไทยเป็นคนดี คนเก่งมีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑

๒. สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
๒. พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
๓. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑
๔. การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย
๕. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
๖. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
๗. การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ

๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เป้าหมายที่สำคัญ คือ “ความเท่าเทียม และความเสมอภาคทางสังคม”

เป้าหมาย ๑. สร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

๒. กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมเพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ

๓. เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการพึ่งตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

๒. การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี

๓. การเสริมสร้างนวัตกรรมทางสังคม

๔. การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการพึ่งพาตนเองและการจัดการตนเอง

๕. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป้าหมายที่สำคัญ คือ “เติบโต สมดุล ยั่งยืน ทั้งเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต”

เป้าหมาย ๑. อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล

๒. พัฒนาและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ

๓. ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโต บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุล ภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ

๔. ยกระดับกระบวนการตัดสินใจ กำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

๒. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล

๓. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ
๔. พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง
๕. พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๖. ยกระดับกระบวนการตัดสินใจเพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

๖. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

เป้าหมายสำคัญ คือ “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม”

เป้าหมาย ๑. ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

๒. ภาครัฐมีขนาดที่เล็กลง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

๓. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๔. กระบวนการยุติธรรม เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการและให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

๒. ภาครัฐบริหารงานแบบ

บูรณาการ โดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

๓. ภาครัฐที่มีขนาดที่เหมาะสม
๔. ภาครัฐมีความทันสมัย
๕. บุคลากรภาครัฐมีความโปร่งใส ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ
๖. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริต และประพฤติมิชอบ
๗. กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่างๆ และมีเท่าที่จำเป็น
๘. กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชน และปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

ข้อมูล : สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการและสังคมแห่งชาติ

เข้าถึงได้จาก : http://www.nesdb.go.th/download/document/SAC/NS_DraftplanJune๒๐๑๘F.pdf

ข้อมูลภาพ : สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการและสังคมแห่งชาติ

ความสามารถในการทำนิติกรรมของนิติบุคคล

โดย นายณัฐฐิติพัฒน์ กุลเพิ่มทวีรัชต์

ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน

ตามที่ได้นำเสนอบทความเกี่ยวกับเรื่องการทำนิติกรรมของบุคคลบางประเภทที่กฎหมายคุ้มครองสิทธิหน้าที่เป็นพิเศษต่างจากบุคคลธรรมดาทั่วไป ซึ่งได้แก่ ผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถไปแล้วนั้น ยังมีบุคคลอีกประเภทหนึ่งที่กฎหมายถือว่าเป็น “บุคคล” เช่นเดียวกัน คือ “นิติบุคคล”

นิติบุคคล มีสิทธิหน้าที่เช่นเดียวกับบุคคลธรรมดา ดังนั้น นิติบุคคล จึงมีความสามารถเช่นเดียวกับบุคคลธรรมดาด้วยเช่นกัน เช่น ความสามารถในการทำนิติกรรม/สัญญา สิทธิในการเป็นเจ้าของต่างๆ หน้าที่ในการเสียภาษี การเป็นเจ้าของหนี้/ลูกหนี้ นิติบุคคลจะมีขึ้นได้ก็แต่เฉพาะตามประเภทที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น เมื่อถึงตรงนี้ ผู้อ่านอาจมีข้อสงสัยว่าอะไรเป็นนิติบุคคลบ้าง การที่จะดูว่าอะไรเป็นนิติบุคคล ก็ต้องไปดูว่ากฎหมายสมมติให้อะไรเป็นนิติบุคคลบ้าง ซึ่งกฎหมายสามารถบัญญัติให้อะไรเป็นนิติบุคคลก็ได้แล้วแต่ นิติบุคคลตามกฎหมายใดมีความสามารถในการทำนิติกรรมได้บ้างนั้น ผู้อ่านสามารถศึกษาได้จากบทความนี้

การทำนิติกรรมของนิติบุคคล

นิติบุคคล คือ บุคคลตามกฎหมายที่กฎหมายสมมติขึ้นและรับรองให้มีสิทธิและหน้าที่เช่นเดียวกับบุคคลธรรมดา เว้นแต่สิทธิและหน้าที่บางอย่างซึ่งบุคคลธรรมดามีอยู่นั้น นิติบุคคลจะไม่มีได้ เช่น สิทธิในด้านครอบครัว สิทธิในทางภาษีเงินได้ เป็นต้น

● ประเภทของนิติบุคคล

นิติบุคคลแบ่งตามอำนาจของกฎหมายที่ก่อตั้งขึ้น แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ นิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และนิติบุคคลตามกฎหมายอื่นๆ

๑. นิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้แก่

๑.๑ ห้างหุ้นส่วนที่จดทะเบียน ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนสามัญ และห้างหุ้นส่วนจำกัด

- ห้างหุ้นส่วนสามัญ คือ สัญญาซึ่งบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปตกลงเข้ากันเพื่อกระทำการกิจการร่วมกัน ด้วยประสงค์จะแบ่งปันกำไรจะพึงได้แต่กิจการนั้นและเมื่อนำไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนแล้วจะมีฐานะเป็นนิติบุคคล นับเป็นบุคคลหนึ่งต่างหากจากผู้เป็นหุ้นส่วน ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนจะเป็นหุ้นส่วนประเภทไม่จำกัดความรับผิดชอบ

- ห้างหุ้นส่วนจำกัด คือ ต้องจดทะเบียนต่อนายทะเบียน โดยมีผู้ถือหุ้นสองประเภท คือ หุ้นส่วนจำกัดความรับผิดชอบ และหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดชอบ

๑.๒ บริษัทจำกัด คือ บริษัทที่ตั้งขึ้นด้วยการแบ่งทุนเป็นหุ้นมีมูลค่าเท่าๆ กัน โดยมีผู้ถือหุ้น ๓ คนขึ้นไป และผู้ถือหุ้นทุกคนต่างรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนยังส่งใช้ไม่ครบมูลค่าของหุ้นที่ตนถือ และบริษัทจำกัดนี้กฎหมายบังคับให้จดทะเบียนซึ่งเมื่อจดทะเบียนแล้วก็มีสภาพเป็นนิติบุคคล

๑.๓ สมาคม คือ การที่บุคคลหลายคนตกลงเข้ากัน เพื่อทำการอันใดอันหนึ่งอันมีลักษณะต่อเนื่องร่วมกัน และมีใช่เป็นการหากำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน จึงแตกต่างกับบริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนซึ่งมุ่งหากำไร สมาคมที่ได้จดทะเบียนแล้วเป็นนิติบุคคล

๑.๔ มูลนิธิ คือ ทรัพย์สินอันจัดสรรไว้โดยเฉพาะสำหรับวัตถุประสงค์เพื่อการกุศลสาธารณะ การศาสนา ศิลปะ วิทยาศาสตร์ วรรณคดี การศึกษา หรือเพื่อสาธารณประโยชน์อย่างอื่น โดยมีได้มุ่งหาผลประโยชน์มาแบ่งปันกันและต้องจดทะเบียนตามกฎหมาย โดยต้องประกาศการจัดตั้งมูลนิธิในราชกิจจานุเบกษา มูลนิธิที่ได้จดทะเบียนแล้วเป็นนิติบุคคล การจัดการทรัพย์สินของมูลนิธิ ต้องมิใช่เป็นการหาผลประโยชน์เพื่อบุคคลใดนอกจากเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธินั้นเอง

๒. นิติบุคคลตามกฎหมายอื่นๆ

การเป็นนิติบุคคลนั้นจะต้องมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นเรื่องๆ ไป เช่น

๒.๑ สหกรณ์ เป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๔๙/๑ ซึ่งหมายความว่า คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเมื่อจดทะเบียนต่อนายทะเบียนจึงมีฐานะเป็นนิติบุคคล

๒.๒ นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร เป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นกรณีผู้ซื้อที่ดินจัดสรรไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของแปลงย่อยตามแผนผังโครงการรวมตัวกันจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร และนำไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนเจ้าหน้าที่ เมื่อจดทะเบียนแล้วจึงมีฐานะเป็นนิติบุคคล

๒.๓ นิติบุคคลอาคารชุด เป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นกรณีได้จดทะเบียน อาคารชุดแล้ว และจะขายห้องชุดต้องจดทะเบียนนิติบุคคลอาคารชุดก่อน เพื่อเป็นผู้ดูแลอาคารชุดนั้น เมื่อจดทะเบียนแล้วจึงมีฐานะเป็นนิติบุคคล

๒.๔ วัด เป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ วัด คือ สถานที่ทางพระพุทธศาสนาโดยปกติมีพระอุโบสถ พระวิหาร เจดีย์ และมีพระภิกษุสงฆ์อยู่อาศัย เป็นต้น

● สิทธิและหน้าที่ของนิติบุคคล

๑. มีสิทธิและหน้าที่ภายในขอบแห่งอำนาจหน้าที่หรือวัตถุประสงค์ ซึ่งย่อมเป็นไปตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมาย ข้อบังคับ หรือตราสารจัดตั้งของนิติบุคคลนั้น จะทำการใดนอกขอบเขตวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ไม่ได้ (ม. ๖๖ ป.พ.พ.)

๒. มีสิทธิและหน้าที่เหมือนกับบุคคลธรรมดา เว้นเสียแต่สิทธิและหน้าที่ซึ่งว่าโดยสภาพจะพึงมีพึงเป็นได้เฉพาะแก่บุคคลธรรมดา เช่น ไม่อาจที่จะทำการสมรส ไม่มีหน้าที่รับราชการทหาร ไม่มีสิทธิทางการเมือง เป็นต้น (ม. ๖๗ ป.พ.พ.)

● การจัดการนิติบุคคล

เนื่องจากนิติบุคคลเป็นสิ่งไม่มีชีวิตจิตใจจึงไม่สามารถที่จะแสดงเจตนาหรือทำการโดยตนเองได้ ดังนั้น นิติบุคคลต้องมีผู้แทนและมีอำนาจทำการแทนนิติบุคคล ตามมาตรา ๗๐ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ผู้แทนนิติบุคคล คือ ผู้มีอำนาจหน้าที่จัดการแทนนิติบุคคล อาจจะมีคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ เช่น รัฐมนตรีเป็นผู้แทนกระทรวง อธิบดีเป็นผู้แทนกรม เจ้าอาวาสเป็นผู้แทนวัดวาอาราม กรรมการเป็นผู้แทนบริษัท เป็นต้น ซึ่งเมื่อผู้แทนได้จัดการอย่างใดให้แก่นิติบุคคลภายในขอบวัตถุประสงค์ และตามบทบัญญัติของกฎหมายแล้ว การนั้นย่อมผูกพันนิติบุคคล อำนาจของผู้แทนนิติบุคคลโดยปกติแล้วย่อมมีกำหนดไว้ในกฎหมายหรือในข้อบังคับหรือตราสารจัดตั้งนิติบุคคลนั้น และถ้ามีผู้จัดการหลายคนและมีได้

มีข้อกำหนดไว้เป็นประการอื่น การทำความตกลงต่างๆ ในทางอำนาจกิจการให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก (ม. ๗๑ ป.พ.พ.) ถ้าผู้แทนของนิติบุคคล หรือผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลได้ทำการตามหน้าที่และทำให้เกิดความเสียหายอย่างหนึ่งอย่างใดแก่บุคคลอื่น นิติบุคคลนั้นจะต้องเสีย ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายนั้น แต่มีสิทธิไล่เบี้ยเอาแก่ตัวผู้เป็นต้นเหตุที่ทำให้เกิดความเสียหายในภายหลังได้ แต่ถ้าความเสียหายนั้นเกิดจากการกระทำ ซึ่งมีได้อยู่ภายในขอบวัตถุประสงค์ของนิติบุคคล หรืออำนาจหน้าที่ของนิติบุคคล บุคคลทั้งหลายเหล่านั้นที่ได้เห็นชอบให้ทำการนั้นกับผู้จัดการที่ได้เป็นผู้ลงมือทำการจะต้องร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน (ม. ๗๖ ป.พ.พ.)

ผู้แทนนิติบุคคลต่างจากตัวแทน ผู้แทนนิติบุคคลย่อมมีอำนาจดำเนินการทุกอย่างแทนนิติบุคคลภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ในฐานะที่เป็นตัวการเสียเอง สามารถทำการทั้งหลายได้โดยไม่ถูกจำกัดเหมือนตัวแทน คือ มีอำนาจจำหน่ายจ่ายโอนอสังหาริมทรัพย์ นำคดีขึ้นฟ้องร้องต่อศาลได้ เพราะเป็นการกระทำของตัวการเอง ต่างจากตัวแทนซึ่งจะต้องได้รับมอบอำนาจจากตัวการ คือ ต้องมีผู้แทนนิติบุคคลขึ้นก่อน นอกจากผู้รับมอบอำนาจทั่วไปจะทำการทั้งหลายแทนตัวการได้ แต่นิติกรรมสำคัญบางประเภทก็ทำแทนตัวการไม่ได้ เว้นแต่จะได้มอบอำนาจไว้เป็นการเฉพาะ ทั้งนี้ ผู้แทนนิติบุคคลมีอำนาจแต่งตั้งตัวแทน หรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นทำการแทนตนได้ การกระทำของตัวแทนย่อมผูกพันนิติบุคคล ซึ่งมีฐานะเป็นตัวการเหมือนนิติบุคคลทำการด้วยตนเอง และผู้แทนนิติบุคคลเป็นได้ทั้งบุคคลธรรมดา และนิติบุคคล

ข้อห้ามทำการแทนกรณีประโยชน์ได้เสียขัดกับนิติบุคคล หลักสำคัญในการจัดการนิติบุคคล คือ หากประโยชน์ได้เสียของนิติบุคคลขัดกับประโยชน์ได้เสียของผู้แทนนิติบุคคล ผู้แทนของนิติบุคคลนั้นจะเป็นผู้แทนในการนั้นไม่ได้ (ม. ๗๔ ป.พ.พ.) โดยพิจารณาจากสภาพแห่งประโยชน์ในกิจการนั้นๆ หรือจากมาตรฐานความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์ของวิญญูชน และกฎหมายมุ่งคุ้มครองประโยชน์ของนิติบุคคลโดยตรง เช่น กรณีทำนิติกรรมกับตนเอง โดยขายทรัพย์สินของนิติบุคคลให้ผู้แทนเอง ผลประโยชน์ของผู้ขายและผู้ซื้อขัดกันอยู่ในตัว ผู้แทนของนิติบุคคลจะกระทำไม่ได้ หากการกระทำดังกล่าวส่งผลให้นิติบุคคลขาดผู้แทน หรือมีผู้แทนไม่เพียงพอ ที่จะทำการในนามของนิติบุคคลได้ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ หรือตราสารจัดตั้งนิติบุคคลในการหาบุคคลเข้าทำหน้าที่เป็นผู้แทนก่อน แต่ถ้าไม่ได้กำหนดไว้ก็ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือพนักงานอัยการร้องขอให้ศาลแต่งตั้งผู้แทนเฉพาะการขึ้นเพื่อทำการแทนนิติบุคคล (ม. ๗๔ ป.พ.พ.)

● การสอบสวนสิทธิและความสามารถของนิติบุคคล

พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องสอบสวนและตรวจสอบ ดังนี้

๑. ผู้แทนของนิติบุคคลยังมีอำนาจอยู่หรือไม่ ตรวจสอบจากหนังสือรับรองต่างๆ ของนิติบุคคลที่นำมาแสดง โดยให้ผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลรับรองสาระสำคัญต่างๆ ในหนังสือรับรอง (ที่ มท ๐๗/๑๐/ว ๓๖๘๒๓ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๔๒) ถ้ามีการมอบอำนาจให้ตัวแทนมาดำเนินการให้ตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจเป็นผู้ให้คำรับรองความเป็นปัจจุบันของหนังสือรับรองของนิติบุคคล (มท ๐๗/๑๐/ว ๔๓๕๐๐ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๔๒)

๒. ผู้แทนของนิติบุคคลทำนอกวัตถุประสงค์ของนิติบุคคลหรือไม่ โดยให้ตรวจสอบจากวัตถุประสงค์ของนิติบุคคล

๓. นิติกรรมที่ผู้แทนของนิติบุคคลทำมีประโยชน์ได้เสียของนิติบุคคลขัดกับประโยชน์ได้เสียของผู้แทนนิติบุคคล ผู้แทนของนิติบุคคลนั้นจะเป็นผู้แทนไม่ได้ (ม. ๗๔ ป.พ.พ.) มีคำอธิบายตามหนังสือที่ มท ๐๖๑๐/ว ๐๘๔๒๙ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๓๖

๔. กรณีเลิกนิติบุคคลผู้ชำระบัญชีของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทได้มีการจดทะเบียนเสร็จสิ้นการชำระบัญชีแล้ว ต่อมาพบว่ายังมีที่ดินของนิติบุคคลหลงเหลืออยู่ จะต้องไปร้องต่อศาลสั่งให้ผู้ชำระบัญชีกลับมาทำอำนาจการชำระบัญชีของนิติบุคคลอีกครั้ง

ข้อสังเกต “คณะบุคคล” ไม่ใช่นิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และ “ห้างหุ้นส่วนสามัญที่ยังไม่ได้จดทะเบียน” ยังไม่มีสภาพนิติบุคคลตามกฎหมาย หาก “คณะบุคคล” หรือ “ห้างหุ้นส่วนสามัญที่ยังไม่ได้จดทะเบียน” มาทำนิติกรรมให้เสียชื่อในนามบุคคลธรรมดาาร่วมกัน

● ประเภท/ผู้แทน และการดำเนินการของนิติบุคคลแต่ละประเภท

ประเภทของนิติบุคคล	ผู้แทนนิติบุคคล	กรณีผู้แทนไม่สามารถทำได้
๑. ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล	- มีหุ้นส่วนผู้จัดการเป็นผู้แทน - ถ้าไม่ได้ตกลงกันไว้ ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคน ย่อมจัดการห้างหุ้นส่วนได้ (ม. ๑๐๓๓ และ ๑๐๖๔ (๕) ป.พ.พ.) - ถ้าได้ตกลงกันไว้ว่ามีหุ้นส่วนผู้จัดการหลายคน หุ้นส่วนผู้จัดการแต่ละคน จะจัดการห้างหุ้นส่วนนั้นก็ได้ (ม. ๑๐๓๕ ป.พ.พ.)	- ผู้เป็นหุ้นส่วนจะเข้าทำสัญญาอะไร ซึ่งผู้เป็นหุ้นส่วนอื่นทักท้วงไม่ได้ (ม. ๑๐๓๓ ป.พ.พ.) - หุ้นส่วนผู้จัดการ จะทำการอะไร ซึ่งหุ้นส่วนผู้จัดการอื่นทักท้วงไม่ได้ (ม. ๑๐๓๕ ป.พ.พ.) - ถ้าประโยชน์ได้เสียของนิติบุคคล ขัดกับประโยชน์ได้เสียของผู้แทนของนิติบุคคล ผู้แทนของนิติบุคคลนั้นจะเป็นผู้แทนไม่ได้ (ม. ๗๔ ป.พ.พ.)
๒. ห้างหุ้นส่วนจำกัด	- มีหุ้นส่วนผู้จัดการเป็นผู้แทน - หุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดชอบจัดการห้างหุ้นส่วนภายใต้วัตถุประสงค์ของห้างหุ้นส่วน (ม. ๑๐๗๔ (๒), (๖), ๑๐๘๗ ป.พ.พ.)	ถ้าประโยชน์ได้เสียของนิติบุคคล ขัดกับประโยชน์ได้เสียของผู้แทนของนิติบุคคล ผู้แทนของนิติบุคคลนั้น จะเป็นผู้แทนไม่ได้ (ม. ๗๔ ป.พ.พ.)
๓. บริษัทจำกัด	- มีกรรมการผู้จัดการเป็นผู้แทน - กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนจัดการตามข้อบังคับของบริษัทและที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น (ม. ๑๑๑๑ (๖), ๑๑๔๔ ป.พ.พ.)	ถ้าประโยชน์ได้เสียของนิติบุคคล ขัดกับประโยชน์ได้เสียของผู้แทนของนิติบุคคล ผู้แทนของนิติบุคคลนั้นจะเป็นผู้แทนไม่ได้ (ม. ๗๔ ป.พ.พ.)
๔. สมาคม	- มีคณะกรรมการของสมาคมเป็นผู้แทน - คณะกรรมการของสมาคมเป็นผู้ดำเนินการกิจการของสมาคมตามกฎหมายและข้อบังคับ ภายใต้การควบคุมดูแลของที่ประชุม (ม. ๘๖, ๘๗ ป.พ.พ.)	ถ้าประโยชน์ได้เสียของนิติบุคคล ขัดกับประโยชน์ได้เสียของผู้แทนของนิติบุคคล ผู้แทนของนิติบุคคลนั้น จะเป็นผู้แทนไม่ได้ (ม. ๗๔ ป.พ.พ.)
๕. มูลนิธิ	- มีคณะกรรมการของมูลนิธิเป็นผู้แทน - คณะกรรมการของมูลนิธิประกอบด้วยบุคคลอย่างน้อยสามคนเป็นผู้ดำเนินการของมูลนิธิตามกฎหมายและข้อบังคับของมูลนิธิ - คณะกรรมการของมูลนิธิเป็นผู้แทนของมูลนิธิในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก (ม. ๑๑๘, ๑๑๑ ป.พ.พ.)	ถ้าประโยชน์ได้เสียของนิติบุคคล ขัดกับประโยชน์ได้เสียของผู้แทนของนิติบุคคล ผู้แทนของนิติบุคคลนั้น จะเป็นผู้แทนไม่ได้ (ม. ๗๔ ป.พ.พ.)

ประเภทของนิติบุคคล	ผู้แทนนิติบุคคล	กรณีผู้แทนไม่สามารถทำได้
๖. สหกรณ์	- มีคณะกรรมการของสหกรณ์เป็นผู้แทน - ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ เป็นผู้ดำเนินการและเป็นผู้แทนสหกรณ์ ในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก - คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ จะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคน เป็นผู้จัดการทำการแทนก็ได้ (ม. ๕๑ พ.ร.บ. สหกรณ์)	- ถ้าประโยชน์ได้เสียของนิติบุคคลขัดกับ ประโยชน์ได้เสียของผู้แทนของนิติบุคคล ผู้แทนของนิติบุคคลนั้นจะเป็นผู้แทนไม่ได้ (ม. ๓/๔ ป.พ.พ.)
๗. นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร	- คณะกรรมการหมู่บ้านจัดสรรเป็นผู้แทน - คณะกรรมการหมู่บ้านจัดสรรเป็นผู้แทนของ นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรในกิจการเกี่ยวกับ บุคคลภายนอก (ม. ๔๖ พ.ร.บ. จัดสรร)	- ถ้าประโยชน์ได้เสียของนิติบุคคลขัดกับ ประโยชน์ได้เสียของผู้แทนของนิติบุคคล ผู้แทนของนิติบุคคลนั้นจะเป็นผู้แทนไม่ได้ (ม. ๓/๔ ป.พ.พ.)
๘. นิติบุคคลอาคารชุด	- มีผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดเป็นผู้แทน - ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดปฏิบัติให้เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ของการจดทะเบียนอาคารชุด ตามข้อบังคับหรือตามมติของที่ประชุมใหญ่ เจ้าของร่วม หรือคณะกรรมการ ทั้งนี้ โดยไม่ ขัดต่อกฎหมาย (ม. ๓๖ พ.ร.บ. อาคารชุด)	- ถ้าประโยชน์ได้เสียของนิติบุคคลขัดกับ ประโยชน์ได้เสียของผู้แทนของนิติบุคคล ผู้แทนของนิติบุคคลนั้นจะเป็นผู้แทนไม่ได้ (ม. ๓/๔ ป.พ.พ.)
ประเภท/ลักษณะของนิติบุคคล	ผู้แทนนิติบุคคล	กรณีผู้แทนไม่สามารถทำได้
๙. วัด	- มีเจ้าอาวาสเป็นผู้แทนของวัด และมีอำนาจ ดำเนินการในกิจการทั่วไปต่างๆ เกี่ยวกับที่ดิน ของวัด ตาม ม. ๓๑ พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕	- ถ้าประโยชน์ได้เสียของนิติบุคคลขัดกับ ประโยชน์ได้เสียของผู้แทนของนิติบุคคล ผู้แทนของนิติบุคคลนั้นจะเป็นผู้แทนไม่ได้ (ม. ๓/๔ ป.พ.พ.) (รายละเอียดการทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดิน ของวัดแต่ละประเภทการจดทะเบียน ตามตารางด้านท้ายนี้)

วัด

วัด หมายถึง สถานที่ทางพระพุทธศาสนาโดยปกติมีพระอุโบสถ พระวิหาร เจดีย์ และมีพระภิกษุสงฆ์อยู่อาศัย

● ประเภทของวัด

ตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ วัดแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท

๑. วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา หมายถึง วัดที่มีประกาศตั้งวัดโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว และต่อมาได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา

๒. สำนักสงฆ์ วัดที่ตั้งโดยชอบด้วยกฎหมาย แต่ยังไม่ได้พระราชทานวิสุงคามสีมา (มีสภาพทุกสิ่งทุกอย่างเหมือนวัดแต่ไม่มีโบสถ์)

วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาและสำนักสงฆ์ ต่างก็เป็นนิติบุคคล

● ที่ดินของวัด

มาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้แบ่งวัดและที่ซึ่งขึ้นต่อวัดแบ่งเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

๑. ที่วัด คือ ที่ซึ่งตั้งวัดตลอดจนเขตของวัดนั้น

๒. ที่ธรณีสงฆ์ คือ ที่ซึ่งเป็นสมบัติของวัด

๓. ที่กัลปนา คือ ที่ซึ่งมีผู้อุทิศแต่ผลประโยชน์ให้วัดหรือพระศาสนา

● การทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินของวัด

คำว่า “นิติกรรม” ตามในมติคณะสังฆมนตรี ครั้งที่ ๑/๒๔๙๖ เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๕ มกราคม ๒๔๙๖ หมายถึง การขอรับที่ดิน การขอขอบเขต การขอแบ่งแยกและการขอรับรองเขตที่ดิน มิใช่ “นิติกรรม” ตามความหมายในมาตรา ๑๔๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กิจการอันใดที่เกี่ยวข้องกับที่ดินซึ่งเรียกชื่อต่างออกไปบ้างแต่มีลักษณะใกล้เคียงทำนองเดียวกับกิจการ ๔ ประการดังกล่าวข้างต้นใช้ได้โดยอนุโลม

การทำนิติกรรมอันเกี่ยวกับที่ดินของวัด ๔ ประการ คือ การขอรับที่ดิน การขอขอบเขต การขอแบ่งแยก และการขอรับรองเขตที่ดินของวัด มีหลักเกณฑ์ดังนี้

๑. วัดมีพระสงฆ์ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล ให้เจ้าอาวาสมอบฉันทะให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หรือตัวแทนของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการแทนวัดแต่ข้อตกลงใดๆ ในการทำนิติกรรมนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าอาวาส

๒. วัดที่อยู่นอกเขตดังกล่าวในข้อ ๑ ให้เจ้าอาวาสพิจารณาคัดเลือกทายก ทายิกาแห่งวัดนั้นที่นำเชื้อถือจำนวน ๒ หรือ ๓ ท่าน ให้เป็นผู้ดำเนินการแทนเจ้าอาวาสในการทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินของวัด แต่ข้อตกลงใดๆ ในการทำนิติกรรมนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าอาวาสก่อน (ตามมติคณะสังฆมนตรีที่ ๑/๒๔๙๖ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๔๙๖ และ ที่ ๑๖/๒๕๒๘ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๒๘)

๓. การทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินอันเป็นศาสนสมบัติของวัดกรณีวัดได้มอบการจัดประโยชน์ศาสนสมบัติของวัดให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติดำเนินการทำนิติกรรมใดๆ เกี่ยวกับศาสนสมบัติของวัดต้องให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเป็นผู้ทำการแทนวัด แต่ถ้าวัดมิได้มอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติดำเนินการ เจ้าอาวาสในฐานะผู้แทนวัดหรือมอบอำนาจให้ไวญาวัจกร หรือผู้ใดไปดำเนินการแทนได้ ตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติม

โดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และการที่จะทราบ ว่า วัดที่ขอจดทะเบียนมอการจั ด ประโยชน์ศาสนสมบัติของวัดให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติหรือไม่ ให้ตรวจสอบจากสัญญาที่คูกรณี นำมาจดทะเบียน หากวัดได้มอการจั ดประโยชน์ให้แก่ทางราชการ สัญญาจะระบุ ว่า วัด.....โดยสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ผู้รับมออำนาจสำหรับวัดที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ส่วนวัดที่อยู่ในส่วนภูมิภาคจะ ระบุ ว่า วัด.....โดยผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด และถ้าวัดมิได้มออำนาจการจั ดประโยชน์ จะระบุ ว่า วัด.....โดยเจ้าอาวาส (หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๓/๑๐/ว ๒๔๒๖๑ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๑)

● ผู้แทนของวัด

๑. เจ้าอาวาสเป็นผู้แทนวัดตามกฎหมาย ย่อมมีอำนาจที่จะดำเนินการในกิจการทั่วไปต่างๆ เกี่ยวกับที่ดินของวัด ตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

๒. ที่ดินของวัดซึ่งอยู่ในความปกครองดูแลของกรมพระคลังข้างที่และต้องให้ผู้แทน กรมพระคลังข้างที่เป็นผู้แทนวัด (หนังสือกรมที่ดิน ที่ ๔๒๓/๘/๒๔๓๖ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๔๓๖) ซึ่งมี ๖ วัด คือ

- ๒.๑ วัดบวรนิเวศวิหาร
- ๒.๒ วัดเบญจมบพิตร
- ๒.๓ วัดเทพศิรินทราวาส
- ๒.๔ วัดราชบพิตร
- ๒.๕ วัดราชประดิษฐ์
- ๒.๖ วัดนิเวศธรรมประวัติ

● การทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินของวัดแต่ละประเภทจดทะเบียน

ประเภทการจดทะเบียน	การทำนิติกรรมของวัด
๑. ชาย	
- วัดชาย	ทำได้โดยออกเป็นพระราชบัญญัติก่อนและให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๔ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕)
- วัดโอนให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือ หน่วยงานอื่นของรัฐ โดยได้รับเงิน ค่าพาติกรรม (เงินค่าทดแทน)	ทำได้โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากมหาเถรสมาคม และวัดได้รับเงิน ค่าพาติกรรมแล้ว โดยออกเป็นพระราชกฤษฎีกา และให้เจ้าอาวาส เป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๔ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕)
- วัดซื้อ	ทำได้โดยต้องขออนุญาตรัฐมนตรีก่อนและให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๑ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕)
๒. ชายฝาก	
- วัดชายฝาก	ทำได้โดยออกเป็นพระราชบัญญัติก่อนและให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๔ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕)
- วัดรับซื้อฝาก	ทำได้โดยต้องขออนุญาตรัฐมนตรีก่อนและให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๑ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕)

ประเภทการจดทะเบียน	การทำนิติกรรมของวัด
๓. ให้ - วัดให้ - วัดรับให้โดยไม่มีเงื่อนไขหรือค่าภาระติดพัน - วัดรับให้โดยมีภาระผูกพันอยู่ เช่น จ้างนอง ภาระจำยอม เป็นต้น	ทำได้โดยออกเป็นพระราชบัญญัติก่อน และให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๔ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕) ทำได้โดยต้องขออนุญาตรัฐมนตรีก่อน และให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๑ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕) ทำได้โดยต้องขออนุญาตรัฐมนตรีก่อนและให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๑ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕)
- วัดรับให้โดยมีเงื่อนไขหรือค่าภาระติดพัน (เช่น รับให้โดยมีเงื่อนไขห้ามขาย, รับให้แล้ว จดทะเบียนสิทธิเก็บกิน เป็นต้น)	ทำได้โดยต้องขออนุญาตรัฐมนตรีก่อนและให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๑ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕)
๔. กรรมสิทธิ์รวม - วัดให้ถือกรรมสิทธิ์รวม - วัดขอถือกรรมสิทธิ์รวมโดยไม่มีค่าตอบแทน และไม่มีเงื่อนไขหรือค่าภาระติดพัน	ทำได้โดยออกเป็นพระราชบัญญัติก่อน และให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๔ แห่ง พ.ร.บ. (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕) ทำได้โดยต้องขออนุญาตรัฐมนตรีก่อนและให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๑ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕)
- วัดขอถือกรรมสิทธิ์รวมไม่มีค่าตอบแทน แต่มีเงื่อนไขหรือค่าภาระติดพัน (เช่น ขอกรรมสิทธิ์รวม (รับให้) โดยมีข้อกำหนดห้ามขาย, ขอถือกรรมสิทธิ์รวม (รับให้) แล้วจดทะเบียน สิทธิเก็บกิน เป็นต้น)	ทำได้โดยต้องขออนุญาตรัฐมนตรีก่อนและให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๑ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕)
- วัดขอถือกรรมสิทธิ์รวมโดยมีค่าตอบแทน (ซื้อ)	ทำได้โดยต้องขออนุญาตรัฐมนตรีก่อนและให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๑ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕)
๕. มรดก - วัดรับมรดก	ทำได้โดยต้องขออนุญาตรัฐมนตรีก่อนและให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๑ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕)
- วัดสละมรดก	ทำได้โดยออกเป็นพระราชบัญญัติก่อนและให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๔ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕)
๗. โอนตามกฎหมาย	เฉพาะกรณีมีกฎหมายกำหนดให้ทรัพย์สินของวัดตกเป็นของผู้รับโอน
๘. โอนตามคำสั่งศาล	ทำได้โดยต้องขออนุญาตรัฐมนตรีก่อนและให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๑ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕)

ประเภทการจดทะเบียน	การทำนิติกรรมของวัด
๙. โอนเป็นที่สาธารณประโยชน์/แบ่งหักเป็นที่สาธารณประโยชน์ (เป็นการอุทิศให้โดยสภาพเป็นทางสาธารณประโยชน์แล้ว)	ทำได้โดยให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ เป็นกรณีที่กรรมสิทธิ์ตกไปโดยผลของกฎหมายไม่ขัด ม. ๓๔ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕)
๑๐. เวนคืน - กรณีมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืน แล้ววัดตกลงขายที่ดิน (ตาม ม. ๑๐ แห่ง พ.ร.บ. ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐) - กรณีมีพระราชบัญญัติเวนคืนที่ดินของวัด (ตาม ม. ๑๕ แห่ง พ.ร.บ. ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐)	วัดตกลงซื้อขายจะต้องออกเป็น พ.ร.บ. ตาม ม. ๓๔ แต่ถ้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐจ่ายค่าพาติกรรมแล้ว เมื่อมหาเถรสมาคมเห็นชอบให้กระทำโดย พ.ร.ฎ. และให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๑, ๓๔ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕) ทำได้ตาม ม. ๑๓/ แห่ง พ.ร.บ. ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ให้ถือว่า พ.ร.บ. เวนคืน เป็น พ.ร.บ. โอนกรรมสิทธิ์ที่วัดหรืออธิการสงฆ์แล้ว
๑๑. ได้มาโดยการครอบครอง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๖๓/ และ มาตรา ๑๓๘๒	ทำได้โดยต้องขออนุญาตรัฐมนตรีก่อนและให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๑ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕)
๑๒. จำนอง - วัดจำนอง - วัดรับจำนอง - วัดไถ่ถอนจำนอง	ทำได้โดยให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๑ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕) ทำได้โดยให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๑ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕) ทำได้โดยให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๑ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕)
๑๓. เช่า - วัดให้เช่าเกิน ๓ ปี - วัดเช่า	ทำได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และเจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความใน พ.ร.บ. คณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕) ทำได้โดยให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๑ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕)
๑๔. บรรยายส่วน	ทำได้โดยให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๑ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕)
๑๕. โอนให้ตัวการ (ม. ๓/๓๓/ แห่ง ป.พ.พ. กรณีวัดเป็นผู้รับโอน)	ทำได้โดยต้องขออนุญาตรัฐมนตรีก่อนและให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๑ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕)

ประเภทการจดทะเบียน	การทำนิติกรรมของวัด
๑๖. ภาระจำยอม - วัดจดทะเบียน ภาระจำยอมให้บุคคลอื่น - วัดเป็นผู้ได้รับสิทธิภาระจำยอม	ทำได้โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณางบประมาณ ศาสนสมบัติกลางประจำ และให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๐ ลว. ๓๐ มี.ย. ๒๕๔๐ และ ม. ๓๑ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕) ทำได้โดยให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๑ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕)
- วัดจดทะเบียนยกเลิภาระจำยอม	ทำได้โดยให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๑ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕)
๑๗. ห้ามโอน - วัดรับให้มีข้อกำหนดห้ามโอน (ม. ๑๗/๐๐ แห่ง ป.พ.พ.) - วัดรับมรดกตามพินัยกรรมที่มีข้อกำหนดห้ามโอน	ทำได้โดยต้องขออนุญาตรัฐมนตรีก่อนและให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๑ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕) ทำได้โดยต้องขออนุญาตรัฐมนตรีก่อนและให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๑ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕)
๑๘. การรังวัดออกโฉนดที่ดิน การสอบเขต การขอแบ่งแยก และรวมโฉนด - วัดรังวัดออกโฉนดที่ดิน การสอบเขต การขอแบ่งแยก และการขอรับรองเขตที่ดิน	- กรณีวัดที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเทศบาล หรือสุขาภิบาล ให้เจ้าอาวาสมอบฉันทะให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หรือตัวแทนของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการแทนวัด แต่ข้อตกลงใดๆ ในการทำนิติกรรมนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าอาวาส - กรณีวัดที่อยู่นอกเขตดังกล่าวข้างต้น ให้เจ้าอาวาสพิจารณาคัดเลือก ทายกทายิกาแห่งวัดนั้น ที่น่าเชื่อถือจำนวน ๒ หรือ ๓ ท่าน ให้เป็นผู้ดำเนินการแทนเจ้าอาวาสในการทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินของวัด แต่ข้อตกลงใดๆ ในการทำนิติกรรมนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าอาวาสก่อน (ตามมติคณะสังฆมนตรี ที่ ๑/๒๔๙๖ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๔๙๖ และ ที่ ๑๖/๒๕๒๔ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๒๔)
- วัดรวมโฉนดที่ดิน	ทำได้โดยให้เจ้าอาวาสเป็นผู้ดำเนินการ (ม. ๓๑ แห่ง พ.ร.บ. คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕)

การพิจารณากรณีเจ้าหน้าที่ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ

โดย นางสาวญาณารินทร์ แข็งแรง
นิติกรชำนาญการ
กองการเจ้าหน้าที่

เมื่อได้ชื่อว่าเป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในภาครัฐแล้ว จะต้องประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบ แบบแผน กฎเกณฑ์ ข้อห้ามและข้อควรปฏิบัติ ที่ทางราชการกำหนดไว้ หรือที่เรียกว่า “ระเบียบวินัย” ของทางราชการเพื่อให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐประพฤติตนและปฏิบัติหน้าที่ราชการไปด้วยความเรียบร้อย รับผิดชอบ และวางตนได้อย่างเหมาะสม ให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กรและเพื่อประโยชน์ของงานราชการ สำหรับแนวทางการพิจารณาเมื่อปรากฏว่ามีเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งผู้ที่เป็นข้าราชการ ลูกจ้างประจำ หรือพนักงานราชการ ได้ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการไป กฎหมายกำหนดให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ต้องปฏิบัติและดำเนินการให้เป็นไปโดยถูกต้องตามบทกฎหมาย กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยวิธีการและบทกฎหมายที่จะนำมาใช้บังคับนั้นมีความแตกต่างกันไปตามประเภทและสถานะของเจ้าหน้าที่ผู้ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ

สำหรับกรณีข้าราชการ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติข้อกำหนดวินัยไว้ ทั้งที่เป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงและความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๒ บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติ ดังต่อไปนี้
(๕) ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้

มาตรา ๘๕ บัญญัติว่า การกระทำผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัย โดยละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการไปโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการนั้นเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นมีหน้าที่ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตาม มาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ทราบโดยเร็ว และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ต้องรีบดำเนินการหรือสั่งให้ดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ ตามนัยมาตรา ๙๐ และ ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามแนวทางที่กำหนดดังกล่าวหรือปฏิบัติหน้าที่โดยไม่สุจริตให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดวินัย

ลักษณะอย่างไรจึงจะถือว่า เป็นการไม่อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ ละทิ้งหน้าที่ราชการหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ อันจะถือว่าเป็นการกระทำความผิดทางวินัย

● ความหมายและลักษณะพฤติกรรม

อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ หมายถึง ต้องอุทิศหรือสละเวลาทั้งหมดปฏิบัติราชการตามที่ทางราชการต้องการ รวมทั้งเวลาออกเหนือจากเวลาปฏิบัติราชการตามปกติ (๐๘.๓๐ – ๑๖.๓๐ น.) ในกรณีที่ทางราชการมีงานเร่งด่วนที่จำเป็นจะต้องใช้ข้าราชการผู้ใดปฏิบัติงานนอกเวลาด้วย^๑

ละทิ้งหน้าที่ราชการ หมายถึง การไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการเลย หรือมาแต่ไม่อยู่ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ยังสถานที่ที่ถูกกำหนดให้เป็นสถานที่ปฏิบัติราชการ หรือไม่ไปยังสถานที่ที่กำหนดเพื่อให้ผู้บังคับบัญชามอบหมายงานให้ปฏิบัติ^๒

ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ หมายถึง มาลงชื่อลงเวลาปฏิบัติราชการตามแบบแผนที่ทางราชการกำหนดและอยู่ในสถานที่หรือบริเวณที่ถูกกำหนดให้เป็นสถานที่ปฏิบัติราชการ แต่ไม่สนใจ ใส่ใจ หรือไม่เป็นธุระที่จะปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ปลอยให้งานค้างคั่ง หรือใช้เวลาราชการไปทำกิจกรรมอย่างอื่นซึ่งมิใช่งานราชการ^๓

กรณีที่ข้าราชการได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย แต่ข้าราชการผู้นั้นไม่ไปปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา กรณีเช่นนี้ก็ถือเป็น การละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการด้วยเช่นกัน เทียบได้กับการมาลงชื่อทำงานแต่ไม่ไปปฏิบัติราชการตามที่ได้รับมอบหมาย^๔ โดยกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือ ที่ มท ๐๒๐๒.๒/ว ๖๐ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ วางแนวทางปฏิบัติ กรณีข้าราชการในสังกัดละทิ้งหน้าที่ราชการไว้ว่า “กรณีที่ข้าราชการได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย แต่ข้าราชการผู้นั้นไม่ไปปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา ถือว่าเป็นการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕” ซึ่งปัจจุบันเป็นความผิดตามมาตรา ๘๒ (๕) หรือ มาตรา ๘๕ (๒) หรือ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

กรณีเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง มาตรา ๘๕ (๒) ไม่จำกัดด้วยเงื่อนไขของระยะเวลาที่ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการไป ว่ามากน้อยเพียงใด เป็นเวลากี่วัน แต่จะพิจารณาถึงความเสียหายที่ทางราชการได้รับ และเหตุผลความจำเป็นที่ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการไป ว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นและทางราชการได้รับนั้นมีความร้ายแรงเพียงใด และเป็นผลโดยตรงจากเหตุที่ข้าราชการผู้นั้นได้ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการไปหรือไม่เป็นสำคัญ ซึ่งต้องพิจารณาเป็นกรณีๆ ไป

โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร พิจารณาจากพฤติการณ์และข้อเท็จจริงในแต่ละเรื่อง ว่ามีสาเหตุมาจากสิ่งใด มีเหตุผลความจำเป็นถึงขนาดที่จะต้องกระทำผิดหรือไม่ การจะพิจารณาว่าการละทิ้งหน้าที่ราชการไปนั้นมีเหตุผลอันควรหรือไม่ เป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาที่จะใช้ดุลพินิจพิจารณาข้อเท็จจริง และพฤติการณ์แห่งกรณีเป็นเรื่องๆ ไป เช่น กรณีเจ็บป่วยอย่างกะทันหันจำเป็นต้องได้รับการตรวจรักษาจากแพทย์ เป็นกรณีเร่งด่วนไม่เช่นนั้นอาจเป็นอันตรายถึงชีวิต หรือกรณีที่ปรากฏว่ามีการล่องละเมิดทางเพศ จนเกิดเหตุชุบชิบนิทากันในหมู่ข้าราชการอย่างกว้างขวาง ถึงขนาดทำให้หญิงผู้เสียหายได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจอย่างรุนแรง จนต้องตกอยู่ในภาวะความเครียดอย่างรุนแรงและเกิดปัญหาด้านสุขภาพกายและจิตใจที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนตามปกติ จึงไม่ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยไม่ส่งใบลา

^๑ คู่มือการดำเนินการทางวินัย สำนักงาน ก.พ.

^๒ คู่มือวินัยข้าราชการพลเรือน กองการเจ้าหน้าที่ กรมที่ดิน

^๓ อ้างถึง ๒

^๔ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๒.๒/ว ๖๐ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙

ตามระเบียบของทางราชการ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ ๒๓๕/๒๕๕๑) หรือถูกจำคุกในคดีอาญา เพราะไม่ได้รับการประกันตัว กรณีเช่นนี้ถือว่าไม่มีเหตุผลอันสมควร แต่หากกรณีเป็นเหตุผลความจำเป็นส่วนตัว หรือเกี่ยวกับกิจธุระส่วนตัว เช่น ละทิ้งหน้าที่ราชการเพราะต้องหลบหนีเจ้าหนี้ หลบหนีคดีอาญา หลบหนีศัตรูที่เกิดความหวาดระแวงว่าอาจถูกปองร้าย เช่นนี้ ไม่ถือว่ามีเหตุผลอันสมควร

โดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ กรณีนี้ต้องพิจารณาถึงเจตนาของผู้กระทำผิดเป็นสำคัญ ว่ามีเจตนาที่จะจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการอันเกี่ยวกับการหยุดราชการหรือการลาหรือไม่ เช่น ข้าราชการหยุดราชการไปตลอดบุตรเป็นเวลา ๔๕ วัน แล้วจึงกลับมาปฏิบัติราชการและยื่นใบลาหลังจากที่หยุดราชการไปเป็นเวลา ๔๕ วัน กรณีเช่นนี้พึงเห็นได้ว่าข้าราชการที่ตลอดบุตรนั้นมีสิทธิขอลาหยุดราชการได้ และเมื่อยื่นใบลาผู้บังคับบัญชาก็ชอบที่จะอนุญาต พฤติการณ์เช่นนี้ยังถือไม่ได้ว่าถึงขนาดเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ แต่พฤติการณ์เป็นการไม่ถือปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ^๕

กรณีลาออกจากราชการ หากข้าราชการพลเรือนผู้ใดไม่ประสงค์จะรับราชการต่อไป เป็นสิทธิของข้าราชการผู้นั้นที่จะขอลาออกจากราชการได้ แต่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการลาออกจากราชการของข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งกำหนดให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่งโดยยื่นล่วงหน้าก่อนวันลาออกไม่น้อยกว่าสามสิบวันเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เป็นผู้พิจารณาก่อนถึงวันขอลาออกจากราชการ และเมื่อได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการแล้วจึงจะหยุดราชการได้ การมีหนังสือขออนุญาตลาออกแล้วหยุดราชการไปเลยโดยไม่รอหรือยังไม่ได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการ และไม่ได้รับอนุญาตให้ลาหยุดราชการในระหว่างนั้น พฤติการณ์เช่นนี้เข้าข่ายเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการ โดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ และถ้ามีลักษณะติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวัน ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง^๖

ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวัน หมายถึง ระยะเวลาที่ละทิ้งหน้าที่ราชการ มาตรา ๘๕ (๓) คือ ละทิ้งหน้าที่ราชการไปเป็นเวลานานและติดต่อกันในคราวเดียวกัน เมื่อนับรวมกันแล้วเป็นเวลาเกินสิบห้าวันต่อเนื่องกัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ อาทิ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ และถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

การนับระยะเวลาละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกัน เรื่องนี้สำนักงาน ก.พ. ได้เคยพิจารณาวินิจฉัยและตอบข้อหารือไว้ว่า การนับระยะเวลากรณีนี้นั้น จะต้องนับวันที่ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันทุกวันรวมทั้งวันหยุดราชการด้วย^๗ กล่าวคือ ต้องนับวันหยุดราชการรวมเข้าเป็นวันละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันด้วย แต่หากวันหยุดราชการอยู่ก่อนวันเริ่มละทิ้งหรืออยู่ถัดจากวันสิ้นสุดการละทิ้งหน้าที่ที่ไม่ให้วันหยุดราชการดังกล่าวรวมเข้าเป็นวันละทิ้งหน้าที่ราชการด้วย เว้นแต่กรณีละทิ้งหน้าที่ราชการไปโดยมีลักษณะเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการไปโดยไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลยให้นับทุกวันนี้เป็นวันละทิ้งหน้าที่ราชการ และการทำคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันแรกที่ได้ละทิ้งหน้าที่ราชการไปโดยไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลย

^๕ คู่มือ การดำเนินการทางวินัย สำนักงาน ก.พ. พิมพ์ครั้งที่ ๓

^๖ อ้างถึง ๕

^๗ หนังสือ ที่ นร ๐๗/๐๙.๒/๒๔ ลว. ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

● องค์ประกอบความผิด

กรณีความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ระดับโทษ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน)

มาตรา ๘๒ (๕) แยกองค์ประกอบความผิดได้ ดังนี้

๑. มีหน้าที่ราชการ
๒. มีการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ

กรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (ระดับโทษ ปลดออก ไล่ออก)

มาตรา ๘๕ (๒) แยกองค์ประกอบความผิดได้ ดังนี้

๑. มีหน้าที่ราชการ
๒. ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
๓. เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๕ (๓) แยกองค์ประกอบความผิดได้ ดังนี้

๑. มีหน้าที่ราชการ
๒. ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานานเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุ

อันสมควร

๓. ละทิ้งหน้าที่ราชการโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

ของทางราชการ

● แนวทางปฏิบัติ กรณีข้าราชการสังกัดกรมที่ดินละทิ้งหน้าที่ราชการ

ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๐๒.๕/ว.๓๕๑๕ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เนื่องจากการละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร นอกจากเป็นความผิดทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว ยังต้องห้ามมิให้จ่ายเงินเดือนแก่ข้าราชการผู้นั้นสำหรับวันที่ละทิ้งหน้าที่ราชการตามพระราชกฤษฎีกา การจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นๆ การสั่งลงโทษทางวินัยและการสั่งห้ามมิให้จ่ายเงินเดือนแก่ข้าราชการผู้ละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควร เป็นคำสั่งที่มีผลกระทบต่อสิทธิและหน้าที่ของผู้ถูกลงโทษ และเป็นคำสั่งทางปกครองตามความหมายในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ การพิจารณาดำเนินการทางวินัยจึงต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามขั้นตอน หลักเกณฑ์ และวิธีการที่ กฎหมาย กฎ และระเบียบคำสั่งที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้ โดยแยกการพิจารณาดำเนินการได้เป็น

กรณีข้าราชการส่วนภูมิภาค ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. เมื่อปรากฏว่าข้าราชการในสังกัดคนใดไม่มาปฏิบัติราชการ หรือมาลงชื่อและลงเวลาปฏิบัติราชการ แต่ไม่อยู่ปฏิบัติงานตามหน้าที่โดยละทิ้งหน้าที่ราชการไป ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นอันได้แก่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา เจ้าพนักงานที่ดินหัวหน้าส่วนแยก เจ้าพนักงานที่ดินอำเภอ หรือผู้อำนวยการศูนย์เดินสำรวจฯ แล้วแต่กรณี ตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้ละทิ้งหน้าที่ราชการไปด้วยเหตุผลใด มีเหตุผลอันสมควรหรือไม่โดยเร็ว โดยการแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้นจากผู้รู้จักใกล้ชิดหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการผู้ละทิ้งหน้าที่ราชการไปนั้น เช่น บุคคลในครอบครัว สามีหรือภรรยา บิดา มารดา บุตร ญาติพี่น้อง หรือผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน หรือคนรู้จักคุ้นเคยกับผู้นั้น เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงว่าในระหว่างที่ได้ละทิ้งหน้าที่ราชการไปข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ผู้นั้นอยู่ที่ใด มีสาเหตุจากสิ่งใด เจ็บป่วยหนักถึงขนาดที่ไม่สามารถติดต่อแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบหรือส่งใบลาได้หรือไม่ หรือว่าได้รับคำสั่งเป็นการเร่งด่วนให้ไปราชการหรือไม่ ระยะเวลาที่ละทิ้งหน้าที่ราชการไปรวมกี่วัน ไม่มาปฏิบัติราชการตั้งแต่เมื่อใด สำหรับกรณีการพิจารณาว่ามีเหตุผลอันสมควรหรือไม่ ให้พิจารณาจากข้อเท็จจริง

เป็นเรื่องๆ ไป ว่าพฤติการณ์การละทิ้งหน้าที่ราชการมีสาเหตุอย่างไร มีเหตุผลความจำเป็นถึงขนาดที่จะต้องละทิ้งหน้าที่ราชการหรือไม่ เมื่อได้ข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นแล้ว ให้รับรายงานข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่มีพร้อมความเห็นต่อไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ผ่านทางผู้บังคับบัญชาระดับเหนือตนขึ้นไปทราบโดยเร็ว ว่าข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้ละทิ้งหน้าที่ราชการไปเป็นจำนวนกี่วัน มีเหตุอันสมควรหรือไม่

๒. เมื่อได้รับรายงานตามข้อ ๑ ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดทำความเห็นประกอบการพิจารณาว่า ข้าราชการผู้นั้นละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือไม่ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดโดยเร็ว เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาเห็นว่า ข้าราชการผู้นั้นละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้แจ้งผลการพิจารณาและพยานหลักฐานไปยังกรมที่ดินทันที เพื่อพิจารณาดำเนินการสั่งไม่ให้จ่ายเงินเดือนหรือระงับการจ่ายเงินเดือนแก่ข้าราชการผู้นั้นสำหรับวันที่ละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควร

เมื่อกรมที่ดินได้รับรายงานดังกล่าวแล้ว เป็นหน้าที่ของกองคลังพิจารณาว่าการกระทำของข้าราชการผู้นั้นอยู่ในหลักเกณฑ์ต้องห้ามไม่ให้จ่ายเงินเดือนหรือไม่ อย่างไร และเสนอความเห็นต่ออธิบดีกรมที่ดินเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยเร็ว ทั้งนี้ หากเห็นว่าอยู่ในหลักเกณฑ์ต้องห้ามไม่ให้จ่ายเงินเดือน ให้จัดทำหนังสือแจ้งผลการพิจารณาแก่ข้าราชการผู้นั้นทราบเพื่อให้โอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน ตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ไปในคราวเดียวกัน หลังจากนั้นเมื่ออธิบดีกรมที่ดินได้สั่งไม่ให้จ่ายเงินเดือนแก่ข้าราชการสำหรับวันที่ละทิ้งหน้าที่ราชการแล้ว ให้แจ้งข้าราชการผู้นั้นทราบพร้อมทั้งแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์ ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ด้วย

๓. การดำเนินการทางวินัย แยกเป็น ๒ กรณี ได้แก่

๓.๑ กรณีมีมูลอันควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ดำเนินการตามที่เห็นสมควร เช่น แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยให้คณะกรรมการสอบสวนเร่งดำเนินการสอบสวนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดตามกฎหมาย ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ หมวด ๓ ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว หากไม่มีกรณีจำเป็นคณะกรรมการสอบสวนไม่ควรขอขยายระยะเวลาการสอบสวน หรือหากเป็นกรณีที่พิจารณาเห็นว่า ไม่มีความจำเป็นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง อาจมอบหมายผู้บังคับบัญชาระดับต่ำลงไป เช่น เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด หรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา ดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดตามกฎหมาย ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและนำสืบพยานหลักฐานของตนประกอบการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาด้วย

๓.๒ กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ (๒) หรือ (๓) ควรต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้คณะกรรมการสอบสวนเร่งดำเนินการสอบสวน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ หมวด ๔ ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว หากไม่มีกรณีจำเป็นคณะกรรมการสอบสวนไม่ควรขอขยายระยะเวลาการสอบสวน

ทั้งนี้ เมื่อคณะกรรมการสอบสวน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายตามข้อ ๓.๑ แล้วแต่กรณี ดำเนินการสอบสวนหรือดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานตามที่ได้รับมอบหมายแล้วเสร็จ ให้จัดทำรายงานการสอบสวนเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อพิจารณาดำเนินการทางวินัยตามอำนาจหน้าที่

กรณีราชการส่วนกลาง

เมื่อปรากฏว่าข้าราชการในสังกัดกอง ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของข้าราชการผู้นั้น ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามแนวทางปฏิบัติที่ได้กล่าวไว้เช่นเดียวกับราชการส่วนภูมิภาค เสร็จแล้วรายงานข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานพร้อมความเห็น ว่า ข้าราชการผู้นั้นละทิ้งหน้าที่ราชการไปโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือไม่ ต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง หรือเจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร หรือเลขาธิการกรม หรือหัวหน้าตรวจสอบภายใน หรือผู้อำนวยการศูนย์ฯ แล้วแต่กรณีเพื่อพิจารณาโดยเร็ว เมื่อผู้บังคับบัญชาดังกล่าวพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้าราชการผู้นั้นละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรจริง ให้แจ้งข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานพร้อมความเห็นไปยังกองคลังเพื่อพิจารณาดำเนินการสั่งไม่ให้จ่ายเงินเดือนแก่ข้าราชการผู้นั้น และแจ้งกองการเจ้าหน้าที่เพื่อพิจารณาดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการผู้นั้นต่อไป

การพิจารณาโทษ กรณีที่พฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดมีลักษณะเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๓ ได้มีมติเห็นชอบตามที่ ก.พ. เสนอว่า ความผิดฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งควรต้องไล่ออกจากราชการ จะปรานีลดหย่อนผ่อนโทษลงได้ก็เพียงปลดออกจากราชการเท่านั้น (หนังสือ ด่วน ที่ นว.๑๒๕/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๐๓) และต่อมาได้มีการปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๖ ว่าการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลย เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งควรลงโทษไล่ออกจากราชการ การมีเหตุอันควรปรานีอื่นใดไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ (หนังสือ ที่ นร ๐๒๐๕/ว.๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖)

สำหรับวันออกจากราชการหรือวันที่คำสั่งลงโทษมีผลบังคับ กรณีใดมีเหตุอันสมควรต้องสั่งให้ออกจากราชการย้อนหลังไปก่อนวันที่ออกคำสั่ง ให้เป็นไปตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๔

กล่าวโดยสรุป ข้าราชการพลเรือนสามัญทุกคน ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันไม่ได้ และโทษที่จะลงแก่ข้าราชการผู้ละทิ้งหน้าที่ราชการต้องเป็นไปตามมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งกำหนดโทษทางวินัยไว้เพียง ๕ สถาน คือ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน ปลดออก ไล่ออก เท่านั้น ขึ้นอยู่กับพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิด ว่าเข้าข่ายเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง สำหรับการไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือนหรือไม่ขึ้นเงินเดือนไม่ถือว่าเป็นการลงโทษทางวินัย เนื่องจากการเลื่อนเงินเดือนต้องเป็นไปตาม กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่ง ข้อ ๘ กำหนดว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งจะได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนในแต่ละครั้งต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ที่กำหนด... (๒) ในครั้งปีที่แล้วมาต้องไม่ถูกลงโทษทางวินัยที่หนักกว่าโทษภาคทัณฑ์ และ...(๔) ในครั้งปีที่แล้วมาต้องไม่ขาดราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

● ตัวอย่างลักษณะความผิดและระดับมาตรฐานโทษ

เจ้าหน้าที่ปกครอง ๓ มาปฏิบัติงานสายเป็นประจำ และไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการรวม ๕ วัน ติดต่อกัน โดยอ้างว่าป่วยเมื่อผู้บังคับบัญชาสั่งให้นำไปรับรองแพทย์มาแสดงไม่สามารถจัดหามาได้ ผู้บังคับบัญชาจึงไม่อนุญาตให้ลา พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

โทษ ภาคทัณฑ์

นายช่างรังวัด ๓ ละทิ้งเวรรักษาการณ์ประจำสำนักงานที่ดิน ตอนเย็นถึงเข้าวันรุ่งขึ้น โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร แต่ไม่เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

โทษ ภาคทัณฑ์

นายช่างรังวัด ๔ สำนักจัดการที่ดินของรัฐ ได้ขออนุญาตลาป่วย ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๔ วันที่ ๑๙-๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๔ วันที่ ๑๖-๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๔ วันที่ ๑๙-๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๔ และวันที่ ๑๔-๑๕ กันยายน ๒๕๔๔ เป็นการขอลาป่วยบ่อยครั้งจนผู้บังคับบัญชาไม่เชื่อว่าป่วยจริงและแจ้งให้ยื่นใบรับรองแพทย์ประกอบการลาป่วยทุกครั้ง แต่ไม่สามารถหาใบรับรองแพทย์หรือหลักฐานใดมาแสดงได้ ผู้บังคับบัญชาจึงสั่งไม่อนุญาตการลา พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

โทษ ตัดเงินเดือน ๕ % เป็นเวลา ๒ เดือน

นายช่างรังวัด ๔ สำนักเทคโนโลยีทำแผนที่ ไม่มาปฏิบัติราชการตั้งแต่วันที่ ๑๑ มิถุนายน ถึงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๐ แล้วยื่นใบลาป่วยต่อผู้บังคับบัญชาในวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวันแรก ที่กลับมาปฏิบัติราชการ ผู้บังคับบัญชาสั่งอนุญาตให้ลาป่วยได้เฉพาะวันที่มีใบรับรองแพทย์ ส่วนวันอื่นๆ ได้แก่วันที่ ๑๓-๑๕, ๒๐-๒๑, ๒๕-๒๖ มิถุนายน และวันที่ ๒-๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ไม่อนุญาตให้ลาป่วย พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

โทษ ตัดเงินเดือน ๕ % เป็นเวลา ๑ เดือน

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๖ มีอาชีพประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างส่วนตัว ทำให้ไม่ค่อยไปปฏิบัติราชการ โดยบางวันลงเวลาปฏิบัติราชการแล้วออกไปจากสำนักงานตลอดวัน ลา กิจ ลาป่วย ลาพักผ่อน สลับกันบ่อยๆ แล้วจัดส่งใบลาขออนุญาตหลังเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ถูกผู้บังคับบัญชาตักเตือนให้ปฏิบัติตามระเบียบการลา และไม่ไปปฏิบัติราชการติดต่อกันเป็นเวลานานเป็นเวลารวม ๑๗ วัน แล้วจัดส่งใบลาขออนุญาตลา กิจ ขออนุญาตลาป่วย รวม ๑๒ วัน ผู้บังคับบัญชาพิจารณาแล้วไม่อนุญาตการลา พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

โทษ ปลดออกจากราชการ

เจ้าหน้าที่ปกครอง ๓ ได้ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานานเป็นเวลารวม ๑๙ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร แต่ได้กลับมาปฏิบัติราชการตามปกติ พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

โทษ ปลดออกจากราชการ

เจ้าพนักงานที่ดินชำนาญงาน สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่สอบสวนสิทธิทางศูนย์อำนวยการเดินสำรวจ มีผลการปฏิบัติงานในพื้นที่ต่ำกว่าเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง และเมื่อได้รับคำสั่งให้มาปฏิบัติงานประจำทางศูนย์อำนวยการเดินสำรวจ ได้รับทราบคำสั่งแล้วมิได้เข้ามารายงานตัวที่ศูนย์อำนวยการเดินสำรวจ เพื่อปฏิบัติงานตามคำสั่ง โดยผู้บังคับบัญชาก็มิได้มอบหมายหรือมีคำสั่งอนุญาตให้ไปปฏิบัติงานในพื้นที่ และปรากฏว่าขาดราชการไปตั้งแต่วันที่ ๑๑-๑๔, ๑๖-๑๗, ๑๙, ๒๓-๒๔, ๓๑ กรกฎาคม วันที่ ๗-๓๑ สิงหาคม และ ๑-๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ กรณีเป็นการขาดราชการติดต่อกันเป็นเวลานานตั้งแต่วันที่ ๓๑ สิงหาคม ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

โทษ ไล่ออกจากราชการ

นายช่างรังวัด ๔ ละทิ้งหน้าที่ราชการไปตั้งแต่วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๔ โดยปรากฏว่ามีได้กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลย พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และกรณีเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

โทษ ไล่ออกจากราชการ ตั้งแต่วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๔ อันเป็นวันแรกที่ละทิ้ง

นายช่างรังวัด ๕ สำนักเทคโนโลยีทำแผนที่ ละทิ้งหน้าที่ราชการไปตั้งแต่วันที่ ๗ พฤษภาคม ถึงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ รวม ๙๓ วัน ภายหลังกลับมาปฏิบัติราชการได้ยื่นใบลาป่วยในระหว่างวันที่ขาดราชการ โดยไม่มีหลักฐานประกอบการลา ผู้บังคับบัญชาไม่อนุญาตเนื่องจากเชื่อว่ามิได้เจ็บป่วยจริงตามที่กล่าวอ้าง และมีพฤติกรรมละทิ้งหน้าที่ราชการบ่อยครั้ง พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

โทษ ไล่ออกจากราชการ ตั้งแต่วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ อันเป็นวันออกคำสั่งลงโทษ

นายช่างรังวัด ๕ สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ทางศูนย์อำนวยความสะดวกเดินสำรวจออกโฉนดที่ดิน ได้ละทิ้งหน้าที่ราชการไปตั้งแต่วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๐ ติดต่อกันในคราวเดียวกัน และการละทิ้งหน้าที่ราชการดังกล่าวปรากฏว่ามีงานค้างดำเนินการจำนวน ๖๑๐ แปลง ทำให้การดำเนินงานไม่แล้วเสร็จตามเป้าหมาย พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

โทษ ไล่ออกจากราชการ ตั้งแต่วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ อันเป็นวันที่ถูกไล่ออกตามคำสั่งอื่น

สำหรับการพิจารณาดำเนินการกรณีพนักงานราชการและลูกจ้างประจำละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ โดยหลักการแล้วการตรวจสอบข้อเท็จจริง ใช้แนวทางการปฏิบัติเช่นเดียวกับกรณีข้าราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยอนุโลม แต่การพิจารณาดำเนินการทางวินัยต้องเป็นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๓/ และประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง แนวทางการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๙ แล้วแต่กรณี

“การถือครองที่ดินแทนคนต่างด้าว”

โดย นางภคนันท์ ภูคกงน้ำ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
กองแผนงาน

ข้อมูลภาพ : การถือครองที่ดินของคนต่างชาติ เข้าถึงได้จาก : <https://thinkofliving.com/>

ที่ดิน^๑ ถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งที่ต้องสงวนไว้ให้เป็นสิทธิแก่ชนรุ่นหลัง แต่คงหลีกเลี่ยงไม่ได้ ในสถานการณ์ปัจจุบันที่ประเทศไทยจะต้องมีความสัมพันธ์กับประเทศอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นการลงทุนจากต่างประเทศ กรณีดังกล่าวจึงมีการสนับสนุนคนต่างด้าวให้มาลงทุนพร้อมกับมอบสิทธิประโยชน์ต่างๆ เพื่อเป็นการจูงใจ ให้มีการนำเงินมาลงทุน และมาตั้งฐานการผลิตในประเทศไทยเพื่อการสร้างงานแก่ประชาชน โดยสิทธิประโยชน์ ตามนโยบายของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) นอกจากมาตรการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแล้ว ยังรวมถึงการให้สิทธิในการถือครองที่ดินที่อยู่ในการควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่รัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงมีเพียงบุคคลหรือนิติบุคคลที่ไม่อยู่ในเงื่อนไขข้อจำกัดของกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิทธิ การถือครองที่ดินของคนต่างด้าว เมื่อมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงนำไปสู่กระบวนการพิจารณาในชั้นศาล จนมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำหน่ายที่ดิน ผู้เขียนจึงขอนำคำพิพากษาศาลฎีกาเพื่อเป็นอุทาหรณ์ และเป็น ข้อคิดให้ผู้อ่านได้ตระหนักเห็นถึงผลกระทบจากการถือครองที่ดินแทนคนต่างด้าว

ประเด็นที่น่าสนใจ โดยปกติแล้วการที่คนต่างด้าวจะมีกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ ในประเทศไทย จะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายของไทย การที่โจทก์เป็นบุคคลคนต่างด้าว ร่วมกับจำเลยซื้อที่ดิน พร้อมสิ่งปลูกสร้าง โดยให้จำเลยตั้งบริษัทจำกัดที่เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยถือครองที่ดินพิพาทแทนโจทก์ ลักษณะเป็นการให้นิติบุคคลถือสิทธิในที่ดินแต่เพียงในนามเท่านั้น โดยแท้จริงแล้วโจทก์เป็นผู้ครอบครอง ที่ดิน อันเป็นการหลีกเลี่ยงกฎหมายข้อกีดกันการได้มาซึ่งที่ดินของคนต่างด้าว ซึ่งคนต่างด้าวมียกข้อจำกัด ในการถือกรรมสิทธิ์ที่ดินในประเทศไทย กล่าวคือ ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขและวิธีการที่กำหนดโดยกฎกระทรวง และต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หากคนต่างด้าวทำการฝ่าฝืนกฎหมาย หรือ ไม่ได้รับอนุญาตให้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน คนต่างด้าวนั้นต้องจัดการจำหน่ายภายในเวลาที่อธิบดีกำหนด

^๑ ประมวลกฎหมายที่ดิน

มาตรา ๑ ในประมวลกฎหมายนี้

“ที่ดิน” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไป และให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย

ข้อมูลภาพ : <https://www.landinvestingthai.com>

● คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๔๔๙/๒๕๖๐^๒

ตามสัญญาข้อตกลงการซื้อทรัพย์สินเป็นกรณีที่โจทก์เป็นคนต่างด้าวร่วมกับจำเลยซื้อที่ดินพิพาทพร้อมสิ่งปลูกสร้าง เพื่อให้สัญญาข้อตกลงการซื้อทรัพย์สินจึงมีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามโดยชัดแจ้งตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๘๖ ทั้งบทบัญญัติดังกล่าวเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยสัญญาข้อตกลงการซื้อทรัพย์สินจึงตกเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ การที่โจทก์และจำเลยร่วมกันซื้อที่ดินพิพาทพร้อมสิ่งปลูกสร้างโดยใช้ชื่อจำเลยเป็นผู้ซื้อและถือกรรมสิทธิ์แทนเป็นการกระทำที่ขัดต่อ ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๘๖ และมาตรา ๙๖ โจทก์ซึ่งเป็นคนต่างด้าวต้องจัดการจำหน่ายที่ดินในส่วนของโจทก์ภายในเวลาที่อธิบดีกรมที่ดินกำหนด ตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๙๔ โจทก์จะฟ้องบังคับให้จำเลยคืนเงินที่โจทก์ออกเป็นค่าซื้อที่ดินพิพาทพร้อมสิ่งปลูกสร้างโดยอาศัยสัญญาข้อตกลงการซื้อทรัพย์สินที่ตกเป็นโมฆะหาได้ไม่ เพราะจะเป็นการบังคับให้จำเลยชดเชยเงินและรับเอาที่ดินพิพาทส่วนของโจทก์อันเป็นการขัดต่อประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อคำฟ้องโจทก์เป็นเรื่องที่โจทก์ออกเงินซื้อที่ดินพิพาทพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่เป็นการหลีกเลี่ยงการถือครองที่ดินตามกฎหมายการที่โจทก์ฟ้องบังคับให้จำเลยคืนเงินที่โจทก์ออกไปในการซื้อที่ดินพิพาทพร้อมสิ่งปลูกสร้างโดยอาศัยสัญญาดังกล่าว เป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต โจทก์ไม่อาจบังคับให้จำเลยคืนเงินพร้อมดอกเบี้ยได้

จากคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวข้างต้น การที่โจทก์ในฐานะบุคคลต่างด้าว^๓ ฟ้องบังคับให้จำเลยคืนเงินตามข้อตกลงการซื้อขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่โจทก์ได้ออกไปในการซื้อขายที่ดิน

^๒ กองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา , <https://deka.in.th/view-๖๑๔๐๕๙.html> , ค้นเมื่อ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

^๓ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนต่างด้าว” หมายถึง

(๑) บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

(๒) นิติบุคคลซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย

(๓) นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย และมีลักษณะดังต่อไปนี้

(ก) นิติบุคคล ซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น

(ข) ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนสามัญ ที่จดทะเบียน ซึ่งหุ้นส่วนผู้จัดการหรือผู้จัดการเป็นบุคคลตาม (๑)

(๔) นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย ซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น เพื่อประโยชน์แห่งคำนิยามนี้ให้ถือว่าหุ้นของบริษัทจำกัดที่มีใบหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือเป็นหุ้นของคนต่างด้าว เว้นแต่จะได้มีกฎกระทรวงกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

แปลงดังกล่าวนั้น ไม่สามารถกระทำได้ เพราะการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ของโจทก์ไม่ได้ดำเนินการตามเงื่อนไข และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง พร้อมทั้งการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ของบุคคลต่างด้าวจะต้องได้รับ อนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยก่อน การที่โจทก์ทำสัญญาข้อตกลงในการซื้อทรัพย์สินดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามโดยชัดแจ้งตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๘๖ ทั้งบทบัญญัติดังกล่าว เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย สัญญาข้อตกลงการซื้อทรัพย์สินจึงตกเป็นโมฆะ ตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ การที่โจทก์และจำเลยร่วมกันซื้อที่ดินพิพาทพร้อมสิ่งปลูกสร้าง โดยใช้ชื่อจำเลยเป็นผู้ซื้อและถือกรรมสิทธิ์แทน เป็นการที่จำเลยถือครองแทน^๕ โจทก์ซึ่งเป็นบุคคลต่างด้าว เป็นการกระทำที่ขัดต่อประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๘๖ และมาตรา ๙๖ โจทก์ซึ่งเป็นคนต่างด้าว ต้องจัดการจำหน่ายที่ดินในส่วนของโจทก์ภายในเวลาที่อธิบดีกรมที่ดินกำหนดตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๙๔ จึงสรุปได้ว่านิติกรรม ที่โจทก์ทำกับจำเลยนั้น มีวัตถุประสงค์ต้องห้ามตามกฎหมาย นิติกรรม ดังกล่าวจึงตกเป็นโมฆะ การที่โจทก์ฟ้องจำเลยให้ชำระหนี้เงินตามนิติกรรมที่เป็นโมฆะ ถือว่าโจทก์ ใช้สิทธิโดยไม่สุจริตไม่อาจบังคับให้จำเลยคืนเงินพร้อมดอกเบี้ยได้ โดยกฎหมายกำหนดเวลาให้คนต่างด้าว นิติบุคคลต่างด้าว หรือผู้ซึ่งได้มาซึ่งที่ดินในฐานะเป็นเจ้าของแทนคนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าว ต้องจำหน่าย ที่ดินภายในเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน แต่ไม่เกินหนึ่งปี^๕

● กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

◆ ประมวลกฎหมายที่ดิน

มาตรา ๘๖ คนต่างด้าวจะได้มาซึ่งที่ดินก็โดยอาศัยบทสนธิสัญญาซึ่งบัญญัติให้มี กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ได้และอยู่ในบังคับบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ด้วย ได้มาโดยสนธิสัญญา ภายใต้อำนาจมาตรา ๘๔ คนต่างด้าวดังกล่าวจะได้มาซึ่งที่ดินเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัย ประกอบกิจการในทาง พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การสุสาน การกุศลสาธารณะ หรือการศาสนา ต้องเป็นไปตาม เงื่อนไขและวิธีการ ซึ่งกำหนดโดยกฎกระทรวง และต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

มาตรา ๙๖ คนต่างด้าวจะได้มาซึ่งที่ดินก็โดยอาศัยบทสนธิสัญญาซึ่งบัญญัติให้มี กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ได้และอยู่ในบังคับบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ด้วย ได้มาโดยสนธิสัญญา ภายใต้อำนาจมาตรา ๘๔ คนต่างด้าวดังกล่าว จะได้มาซึ่งที่ดินเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยประกอบกิจการ ในทาง พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การสุสาน การกุศลสาธารณะ หรือการศาสนาต้องเป็นไปตาม เงื่อนไขและวิธีการซึ่งกำหนดโดยกฎกระทรวง^๖ และต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

มาตรา ๙๔ บรรดาที่ดินที่คนต่างด้าวได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือไม่ได้รับอนุญาต ให้คนต่างด้าวนั้นจัดการจำหน่ายภายในเวลาที่อธิบดีกำหนดให้ ซึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน แต่ไม่เกินหนึ่งปี ถ้าไม่จำหน่ายที่ดินภายในเวลาที่กำหนดให้อธิบดีมีอำนาจจำหน่ายที่ดินนั้น และให้นำ บทบัญญัติ เรื่องการบังคับจำหน่ายที่ดินตามความในหมวด ๓ มา ใช้บังคับโดยอนุโลม

^๕ “ถือครองแทน” หมายถึง การครอบครองโดยเจตนามีใช้เพื่อตนเอง หรือครอบครองภายใต้การควบคุมหรือครอบงำ ของคนต่างด้าว

^๕ หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๕/ว ๐๔๓/๐๕ เรื่อง การจำหน่ายที่ดินของคนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าว เข้าถึงได้จาก <http://www.dol.go.th/Documents/๐๔๓/๐๕.pdf>

^๖ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

◆ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑๕๐ การใดมีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดย กฎหมายเป็นการพนันวิสัย หรือเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การนั้นเป็นโมฆะ

● ตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวข้องกับการถือครองที่ดินแทนคนต่างด้าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๓๘/๒๕๓๘^๗ โจทก์เป็นคนต่างด้าวให้จำเลยที่ ๑ ลงชื่อถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินแทนแม่คนต่างด้าวจะได้ที่ดินมาโดยฝ่าฝืนต่อประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๘๖ วรรคหนึ่ง อันเป็นโมฆะก็ตาม แต่ตามมาตรา ๙๔ บัญญัติให้คนต่างด้าวจัดการจำหน่ายที่ดินที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ได้รับอนุญาตเสียภายในเวลาที่อธิบดีกรมที่ดินกำหนด ถ้าไม่จำหน่ายภายในเวลาที่อธิบดีกรมที่ดินกำหนดก็ให้อธิบดีกรมที่ดิน มีอำนาจจำหน่ายที่ดินนั้นได้ตั้งนั้นจำเลยที่ ๑ จึงไม่มีอำนาจจำหน่ายที่ดินของโจทก์ได้โดยพลการ การที่จำเลยที่ ๑ นำเอาที่ดินของโจทก์ไปขายให้แก่จำเลยที่ ๒ โดยพลการถือว่าเป็นการโต้แย้งสิทธิของโจทก์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๕๕ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๙๐/๒๕๓๘^๘ กรณีศาลพิพากษาให้เพิกถอนชื่อคนไทยออกจากโฉนดที่ดินเนื่องจากถือที่ดินแทนคนต่างด้าว กล่าวคือ โจทก์เป็นคนต่างด้าวซื้อที่ดิน แต่ให้นาง ก. (คู่สมรส) ลงชื่อในโฉนดที่ดินในฐานะเป็นเจ้าของแทน จึงพิพากษาให้เพิกถอนชื่อนาง ก. ออกจากโฉนดที่ดิน และให้คนต่างด้าวจำหน่ายที่ดินภายในเวลาที่อธิบดีกรมที่ดินกำหนด โดยให้นาง ก. ผู้ถือกรรมสิทธิ์แทนไปจดทะเบียนโอนจำหน่ายให้ หากไม่ไปให้ถือเอาคำพิพากษาของศาลแทนการแสดงเจตนา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๓๒๔/๒๕๕๓^๙ ที่ดินและบ้านพิพาทเป็นของโจทก์ การที่โจทก์ซึ่งเป็นคนต่างด้าวให้บริษัท ข. จดทะเบียนโอนขายที่ดินและบ้านพิพาทให้จำเลยโดยไม่มีการชำระราคาจริง เจตนาเพื่อการหลบเลี่ยงภาษีเท่านั้น มิได้มีเจตนายกที่ดินและบ้านพิพาทให้แก่จำเลยจริง แม้จำเลยมีชื่อเป็นผู้ถือครองกรรมสิทธิ์ในที่ดินและบ้านพิพาทก็เป็นเพียงการถือครองแทนคนต่างด้าว ที่ดินและบ้านพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์

จำเลยถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินและบ้านพิพาทแทนโจทก์ซึ่งเป็นคนต่างด้าว แม้บ้านพิพาทที่มีใช้ที่ดินตามบทนิยาม ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๑ แต่บ้านพิพาทเป็นส่วนควบของที่ดินพิพาท เมื่อการได้มาที่พิพาทของโจทก์ไม่เข้าเงื่อนไข การได้มาซึ่งที่ดินของคนต่างด้าวตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ต้องจำหน่ายที่ดินพิพาทตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๙๔ ประกอบมาตรา ๘๖ แล้วนำเงินชำระให้แก่โจทก์ จึงเห็นควรจะให้จำหน่ายบ้านพิพาทไปพร้อมที่ดินพิพาทเพื่อมิให้เกิดปัญหาตามมาภายหลัง

^๗ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๓๘/๒๕๓๘ ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม เข้าถึงได้จาก http://www.library.coj.go.th/pongkun_๖๘.php?idmain=๔&kotmaiyo=-&mattra=๘๖ ค้นคืน ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑

^๘ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๙๐/๒๕๓๘ ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม http://www.library.coj.go.th/pongkun_๖๘.php?idmain=๔&kotmaiyo=-&mattra=๘๖ ค้นคืน ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

^๙ หนังสือคำพิพากษาศาลฎีกาเล่มที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ ศาลฎีกา

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๔๑๐/๒๕๑๑^{๑๐} คนต่างด้าวซื้อที่ดินโดยให้คนไทยเป็นผู้รับโอนแทน วัตถุประสงค์ของสัญญาซื้อขายเป็นการต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมายเพราะขัดกับประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๘๖ และ มาตรา ๑๑๓ จึงตกเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๓ คนต่างด้าวจะฟ้องขอให้พิพากษาว่าที่ดินนั้นเป็นของตน ขอให้บังคับผู้รับโอนมอบอำนาจให้คนต่างด้าวขายที่ดินตามใบมอบอำนาจที่ผู้รับโอนลงชื่อไว้ หรือถือคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาหรือบังคับผู้รับโอนให้ชำระเงินค่าซื้อที่ดินพร้อมด้วยดอกเบี้ยหาได้ไม่ ผลต่อไปต้องเป็นไปตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๙๖ (วินิจฉัยตามแนวคำพิพากษาฎีกาที่ ๓๔๔/๒๕๑๑ ซึ่งวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่)

● มาตรการบังคับและลงโทษในการถือครองที่ดินแทนคนต่างด้าว^{๑๑}

ในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงในภายหลังว่ามีการถือครองที่ดินแทนคนต่างด้าว จะมีการดำเนินการบังคับจำหน่ายที่ดิน และลงโทษผู้กระทำความผิด ดังนี้

๑) มาตรการเกี่ยวกับที่ดิน โดยการบังคับให้จำหน่ายที่ดินตามขั้นตอนของกฎหมาย

ตามมาตรา ๙๔ และ ๙๖ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน กำหนดหลักเกณฑ์ว่าเมื่อปรากฏว่าผู้ใดได้มาซึ่งที่ดินในฐานะเป็นเจ้าของแทนคนต่างด้าว หรือนิติบุคคลต่างด้าว หรือคนต่างด้าวได้มาซึ่งที่ดินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้คนต่างด้าวจัดการจำหน่ายที่ดินภายในเวลาที่อธิบดีกำหนดให้ ซึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน แต่ไม่เกินหนึ่งปี ถ้าไม่จำหน่ายที่ดินภายในเวลาที่กำหนด ให้อธิบดีมีอำนาจจำหน่ายที่ดินนั้น

๒) มาตรการเกี่ยวกับตัวบุคคลโดยมีความผิดกฎหมายอาญา และถูกลงโทษตามกฎหมาย

กรณีมีการจะทะเบียนโดยมีพฤติการณ์ถือครองที่ดินแทนคนต่างด้าว จะมีความผิดอาญา ดังนี้

^{๑๐} คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๔๑๐/๒๕๑๑ ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม เข้าถึงได้ http://www๒.library.coj.go.th/pongkun_๖๔.php?idmain=๔&&kotmaiyo=-&&mattr=๘๖

^{๑๑} หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๕.๒/ว ๒๓๖๑๓ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๒ เรื่อง มาตรการป้องกันการถือครองที่ดินแทนคนต่างด้าว เข้าถึงได้ <http://www.dol.go.th/Documents/๒๓๖๑๓.pdf>

๒.๑ ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๓/๓ ฐานแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่จัดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒.๒ ความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน โดยคนต่างด้าวมีความผิดตามมาตรา ๑๑๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน^{๑๒} ฐานได้มาซึ่งที่ดินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ กรณีนิติบุคคลมีความผิดตามมาตรา ๑๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน^{๑๓} สำหรับคนไทยมีความผิดตามมาตรา ๑๑๓ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน^{๑๔} ฐานได้มาซึ่งที่ดินในฐานะเป็นตัวแทนของคนต่างด้าว หรือนิติบุคคลที่ถือเป็นคนต่างด้าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

จากมาตรการการลงโทษดังกล่าวอาจทำให้ผู้ที่จะอาศัยช่องว่างของกฎหมาย โดยดำเนินการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมาย ได้ตระหนักถึงผลกระทบที่จะตามมาในภายหลัง ซึ่งเป็นโทษทั้งตามประมวลกฎหมายอาญา และโทษตามประมวลกฎหมายที่ดิน ไม่ว่าผู้กระทำความผิดนั้นจะเป็นผู้ที่ครอบครองที่ดินแทน หรือผู้ที่ให้บุคคลอื่นครอบครองที่ดินแทนก็ตาม

^{๑๒} มาตรา ๑๑๑ ผู้ใดฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๖ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

^{๑๓} มาตรา ๑๑๒ นิติบุคคลใด

(๑) ได้มาซึ่งที่ดินเป็นการฝ่าฝืนบทแห่งประมวลกฎหมายนี้

(๒) ใช้ที่ดินนั้นเพื่อกิจการอื่นนอกจากที่ได้รับอนุญาต

(๓) ใช้ที่ดินผิดเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามความในมาตรา ๙๙ ประกอบด้วยมาตรา ๘๓/๑ วรรคสอง

(๔) ไม่แจ้งการไม่ใช้ที่ดินตามความในมาตรา ๙๙ ประกอบด้วยมาตรา ๘๔ หรือ

(๕) (ยกเลิก)

มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

^{๑๔} มาตรา ๑๑๓ ผู้ใดได้มาซึ่งที่ดินในฐานะเป็นตัวแทนของคนต่างด้าว หรือนิติบุคคลตามความในมาตรา ๙๓/๑ หรือมาตรา ๙๔ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

ชีวิตที่ลงทุนด้วย “ความดี”

ชีวิตที่ลงทุนด้วย “ความดี”
แม้ไม่ได้ “กำไร” ก็ไม่มีวัน “ขาดทุน”
ความรักที่ลงทุนด้วย “การให้”
แม้ไม่ได้อะไรกลับมา ก็ไม่มีคำว่า “เสียใจ”
คนไม่รู้...แต่พร้อมที่จะทำ
ยังมีประโยชน์มากกว่าคนที่รอบรู้
รู้ไปหมดทุกเรื่อง
แต่ไม่รู้อยู่อย่างเดียว คือ “ต้องลงมือทำ”

ข้อมูล : ข้อคิดดีๆ เข้าถึงได้จาก : <https://plus.google.com/>

ข้อมูลภาพ : <https://www.pinterest.com>

เรียนรู้กฎหมายที่ดินเพิ่มเติมจากคำพิพากษาศาลปกครอง

นายขวัญชัย อนันต์พานนท์
เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชัยภูมิ สาขาคอนสวรรค์

คดีนี้เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากการที่กรมที่ดินได้มีคำสั่งเพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) จึงฟ้องศาลปกครองขอให้กรมที่ดินชดเชยค่าเสียหายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และเป็นกรณีที่ศาลให้กรมที่ดินแพ้คดีต้องชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี กรมที่ดินก็ต้องนำเงินไปวางศาลเพื่อชดเชยให้กับผู้ฟ้องคดีและต้องมาดำเนินการไล่เบี้ยจากเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

ย่อคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๖๖๕/๒๕๖๑

- อ้างถึง คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๖๑
- ผู้ฟ้องคดี นาย น.
- ผู้ถูกฟ้องคดี กรมที่ดิน
- เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการออกคำสั่งทางปกครอง (อุทธรณ์คำพิพากษา)
- กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง
  - พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ (มาตรา ๕)
  - พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓))

● คำวินิจฉัยของศาล

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) จำนวนสองฉบับ คือ เลขที่ ๙๔๓๘ และเลขที่ ๙๔๓๙ ตำบลทุ่งตำเสา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เนื้อที่ ๑ งาน ๖๗ ตารางวา และ ๑ งาน ๖๒ ตารางวา ตามลำดับ โดยซื้อจาก เรือตรี ก. นาย ส. และนาย พ. ในราคา ๒๙๘,๖๖๖ บาท และได้ทำการจดทะเบียน ณ สำนักงานที่ดิน จังหวัดสงขลา สาขาหาดใหญ่ ส่วนแยกควนลัง เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๔๔ ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ รองอธิบดีซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมที่ดินมีหนังสือ ที่ มท ๐๕๑๖.๒/๖๒๑๐ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ถึงผู้ฟ้องคดีแจ้งให้ทราบว่าการที่กรมที่ดินได้มีคำสั่ง ที่ ๕๔๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ให้เพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๙๔๓๘ และเลขที่ ๙๔๓๙ ตำบลทุ่งตำเสา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ของผู้ฟ้องคดี โดยอ้างว่า น.ส. ๓ ก. ทั้งสองฉบับออกโดยไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายที่ดิน ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๗ อุทธรณ์คำสั่งของอธิบดีกรมที่ดินที่ให้เพิกถอน น.ส. ๓ ก. ดังกล่าว

ต่อมา วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๔๗ รองอธิบดีกรมที่ดินซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมที่ดินได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๕๑๖.๒/๑๕๔๑๕ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๔๗ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า อธิบดีกรมที่ดินพิจารณาแล้วไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี และได้ส่งคำอุทธรณ์ดังกล่าวต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์แล้ว สำหรับ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๙๔๓๘ และเลขที่ ๙๔๓๙ ตำบลทุ่งตำเสา อำเภอ

หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ออกโดยเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีมีการจดทะเบียนแบ่งแยกเป็นแปลงย่อยหลายแปลง ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ซื้อรายหนึ่งได้ตรวจสอบที่ดินพร้อม น.ส.๓ ก. เลขที่ ๙๔๓๘ และเลขที่ ๙๔๓๙ แล้ว เห็นว่า ถูกต้องเพราะเป็นเอกสารราชการ ไม่มีการอายัดหรือเป็นที่หลวงหรือสาธารณประโยชน์ เจ้าของผู้ขาย ได้ทำการรังวัดแบ่งแยกเป็นแปลงย่อยโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดี มีการจดทะเบียนนิติกรรม หลายครั้งหลายหน ต่อมาเมื่อมีการเพิกถอน น.ส.๓ ก. ทั้งสองฉบับดังกล่าวโดยให้เหตุผลว่าออกโดยไม่ชอบ ด้วยกฎหมายแสดงว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อของพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีอันก่อให้เกิด ความเสียหายโดยตรงแก่ผู้ฟ้องคดี เนื่องจากไม่ได้รับประโยชน์จาก น.ส.๓ ก. เลขที่ ๙๔๓๘ และเลขที่ ๙๔๓๙ ที่ซื้อมา จึงเป็นการทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เงินในราคาที่ดินที่ผู้ฟ้องคดี ซื้อมาเป็นเงินจำนวน ๒๙๘,๖๖๖ บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งเพิกถอน น.ส.๓ ก. เลขที่ ๙๔๓๘ และเลขที่ ๙๔๓๙ จนถึงวันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเงินครบถ้วน และให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอื่นที่เกิดขึ้น แทนผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองชั้นต้นได้พิจารณาข้อเท็จจริงแล้วรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีชื่อถือครอง ที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) เลขที่ ๙๔๓๘ และเลขที่ ๙๔๓๙ ตำบลทุ่งตำเสา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็น น.ส.๓ ก. ที่แบ่งแยกมาจาก น.ส.๓ ก. เลขที่ ๘ ตำบลทุ่งตำเสา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผู้ฟ้องคดีได้ที่ดินตาม น.ส.๓ ก. ดังกล่าวมาโดยการซื้อจากเรือตรี ก. นาย ส. และ นาย พ. และได้จดทะเบียน ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา สาขาหาดใหญ่ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๔๔ ต่อมาเมื่อผู้ร้องเรียนเกี่ยวกับการออก น.ส.๓ ก. เลขที่ ๘ ดังกล่าวต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและ อธิบดีกรมที่ดินว่า ได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีร่วมมือกับนายทุนออกหลักฐาน น.ส.๓ ก. ในที่ดินของผู้ร้องเรียนให้แก่นายทุนและมีการโอนขายต่อเนื่องกันมาหลายทอด ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้ ตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามความในมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน คณะกรรมการสอบสวน ชุดดังกล่าวได้ดำเนินการสอบสวนแล้วเห็นว่า น.ส.๓ ก. เลขที่ ๘ ตำบลทุ่งตำเสา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ออกโดยอาศัยหลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) เลขที่ ๑๘๓ หมู่ที่ ๕ ตำบลทุ่งตำเสา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็น น.ส.๓ ก. ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๕๙ แห่งประมวลกฎหมาย ที่ดิน เนื่องจากได้นำ ส.ค.๑ เลขที่ ๑๘๓ มาออกไม่ตรงตามตำแหน่งของที่ดินที่ได้แจ้งการครอบครองไว้ และต่อมา น.ส.๓ ก. เลขที่ ๘ ดังกล่าวได้มีการแบ่งแยกเป็น น.ส.๓ ก. อีกหลายฉบับ รวมทั้ง น.ส.๓ ก. เลขที่ ๙๔๓๘ และเลขที่ ๙๔๓๙ ตำบลทุ่งตำเสา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่ผู้ฟ้องคดีมีชื่อเป็นผู้ถือครอง เป็นเหตุให้ น.ส.๓ ก. ซึ่งแบ่งแยกออกไปดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมายไปด้วย ต่อมา อธิบดีกรมที่ดิน ได้มีคำสั่ง ที่ ๕๔๑/๒๕๔๗ เรื่อง การเพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ให้เพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) จำนวน ๒๑ ฉบับ ซึ่งรวมทั้ง น.ส.๓ ก. เลขที่ ๙๔๓๘ และเลขที่ ๙๔๓๙ ของผู้ฟ้องคดี หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๗ อุทธรณ์คำสั่งของอธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๕๔๑/๒๕๔๗ ต่อมาอธิบดีกรมที่ดินได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๔๗ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า อธิบดีกรมที่ดินพิจารณาแล้วไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ของ ผู้ฟ้องคดี และได้ส่งคำอุทธรณ์ดังกล่าวต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์แล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองชั้นต้น

ศาลชั้นต้นจึงพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับตั้งแต่วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเงินครบถ้วน โดยให้ชำระภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่มิคำพิพากษา คำขออื่นให้ยก และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลแก่ผู้ฟ้องคดีตามส่วนของการชนะคดี

กรมที่ดิน ผู้ถูกฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า การออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์เป็นการดำเนินการตามคำขอของผู้ขอที่นำแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) เลขที่ ๑๔๓ หมู่ที่ ๕ ตำบลทุ่งตำเสา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มาเป็นหลักฐาน และผู้ขอเป็นผู้นำซึ่งรังวัดสอบเขตที่ดิน โดยมีการออกประกาศถูกต้องตามกฎหมายแล้ว เมื่อไม่มีผู้ใดคัดค้าน เจ้าหน้าที่จึงได้ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้ตามคำขอ อันเป็นการปฏิบัติหน้าที่ไปตามกฎหมาย มิได้จงใจหรือประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่แต่อย่างใด และการเพิกถอนดังกล่าวอธิบดีกรมที่ดินได้ใช้อำนาจตามความในมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จึงไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีชอบที่จะใช้สิทธิไล่เบี้ยเอาจากผู้ขายที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองสูงสุดเพื่อขอให้มีคำสั่งทุเลาการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นไว้จนกว่าศาลปกครองสูงสุดจะมีคำพิพากษา แต่ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งไม่รับคำร้องของผู้ถูกฟ้องคดี

ส่วนผู้ฟ้องคดีมิได้ทำคำแก้อุทธรณ์

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีต้องชำระเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีในกรณีที่ดินอธิบดีกรมที่ดินได้มีคำสั่งที่ ๕๔๑/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ให้เพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) เลขที่ ๙๔๓๘ และเลขที่ ๙๔๓๙ ของผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เพียงใด และการที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้ออก น.ส.๓ ก. เลขที่ ๘ ตำบลทุ่งตำเสา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งต่อมาได้แบ่งแยกเป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) เลขที่ ๙๔๓๘ และเลขที่ ๙๔๓๙ ของผู้ฟ้องคดี นั้น เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ หากเป็นการกระทำละเมิดแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีต้องรับผิดชอบค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เพียงใด

ศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ นาย ห. ได้นำ ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๔๓ หมู่ที่ ๕ ตำบลทุ่งตำเสา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มาออกเป็น น.ส.๓ ก. เลขที่ ๘ ตำบลทุ่งตำเสา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และต่อมาได้มีการแบ่งแยก น.ส.๓ ก. เลขที่ ๘ ดังกล่าว เป็นแปลงย่อย และขายต่อไปหลายทอด โดยผู้ฟ้องคดีได้ซื้อ น.ส.๓ ก. เลขที่ ๙๔๓๘ และเลขที่ ๙๔๓๙ ซึ่งแยกออกมาจากที่ดินข้างต้นไว้ ต่อมาผู้ฟ้องคดีเรียนว่า เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีร่วมมือกับนายทุนออกหลักฐาน น.ส.๓ ก. ดังกล่าวทับซ้อนกับที่ดินของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีจึงตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามความในมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน คณะกรรมการสอบสวนได้สอบสวนแล้ว เห็นว่า น.ส.๓ ก. เลขที่ ๘ ออกโดยคลาดเคลื่อนไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้ยื่นคำขอได้นำ ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๔๓ หมู่ที่ ๕ ตำบลทุ่งตำเสา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มาขอออก น.ส.๓ ก. ซึ่งไม่ตรงตามตำแหน่งของที่ดินที่ได้แจ้งการครอบครองไว้ คณะกรรมการสอบสวนจึงเสนอให้อธิบดีกรมที่ดินเพิกถอน น.ส.๓ ก. ดังกล่าว อธิบดีกรมที่ดินจึงมีคำสั่งที่ ๕๔๑/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ให้เพิกถอน น.ส.๓ ก. เลขที่ ๘ และ น.ส.๓ ก. ที่แบ่งแยกมาจาก น.ส.๓ ก. เลขที่ ๘ จำนวน ๒๑ แปลงรวมทั้ง น.ส.๓ ก. เลขที่ ๙๔๓๘ และเลขที่ ๙๔๓๙ ของผู้ฟ้องคดีด้วย ซึ่งศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า ในการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์นั้นทางราชการได้กำหนดให้ต้องมีการสำรวจพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ที่ดินก่อน ซึ่งตามวิสัยและพฤติการณ์ของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งมีหน้าที่ในการออกเอกสารสิทธิ ย่อมมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการตามที่กฎหมายกำหนด

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า น.ส.๓ ก. เลขที่ ๘ เป็นการนำ ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๔๓ หมู่ที่ ๕ ตำบลทุ่งตำเสา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มาขอออก แต่ปรากฏว่า ส.ค. ๑ ข้างต้นไม่ตรงตามตำแหน่งของที่ดินที่ได้แจ้งการครอบครองไว้ การที่สามารถออก น.ส.๓ ก. เลขที่ ๘ ดังกล่าวได้ แสดงให้เห็นว่า

เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีมิได้พิสูจน์สอบสวนการกระทำประโยชน์ในที่ดิน อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามขั้นตอน และวิธีการที่กฎหมายกำหนด การกระทำดังกล่าวเป็นเหตุให้ น.ส.๓ ก. เลขที่ ๘ เป็นเอกสารสิทธิที่ออกโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเมื่อต่อมา น.ส.๓ ก. ของผู้ฟ้องคดีได้แบ่งแยกมาจาก น.ส.๓ ก. เลขที่ ๘ ข้างต้น จึงเป็นเหตุให้ น.ส.๓ ก. ของผู้ฟ้องคดีไม่ชอบด้วยกฎหมายและทำให้ถูกเพิกถอน ผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิครอบครองใน น.ส.๓ ก. ดังกล่าวจึงได้รับความเสียหายจากการต้องเสียสิทธิครอบครองในที่ดินไป การกระทำของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีข้างต้น จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย กรณีจึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐต้นสังกัด จึงต้องรับผิดชอบผู้ฟ้องคดีในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

สำหรับค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ฟ้องคดีสมควรได้รับนั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่าข้อเท็จจริงตามหนังสือสัญญาขาย ซึ่งได้ทำเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๔๔ ณ ที่ว่าการสำนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา สาขาหาดใหญ่ ส่วนแยกควนลัง ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ซื้อที่ดินตามหนังสือรับรองการกระทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) เลขที่ ๙๔๓๔ และเลขที่ ๙๔๓๙ ตำบลทุ่งตำเสา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในราคา ๑๐๐,๐๐๐ บาท ดังนั้น เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่ง ที่ ๕๔๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ให้เพิกถอนหนังสือรับรองการกระทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) จำนวน ๒๑ ฉบับ รวมทั้ง น.ส.๓ ก. เลขที่ ๙๔๓๔ และเลขที่ ๙๔๓๙ ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายเท่ากับราคาที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีชำระราคาซื้อไว้ เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์และความร้ายแรงของละเมิด ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๓๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว ศาลเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีสมควรได้รับค่าสินไหมทดแทนเท่ากับค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดียังมีสิทธิได้รับดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าวนับแต่วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นวันที่อธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่ง ที่ ๕๔๑/๒๕๔๗ ให้เพิกถอน น.ส.๓ ก. ที่พิพาทเป็นต้นไปจนกว่าจะได้รับชำระแล้วเสร็จ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีอุทธรณ์ว่าไม่มีเหตุให้ต้องรับผิดชอบไม่ขึ้น

ศาลปกครองสูงสุดจึงพิพากษายืนตามศาลปกครองชั้นต้น ให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับตั้งแต่วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเงินครบถ้วน โดยให้ชำระภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่พิพากษา คำขออื่นให้ยก และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลแก่ผู้ฟ้องคดีตามส่วนของการชนะคดี

● บทสรุป

จากคำพิพากษาดังกล่าวของศาลปกครองสูงสุดจะเห็นได้ว่า การที่องค์คณะตุลาการศาลปกครองสูงสุดมีความเห็นแตกต่างกัน ไม่เป็นเอกฉันท์ น่าจะเป็นประโยชน์กับกรมที่ดินที่จะใช้ความเห็นแย้งของตุลาการฝ่ายที่มีเสียงข้างน้อยเป็นแนวทางในการต่อสู้คดีกรณีที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าสินไหมทดแทนอันสืบเนื่องมาจากกรมที่ดินได้มีคำสั่งเพิกถอนเอกสารสิทธิของผู้ฟ้องคดี โดยที่ตุลาการศาลปกครองสูงสุดฝ่ายที่มีเสียงข้างมากได้วางหลักไว้ว่า การที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกเอกสารสิทธิโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายถือว่าเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีทั้งๆ ที่ในความเป็นจริงแล้วผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับความเสียหายจากการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายของเจ้าหน้าที่ผู้ถูกฟ้องคดีแต่อย่างใด เนื่องจาก การออก น.ส. ๓ ก. ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายใดๆ แต่การกระทำดังกล่าวกลับเป็นประโยชน์ต่อผู้ฟ้องคดีเพราะทำให้ผู้ฟ้องคดีสามารถเข้าครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

จึงไม่เข้าลักษณะละเมิดซึ่งจะต้องมีส่วนของความเสียหายเกิดขึ้น และการออกคำสั่งของอธิบดีกรมที่ดินที่ให้เพิกถอนเอกสารสิทธิของผู้ฟ้องคดี ไม่ถือว่าเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี แม้ว่าคำสั่งอธิบดีกรมที่ดินจะเป็นผลโดยตรงที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีต้องเสียกรรมสิทธิในที่ดินไป อันเป็นความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับแต่เมื่อการใช้อำนาจของอธิบดีกรมที่ดินเป็นการใช้อำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว จึงไม่เข้าลักษณะละเมิด ที่จะต้องเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

หากในภายหน้าองค์คณะตุลาการศาลปกครองสูงสุดมีความเห็นเป็นเอกฉันท์และวางหลักไว้ว่า การที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกเอกสารสิทธิโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่ถือว่าเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี คงเป็นประโยชน์เป็นอย่างมากต่อกรมที่ดินที่ไม่ต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนอันสืบเนื่องมาจากการที่ที่ดินได้มีคำสั่งเพิกถอนเอกสารสิทธิของผู้ฟ้องคดีต่อไป และไม่ต้องนำเงินงบประมาณมาจ่ายเป็นค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี

แต่อย่างไรก็ตาม หากเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดินขาดความรอบคอบในการปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้กรมที่ดินถูกฟ้องเป็นผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ก็คงหนีไม่พ้นที่กรมที่ดินจะต้องถูกฟ้องและต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ทำไปไม่ได้คิด กับ ได้คิดแต่ไม่ทันได้ทำ

มี ๒ สิ่ง
ที่คนทั่วไปมักเสียใจภายหลัง

คือ **ทำไปไม่ได้คิด**
กับ **ได้คิดแต่ไม่ทันได้ทำ**

พระมหาสมปอง ตาลปุตฺโต

(สำเนา)

ที่ มท ๐๕๑๖.๕/ว ๒๐๓/๒๓

กรมที่ดิน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ

อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ

แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๓/ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การเป็นป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔**เรียน** ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด**สิ่งที่ส่งมาด้วย** สำเนาบันทึกลำสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓/๓๕/๒๕๖๑ เรื่อง การเป็นป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาข้อหารือของกรมพัฒนาที่ดินเกี่ยวกับสถานะของป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ ว่า เป็นเรื่องการกำหนดเขตป่าต่างๆ ยังไม่ใช่เขตป่าอันเป็นที่ยุติว่าเป็นเขตป่าไม้ถาวร พื้นที่ป่าไม้ถาวรต้องเป็นพื้นที่ที่ได้รับการประมวลผลการจำแนกประเภทที่ดินให้สงวนคุ้มครองรักษาป่าที่จำแนกไว้เป็นพื้นที่ป่าไม้ต่อไป ซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เช่น คณะกรรมการสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน หรือคณะกรรมการพัฒนาที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาที่ดิน และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบด้วยกับผลการจำแนกประเภทที่ดินนั้นแล้วเท่านั้น รายละเอียดปรากฏตามสำเนาบันทึกลำสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สิ่งที่ส่งมาด้วย)

กรมที่ดินจึงขอส่งสำเนาบันทึกลำสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓/๓๕/๒๕๖๑ เรื่อง การเป็นป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ มาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ดินต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **ประทีป กิริติเรขา**

(นายประทีป กิริติเรขา)

อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ

โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๐๓ ๓๓๔๑

เรื่องเสร็จที่ ๓/๓๕/๒๕๖๑

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การเป็นป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔

กรมพัฒนาที่ดินได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๘๐๖/๑๓๔๑ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า จังหวัดภูเก็ตได้มีหนังสือถึงอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน เรื่อง หารือสถานะความเป็นที่ดินของรัฐ (ป่าตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔) โดยแจ้งผลการพิจารณาของสำนักงานอัยการสูงสุดและหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มายัง กรมพัฒนาที่ดิน เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง กรมพัฒนาที่ดินพิจารณาแล้ว เพื่อให้เป็นไปในแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องต่อไป จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยได้ลำดับความเป็นมา ดังนี้

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้มีการประชุม เรื่อง การสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน ณ ห้องประชุม กระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๐๓ เพื่อปรึกษาหารือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประธานที่ประชุมได้แจ้งความมุ่งหมายที่จะจำแนกประเภทที่ดินเพื่อกำหนดเขตป่าไม้ โดยกรมป่าไม้จะได้ ดำเนินการสงวนคุ้มครองและดูแลรักษาไว้เป็นสมบัติของชาติสืบไปกับกำหนดเขตที่ดินที่จะนำมาจัดสรร ให้ประชาชนใช้เป็นที่อยู่อาศัยประกอบการทำมาหาเลี้ยงชีพ โดยจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสำรวจจำแนก ประเภทที่ดินตามโครงการสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน และกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสำรวจ จำแนกประเภทที่ดิน ซึ่งในที่ที่สุดที่ประชุมได้ลงมติ

๑. เพื่อประกอบการพิจารณากำหนดเขตป่าสงวนคุ้มครองให้กรมป่าไม้ นำแผนที่ประเทศไทย ๑ : ๑,๐๐๐,๐๐๐ แสดงเขตป่าสงวนคุ้มครองและป่าที่อยู่ระหว่างการดำเนินการสงวนคุ้มครอง จำนวน ๘๓๔ แปลง โดยหมายแยกสีเสนอที่ประชุมฯ

สำหรับป่านอกจากที่กล่าวข้างต้น ให้กรมป่าไม้มีแผนการที่จะสงวนคุ้มครองต่อไปนั้น ให้พิจารณาจากแผนที่รูปถ่ายทางอากาศที่กระทรวงกลาโหมในขณะนั้นได้ถ่ายไว้แล้ว โดยให้ผู้แทน กระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงเกษตร และผู้แทนกรมที่ดิน เชิญผู้ชำนาญการทางแผนที่จากรูปถ่าย ทางอากาศมาร่วมพิจารณาด้วย

๒. การดำเนินการขั้นต่อไป เมื่อได้หมายเขตป่าดังกล่าวลงในแผนที่แล้วจะได้จัดพิมพ์แผนที่ มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ส่งให้ทางจังหวัดท้องที่เพื่อให้คณะกรรมการคัดเลือกที่ดินส่วนจังหวัด สำรวจ พิจารณาเขตป่านั้นๆ ว่ามีราษฎรอยู่มากน้อยเพียงใด จะจัดให้ผู้บุกรุกเข้าไปอยู่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย อพยพออกจากป่าที่จะสงวนคุ้มครอง โดยจัดที่ดินนอกเขตป่าที่จะสงวนคุ้มครองให้แทนได้อย่างไร เมื่อใด และพิจารณาว่าจะสมควรสงวนคุ้มครองในบริเวณพื้นที่เพียงใด ด้วยเหตุผลประการใด หรือถ้าเห็นว่าเป็นป่า เพียงเล็กน้อยและไม่สำคัญ การเปิดให้ราษฎรขออนุญาตจับจองก็ให้คณะกรรมการจังหวัดคัดเลือกพื้นที่ ส่วนจังหวัดเสนอความเห็นเพื่อนำมาพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินต่อไป

ในการสำรวจพิจารณาเขตป่าไม้ ยังไม่ต้องปักหลักเขต ให้จัดทำโดยประมาณมีหลักฐาน พอจะอ้างอิงยืนยันได้เฉพาะจุดสำคัญ ต่อเมื่อคณะกรรมการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินมีมติประการใดแล้ว จึงดำเนินการให้เป็นหลักฐาน

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๘/๒๙๔๘ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี โดยเสนอว่า

๑. ให้จังหวัดประกาศเขตป่าที่จะสงวนคุ้มครองไว้และป่าที่จะเปิดจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม ในท้องที่โดยประมาณตามแผนที่ให้ราษฎรและหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องทราบทั่วไป

๒. คณะกรรมการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินจะได้จัดคณะสำรวจและสายสำรวจออกทำการสำรวจหมายเขตป่าที่จะสงวนคุ้มครองให้เป็นการแน่นอน และจะได้สำรวจการครอบครองที่ดินของราษฎรในเขตป่าที่จะสงวนคุ้มครองไว้ให้เป็นหลักฐานและเพื่อประกอบการพิจารณาว่า ที่ดินซึ่งราษฎรได้ครอบครองอยู่นั้นควรจะสงวนคุ้มครองไว้ หรือควรกันเขตออกให้ราษฎรประกอบการทำมาหาเลี้ยงชีพต่อไป และจะได้ทำการสำรวจป่าที่จะเปิดจัดสรรเพื่อการเกษตรให้ทราบความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ เพื่อความเหมาะสมในการดำเนินงานตามโครงการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

๓. ขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการว่า บริเวณป่าที่คณะอนุกรรมการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินประจำจังหวัดเห็นสมควรกำหนดเป็นป่าสงวนคุ้มครอง เป็นป่าที่จะรักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ โดยถาวร หากทบทวนการเมืองใดประสงค์จะเข้าใช้ประโยชน์ต้องทำความตกลงกับกระทรวงเกษตร และได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเป็นรายๆ ไป

๔. ป่าที่เห็นควรเปิดจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม และเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างอื่นนั้น ให้จังหวัดและอำเภอท้องที่ดำเนินการจัดสรรให้ประชาชน ตามโครงการและระเบียบว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อประชาชนของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ โดยไม่ต้องขอรับความเห็นชอบจากกระทรวงเกษตร ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๐๒

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ ลงมติเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินเกี่ยวกับการดำเนินการสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน การประมวลผล และการจำแนกประเภทที่ดิน ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาเห็นชอบด้วยแล้ว

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ศาลปกครองสูงสุด (คดีหมายเลขแดงที่ อ.๓๖๓/๒๕๕๓) ได้วินิจฉัยเกี่ยวกับป่าไม้ถาวร และป่าตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ ว่า ป่าตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ เป็นเพียงพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รับไปทำการสำรวจและพิจารณาจำแนกไว้เป็นป่าไม้ถาวร และจำแนกไว้เป็นที่จัดสรรให้ราษฎรทำกินเท่านั้น จึงมีปัญหาในเรื่องของการพิจารณาว่าการเป็นที่ดินของรัฐเริ่มต้นขึ้นตั้งแต่เมื่อใด เพื่อนำไปใช้ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ต่อมากรมพัฒนาที่ดินได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๔๐๖/๒๒๑๒ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กรมพัฒนาที่ดินขอชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม เพื่อให้ประเด็นที่ข้อหาหรือมีความชัดเจนยิ่งขึ้นว่า สืบเนื่องจากการพิสูจน์การบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จังหวัดภูเก็ต มีความเข้าใจในประเด็นการเริ่มต้นการเป็นป่าไม้ถาวรที่แตกต่างกัน โดยผู้แทนกรมพัฒนาที่ดินมีความเห็นว่า ป่าไม้ถาวร ได้แก่ ที่ดินตามแนวเขตที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ เห็นชอบตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอให้เป็นเขตป่าที่จะสงวนคุ้มครองไว้ และต้องได้รับการสำรวจและจำแนกที่ดินให้เป็นป่าไม้ถาวรแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๓๖๓/๒๕๕๓ ที่มีความเห็นว่า ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ ยังมีใช้ป่าไม้ถาวร เนื่องจากยังไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนการจำแนกประเภทที่ดินทุกขั้นตอน ในขณะที่ผู้แทนคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐมีความเห็นว่า

ที่ดินตามแนวเขตที่แต่ละจังหวัดประกาศเขตป่าที่จะสงวนคุ้มครองไว้เป็นป่าไม้ถาวรนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ นั้นแล้ว ความเห็นที่แตกต่างกันดังกล่าวทำให้ไม่อาจที่จะดำเนินการพิสูจน์การบุกรุกที่ดินของรัฐต่อไปได้ กรมพัฒนาที่ดินจึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าที่ดินที่ได้รับการกำหนดให้เป็นป่าไม้ถาวรนั้น เริ่มต้นเป็นป่าไม้ถาวรตั้งแต่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ หรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมพัฒนาที่ดิน โดยมีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมพัฒนาที่ดิน) ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมป่าไม้) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้วมีความเห็นว่า “ป่าไม้ถาวร” ไม่ใช่คำที่ปรากฏในมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ เรื่อง การจำแนกประเภทที่ดิน^๑ และในข้อเสนอการดำเนินการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินและการประมวลผลการจำแนกประเภทที่ดินของคณะกรรมการสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน^๒ อันเป็นที่มาของมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว แต่ปรากฏการใช้คำว่า “ป่าไม้ถาวร” ในการเสนอผลการจำแนกประเภทที่ดินภายหลังจากที่มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง^๓ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๙๖ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ ใช้บังคับ อย่างไรก็ตาม ประมวลกฎหมายที่ดินก็ได้บัญญัติความหมายของเขตป่าไม้ถาวรในอันที่จะใช้ในการพิจารณาการเริ่มต้นสถานะของการเป็นป่าไม้ถาวรไว้ จึงต้องพิจารณาจากมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการจำแนกประเภทที่ดิน ประกอบกับข้อเสนอการดำเนินการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินและการประมวลผลการจำแนกที่ดินของคณะกรรมการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินหรือคณะกรรมการพัฒนาที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาที่ดิน^๔

เมื่อพิจารณาข้อเสนอการดำเนินการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินและการประมวลผลการจำแนกประเภทที่ดินของคณะกรรมการสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน อันเป็นที่มาของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ เรื่อง การสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน นั้น แม้ว่ากระทรวงมหาดไทย โดยคณะกรรมการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบกับเขตป่าที่สมควรกำหนดเป็นป่าสงวนคุ้มครองและป่าที่จะเปิดจัดสรรเพื่อเกษตรกรรมตามที่คณะอนุกรรมการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินประจำจังหวัดได้หมายเขตป่าไว้ และคณะรัฐมนตรีรับหลักการว่าบริเวณป่าที่สมควรกำหนดเป็นป่าคุ้มครอง เป็นป่า

^๑ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ มท. ๑๓๘๒๓/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๑๓/ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

^๒ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ๙๙๑๑/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๐๔ และที่ ๑๓/๙๐๑/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ เรื่อง การสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน

^๓ มาตรา ๕๔ เมื่อรัฐมนตรีเห็นสมควรจะให้มีการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในจังหวัดใดในปีใด ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดจังหวัดที่จะทำการสำรวจรังวัดทำแผนที่หรือพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์สำหรับปีนั้น เขตจังหวัดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดไม่รวมท้องที่ที่ทางราชการได้จำแนกให้เป็นเขตป่าไม้ถาวร

^๔ มาตรา ๙ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดการจำแนกประเภทที่ดิน และเสนอขอรับความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องรับไปปฏิบัติ

(๒) วางแผนการใช้ที่ดิน การพัฒนาที่ดิน การกำหนดบริเวณการใช้ที่ดินและการกำหนดเขตการอนุรักษ์ดินและน้ำ

ที่จะรักษาไว้เป็นสมบัติของชาติโดยถาวรก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาขั้นตอนที่จะต้องดำเนินการต่อไป อันได้แก่ การจัดตั้งคณะสำรวจและสายสำรวจ เพื่อทำการหมายเขตป่าที่สมควรสงวนคุ้มครองและที่สมควรจัดสรร ให้เป็นการแน่นอน จึงจะต้องเสนอผลการสำรวจพื้นที่และจำแนกประเภทที่ดินต่อคณะกรรมการสำรวจ จำแนกประเภทที่ดินพิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้ง ดังเช่นกรณีจังหวัดชลบุรีซึ่งเป็นพื้นที่ที่ได้รับการสำรวจ และประมวลผลการจำแนกประเภทที่ดินในฐานะโครงการนำร่องโดยคณะกรรมการสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน และได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้ง ประกอบกับการดำเนินการสำรวจและ จำแนกประเภทที่ดินในพื้นที่จังหวัดอื่นๆ ภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ คณะกรรมการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินได้เสนอผลการสำรวจและประมวลผลการจำแนกประเภทที่ดิน ต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ซึ่งปรากฏหลายกรณีที่ดินคณะกรรมการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินได้เสนอ ให้เปลี่ยนบริเวณป่าที่สมควรสงวนคุ้มครองตามที่ได้ได้รับความเห็นชอบเมื่อครั้งมีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ ไปเป็นบริเวณป่าที่สมควรจัดสรรเพื่อเกษตรกรรมและเพื่อประโยชน์อย่างอื่น และเปลี่ยนบริเวณป่าที่ได้รับการหมายเขตป่าให้เป็นพื้นที่ที่สมควรจัดสรรไปเป็นป่าไม้ถาวร^๕ รวมถึงกำหนด ให้เป็นป่าชุมชน^๖ ด้วยเหตุผลของความเหมาะสมของลักษณะของที่ดิน การถือครองของประชาชน หรือ ขนาดของพื้นที่ที่คงอยู่ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ เขตป่าที่สมควรสงวนคุ้มครองตามที่ได้ได้รับความเห็นชอบตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ จึงยังไม่ใช่เขตป่าอันเป็นที่ยุติว่าเป็นเขตป่าไม้ถาวร เพียงแต่ กระทรวง ทบวง หรือกรม มีความผูกพันในการเข้าใช้ประโยชน์ในบริเวณเขตป่านั้น โดยจะต้องทำความเข้าใจ กับกระทรวงเกษตรและได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องนำแนวเขตป่าที่สมควร สงวนคุ้มครองนั้นไปกำหนดให้เป็นป่าตามกฎหมายต่อไป

ดังนั้น พื้นที่ป่าไม้ถาวรต้องเป็นพื้นที่ที่ได้รับการประมวลผลการจำแนกประเภทที่ดินให้สงวน คุ้มครองรักษาป่าที่จำแนกไว้เป็นพื้นที่ป่าไม้ต่อไป ซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เช่น คณะกรรมการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินหรือคณะกรรมการพัฒนาที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาที่ดิน และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบด้วยกับผลการจำแนกประเภทที่ดินนั้นแล้วเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับความเห็น ของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓) ในเรื่องเสรีจที่ ๔๘๘/๒๕๓๑^๗ สรุปความได้ว่า พื้นที่ป่าไม้ถาวรได้แก่เขตพื้นที่ซึ่งได้มีการสำรวจจำแนกแล้วว่ามีลักษณะเป็นป่า และคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เห็นชอบด้วยว่าให้กำหนดเขตพื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตป่าไม้ถาวรหรือดำรงสภาพความเป็นป่าไม้ต่อไป อีกทั้ง ศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยถึงสถานะของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ ในคดี หมายเลขแดงที่ อ. ๓๖๓/๒๕๕๓ สรุปความได้ว่า กรณีบริเวณป่าสายควน-เกาะอ้ายกลิ้ง ในท้องที่จังหวัดตรัง ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ กำหนดไว้เป็นป่าไม้ของชาติ เป็นเพียงการกำหนด เขตป่าคร่าวๆ เพื่อที่ทางราชการจะได้ดำเนินการสำรวจและจำแนกต่อไปว่าพื้นที่บริเวณใดให้เป็นป่าไม้ถาวร หรือพื้นที่ใดไม่เหมาะสมกำหนดให้เป็นป่าไม้ถาวรต่อไปเท่านั้น มิใช่เป็นการกำหนดพื้นที่ป่าทั้งหมดเป็น

^๕ บันทึกการรายงานการประชุมคณะกรรมการสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน และคณะอนุกรรมการอำนวยการ และประมวลผลการสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน ครั้งที่ ๘/๒๕๐๕ เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๐๕

^๖ หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนมาก ที่ กษ ๐๘๐๖/๑๓/๐๒ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๓๐ เรื่อง การจำแนกประเภทที่ดินจังหวัดชัยภูมิ จังหวัดน่าน จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดลพบุรี จังหวัด อุบลราชธานี และจังหวัดสุรินทร์ (ขอเปลี่ยนแปลงมติคณะรัฐมนตรีเดิมเฉพาะบางแห่ง) ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๗ บันทึก เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับพื้นที่ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ส่งพร้อมหนังสือสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๙๒๕ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๑ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ป่าไม้ถาวร จนกระทั่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๐ อนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอผลการจำแนกพื้นที่ในบริเวณป่าสายควน – เกาะอ้ายกลิ้ง ในท้องที่จังหวัดตรัง โดยส่วนหนึ่งกำหนดให้รักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวร และอีกส่วนหนึ่งจำแนกออกจากป่าไม้ของชาติซึ่งอยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยมอบให้คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ดำเนินการจัดสรรเป็นที่ทำกินของราษฎรและจัดเป็นป่าชุมชน

(ลงชื่อ) **ดิสทัต โหตระกิตย์**

(นายดิสทัต โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๖๑

(สำเนา)

ที่ มท ๐๕๑๖.๒/ว ๔๓/๓๖

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความร่วมมือในการแจ้งผลคดีของศาล**เรียน** ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยปัจจุบันมีการเสนอข่าวเกี่ยวกับการตรวจสอบการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินในสื่อต่างๆ เป็นจำนวนมาก บางกรณีเป็นเรื่องที่กรมที่ดินตรวจสอบว่ามีการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยได้ดำเนินการตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อเพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แล้ว แต่พบว่าบางเรื่องหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการดูแลรักษาที่ดินของรัฐได้ไปฟ้องดำเนินคดีกับเจ้าของที่ดินเพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาถอนหรือแก้ไขหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินโดยอาศัยอำนาจของหน่วยงานเอง และไม่ได้แจ้งให้กรมที่ดินทราบ เมื่อศาลมีคำพิพากษา หรือคำสั่งให้เพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินแปลงใดแล้ว กรมที่ดินจะไม่ทราบผลคดีดังกล่าว เป็นเหตุให้ไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลได้อย่างรวดเร็ว และอาจส่งผลกระทบต่อบุคคลภายนอกและเจ้าหน้าที่ที่ดิน หากมีการทำนิติกรรมใดๆ ในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนหรือแก้ไขไปในช่วงที่กรมที่ดินยังไม่ทราบคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล เพื่อเป็นการประสานการดำเนินการกรณีดังกล่าว กระทรวงมหาดไทยจึงได้มีหนังสือขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการดูแลรักษาที่ดินของรัฐและเกี่ยวกับการตรวจสอบหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน เพื่อให้แจ้งกรมที่ดินทราบกรณีหน่วยงานนั้นได้ฟ้องคดีเพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่ออกไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเมื่อศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งไม่ว่าจะเป็นศาลชั้นใด ขอให้แจ้งผลของคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลในคดีให้กรมที่ดินทราบทุกครั้งจนกว่าคดีจะถึงที่สุด

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วขอให้จังหวัดถือปฏิบัติกรณีดังกล่าว ดังนี้

๑. กรณีศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดให้เพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน เมื่อจังหวัดได้รับแจ้งผลของคำพิพากษาหรือคำสั่งดังกล่าวจากกรมที่ดินหรือหน่วยงานอื่นให้จังหวัดรีบดำเนินการแจ้งเจ้าพนักงานที่ดินดำเนินการหมายเหตุการเพิกถอนหรือแก้ไขตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามระเบียบกรมที่ดิน ที่ ๓/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๖ เรื่อง วิธีการเพิกถอนหรือแก้ไขโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์หรือการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมหรือการจดทะเบียนเอกสาร รายการจดทะเบียนที่ดิน ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดให้เพิกถอนหรือแก้ไข ในทันที พร้อมทั้งมีหนังสือแจ้งผู้มีส่วนได้เสียทุกรายทราบผลของคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลและการดำเนินการดังกล่าวด้วย

๒. กรณีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลยังไม่ถึงที่สุด ยังอยู่ในระหว่างที่คู่ความในคดีได้อุทธรณ์หรือฎีกา ให้สำนักงานที่ดินมีหนังสือแจ้งผู้มีส่วนได้เสียในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินทราบผลของคำพิพากษาหรือคำสั่งทุกชั้นศาล จนกว่าคดีจะถึงที่สุด และในกรณีที่มีการขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในระหว่างที่คดียังไม่ถึงที่สุดให้แจ้งคู่กรณีทราบด้วยว่าหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินนั้นอาจถูกเพิกถอนหรือ

แก้ไขตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลที่ถึงที่สุดได้ หากคู่กรณียังยืนยันให้จดทะเบียนก็ให้บันทึกถ้อยคำของคู่กรณี รวมทั้งความรับผิดชอบในความเสียหายกันเอง เสร็จแล้วอ่านให้คู่กรณีฟัง ให้คู่กรณีลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยานและเจ้าพนักงานที่ดินแล้วจึงดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมให้แก่คู่กรณีต่อไป ทั้งนี้ ตามนัยหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๓๒๘/ว ๒๒๖๓๓ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕ เรื่อง การเพิกถอนหรือแก้ไขการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินหรือการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่ดินทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **ฉัตรชัย พรหมเลิศ**

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมที่ดิน

สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ

โทร. ๐ ๒๕๐๓ ๓๙๕๕

โทรสาร ๐ ๒๕๐๓ ๓๙๖๐

(สำเนา)

ส่วนราชการ กองคลัง ฝ่ายการเงิน โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๙๓/๒

ที่ มท ๐๕๐๓.๓/๔๕๔๙

วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการแก้ไขรายการนำเงินส่งคลังในระบบ GFMS

เรียน หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตกรมที่ดิน ผู้ตรวจราชการกรม ผู้อำนวยการสำนัก
เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร เลขาธิการกรม ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการสำนักงาน
ผู้อำนวยการกลุ่ม และผู้อำนวยการศูนย์

กองคลัง ขอส่งสำเนาหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๑๐.๓/ว ๓๖๔ ลงวันที่ ๑๓/
สิงหาคม ๒๕๖๑ เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการแก้ไขรายการนำเงินส่งคลังในระบบ GFMS มาเพื่อโปรดทราบ
และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดแนวปฏิบัติดังกล่าวได้ที่เว็บไซต์
ของกรมบัญชีกลาง www.cgd.go.th

(ลงชื่อ) ศิริเพชร ยอดอุดม

(นางศิริเพชร ยอดอุดม)

ผู้อำนวยการกองคลัง

(สำเนา)

ที่ กค ๐๔๑๐.๓/ว ๓๖๔

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๓/ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการแก้ไขรายการนำเงินส่งคลังในระบบ GFMS**เรียน** อธิบดีกรมที่ดิน

- อ้างถึง** ๑. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๒.๒/ว ๑๐๓ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๙
๒. หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๐.๓/ว ๓๙๙ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙
๓. หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๓.๓/ว ๖๑ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการแก้ไขรายการนำเงินส่งคลังในระบบ GFMS จำนวน ๒ หน้า

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (KTB Corporate Online) และตาม หนังสือที่อ้างถึง ๒ กรมบัญชีกลางได้กำหนดแนวปฏิบัติทางบัญชีให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ ที่กระทรวงการคลังกำหนด แต่ปรากฏว่าส่วนราชการหลายแห่งระบุประเภทการนำเงินส่งคลังผิดพลาด ประเภท ส่งผลให้การบันทึกรายการบัญชีผิดพลาดตามไปด้วย ประกอบกับแนวปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการแก้ไข ใบนำฝากเงินในระบบ GFMS ตามหนังสือที่อ้างถึง ๓ กำหนดเฉพาะการแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดจาก การนำเงินส่งคลังด้วยใบนำฝาก (Pay-in Slip) เท่านั้น ซึ่งยังไม่ครอบคลุมถึงการนำเงินส่งคลังผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์ (KTB Corporate Online) นั้น

กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า เพื่อให้มีแนวทางการแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดจาก การนำเงินส่งคลังที่ครอบคลุมถึงการนำเงินส่งคลังด้วยใบนำฝาก (Pay-in Slip) และการนำเงินส่งคลังผ่าน ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (KTB Corporate Online) จึงขอยกเลิกหนังสือที่อ้างถึง ๓ และเมื่อส่วนราชการระบุ ประเภทการนำเงินส่งคลังผิดพลาด ให้แจ้งกรมบัญชีกลาง (กองบริหารการรับ-จ่ายเงินภาครัฐ) แก้ไข รายการดังกล่าวให้ถูกต้องภายในวันที่ ๑๐ ของเดือนถัดไปนับแต่วันสิ้นเดือนที่พบข้อผิดพลาด พร้อมทั้ง ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาด้วย พร้อมกันนี้ได้กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการ แก้ไขรายการนำเงินส่งคลังในระบบ GFMS ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ การแก้ไขรายการนำเงินส่งคลัง ผิดพลาดให้ดำเนินการได้เฉพาะรายการที่เกิดขึ้นภายในปีงบประมาณเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ สามารถ ดาวน์โหลดแนวปฏิบัติดังกล่าวได้ที่เว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง www.cgd.go.th

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **สุริพร คิริขันตยกุล**

(นางสุริพร คิริขันตยกุล)

ผู้อำนวยการกองตรวจสอบภาครัฐ

รักษาการในตำแหน่ง ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบบัญชี

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมบัญชีกลาง

กองบัญชีภาครัฐ กลุ่มงานระบบบัญชีภาครัฐ

โทร. ๐ ๒๑๒๓ ๓๔๐๘ โทรสาร ๐ ๒๑๒๓ ๓๔๑๑ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ baccount@cgd.go.th

สิ่งที่ส่งมาด้วย

**แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการแก้ไขรายการนำเงินส่งคลังในระบบ GFMS
แบบหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๑๐.๓/ว ๓๖๔ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๑**

หลังจากที่ส่วนราชการนำเงินส่งคลังด้วยใบนำฝากเงิน (Pay-in Slip) หรือการนำเงินส่งคลังผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (KTB Corporate Online) ให้ตรวจสอบข้อมูลการนำเงินส่งคลังว่าถูกต้องตรงกับเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือไม่ หากตรวจสอบพบว่าการนำเงินส่งคลังดังกล่าวระบุประเภทการนำเงินส่งคลังผิดพลาดได้แก่

๑. ระบุเป็นเบิกเกินส่งคืน ที่ถูกต้องเป็นรายได้แผ่นดิน หรือเงินฝากคลัง
๒. ระบุเงินฝากคลัง ที่ถูกต้องเป็นเบิกเกินส่งคืน หรือรายได้แผ่นดิน
๓. ระบุรายได้แผ่นดิน ที่ถูกต้องเป็นเบิกเกินส่งคืน หรือเงินฝากคลัง

ขอให้ส่วนราชการดำเนินการแจ้งกรมบัญชีกลาง (กองบริหารการรับ-จ่ายเงินภาครัฐ) ภายในวันที่ ๑๐ ของเดือนถัดไปนับแต่วันสิ้นเดือนที่พบข้อผิดพลาด พร้อมทั้งส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำเนาใบนำฝากเงิน (Pay-in Slip) สำเนาใบรับฝากเงิน (Deposit Receipt) หรือหน้าจอกำหนดรายการส่งเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (KTB Corporate Online) เป็นต้น เพื่อประกอบการพิจารณาในการแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้องโดยมีวิธีปฏิบัติ ดังนี้

ส่วนราชการ

เมื่อตรวจสอบพบว่าการนำเงินส่งคลังระบุประเภทการนำเงินส่งคลังผิดพลาด และแจ้งกรมบัญชีกลางให้แก้ไขรายการนำเงินส่งคลังดังกล่าวแล้ว ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. หลังจากกรมบัญชีกลางแก้ไขประเภทการนำเงินส่งคลังในระบบ GFMS แล้ว ให้ตรวจสอบบัญชีแยกประเภทหักเงินนำส่ง รหัสบัญชีแยกประเภท 1101010112 ว่ามีเอกสารการหักล้างรายการที่บันทึกผิดพลาด เช่น CJ CO CN เป็นต้น เรียบร้อยแล้ว
๒. กรณียังไม่ปิดงวดบัญชี ให้บันทึกรายการนำเงินส่งคลังให้ถูกต้อง โดยระบุวันที่เอกสารและวันที่ผ่านรายการเป็นวันที่ที่นำส่งเงิน
๓. กรณีปิดงวดบัญชีแล้ว ให้บันทึกรายการนำเงินส่งคลังให้ถูกต้อง โดยระบุวันที่เอกสารเป็นวันที่ที่นำส่งเงิน ระบุวันที่ผ่านรายการเป็นวันที่ ๑ ของงวดเดือนปัจจุบัน ยกเว้นข้อผิดพลาดเคลื่อนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ของเดือนก่อนที่ปิดงวดบัญชีแล้ว และแจ้งกรมบัญชีกลางระหว่างวันที่ ๑ - ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๑ ให้ระบุวันที่ผ่านรายการเป็นวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๑

กรมบัญชีกลาง (กองบริหารการรับ - จ่ายเงินภาครัฐ)

๑. เมื่อได้รับแจ้งจากส่วนราชการ ให้ตรวจสอบเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการแก้ไขข้อมูลในระบบ GFMS ดังนี้

- ๑.๑ รีเซ็ตรายการจับคู่หักล้างในระบบ GFMS ด้วยคำสั่งงาน ZFI_FBRA
- ๑.๒ ยกเลิกรายการเอกสารนำส่งเงินของธนาคาร ดังนี้

(๑) กรณีนำส่งเงินสด หรือนำส่งผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ให้ยกเลิกประเภทเอกสาร CJ ด้วยคำสั่งงาน ZFBUS

(๒) กรณีนำส่งเงินสด หรือนำส่งผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และบันทึกด้วยระบบ Interface ให้ยกเลิกประเภทเอกสาร CA ด้วยคำสั่งงาน ZFBO8

๑.๓ ดำเนินการบันทึกรายการเอกสารนำส่งเงินของธนาคารใหม่ ตามประเภทการนำเงินส่งคลังให้ถูกต้อง จะได้ประเภทเอกสาร CN ดังนี้

(๑) กรณีนำส่งเงินสด หรือนำส่งผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (KTB Corporate Online) หรือนำส่งเงินด้วยระบบ Interface ด้วยคำสั่งงาน ZCM_CN_CASH

(๒) กรณีนำส่งเช็คของธนาคารอื่น ด้วยคำสั่งงาน ZCM_CN_CL และ ZCM_CN_CLEARING

๒. กรณียังไม่ปิดงวดบัญชี ให้ระบุวันที่เอกสารและวันที่ผ่านรายการเป็นวันที่ที่นำส่งเงินและแจ้งให้ส่วนราชการบันทึกการนำเงินส่งคลังให้ถูกต้องต่อไป

๓. กรณีปิดงวดบัญชีแล้ว ให้ระบุวันที่เอกสารเป็นวันที่ที่นำส่งเงิน ระบุวันที่ผ่านรายการเป็นวันที่ ๑ ของงวดเดือนปัจจุบัน ยกเว้นข้อตลาดเคลื่อนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของเดือนก่อนที่ปิดงวดบัญชีแล้วและได้รับแจ้งจากส่วนราชการระหว่างวันที่ ๑ – ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ ให้ระบุวันที่ผ่านรายการเป็นวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๑

หลักคิดการทำงานร่วมกัน

เคารพให้เกียรติเพื่อน คอยเตือนน้อง
รักพวกพ้อง สามัคคี มีเหตุผล
ร่วมทุกข์สุข ทุกที่หมาย คล้ายญาติ
ความสุขสัน เกิดขึ้นได้ ในกรงาน
ไม่ลำเอียง เทียงธรรม น้อมนำจิต
ทุกความคิด เปิดใจรับ สัมครสมาน
รู้ถ่อมตน เป็นคนสู้ ไม่อู้งาน
ไม่หักหาญ บั่นไมตรี มีให้กัน
ไม่ชำนอง ไม่พองนาย ไม่ขายเพื่อน
ไม่ปิดเปื้อน ความเป็นจริง ทุกสิ่งสรรค์
ติเตียนได้ ไม่โกรธ อาฆาตกัน
ไม่แก้ตัว โดยหัน ไปโทษใคร
ไม่ลุแก่ โทสะ พาวิกฤติ
ทุกปัญหา ร่วมกันคิด ช่วยแก้ไข
มีเมตตา กรุณา อยู่ในใจ
ทั้งน้อยใหญ่ จะนอบน้อม พร้อมศรัทธา

ข้อมูล : หลักคิดการทำงานร่วมกัน

เข้าถึงได้จาก : <http://www.thai-language.com/phpbb/viewtopic.php?f=9&t=15537&start=0&view=print>

ข้อมูลภาพ : <http://nkp.nfe.go.th/7303/index.php?name=knowledge&file=readknowledge&id=33>

บุญข้าวประดับดิน หรือบุญเดือนเก้า

การทำบุญข้าวประดับดิน เป็นประเพณีหนึ่งในฮีตสิบสอง^๑ นิยมทำกันในวันแรม ๑๔ ค่ำ เดือนเก้า หรือที่เรียกว่า บุญเดือนเก้า บุญข้าวประดับดิน เป็นบุญที่ทำเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่ เปรต (ชาวอีสานบางถิ่นเรียก ผेत) หรือญาติมิตรที่ตายไปแล้ว ข้าวประดับดิน ได้แก่ ข้าวและอาหารคาวหวาน พร้อมหมากพลู บุหรี่ที่ห่อด้วยใบตอง กล้วย นำไปวางไว้ตามใต้ต้นไม้ แขนงไม้ตามกิ่งไม้ ตามบริเวณ กำแพงวัดบ้าง (คนอีสานโบราณเรียกกำแพงวัดว่า ต้ายวัด) หรือวางไว้ตามพื้นดิน เรียกว่า “ห่อข้าวน้อย” พร้อมกับเชิญวิญญาณของญาติมิตร นำภัตตาหารไปถวายแด่พระภิกษุ สามเณร แล้วอุทิศส่วนกุศลแก่ผู้ตาย โดยหยาดน้ำ (กรวดน้ำ) ไปให้ด้วย

“ฮีต” เป็นภาษาลาว ซึ่งลาวเอามาจากคำศัพท์ของภาษาบาลี โดยภาษาบาลีหรือปาลีใช้ว่า “จาริตต” อ่านว่า จา-ริต-ตะ แล้วชนชาวลาวและไทอีสานก็นำมาใช้ในภาษาของตนว่า “จาฮีต” ต่อมา กร่อนคำ โดยตัดคำหน้าคือ คำ “จา” ออกเหลือ “ฮีต” คำเดียวโดดๆ ซึ่งพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ พิมพ์ครั้งที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้ “จาริต” เป็นคำนาม แปลว่า ประเพณีที่ถือ สืบต่อกันมานาน ส่วน “จาริตประเพณี” มีความหมายว่า “ระเบียบประเพณีที่นิยม และประพฤติสืบกันมา ถ้าฝ่าฝืนถือว่าเป็นความผิดเป็นชั่ว”

มูลเหตุของความเชื่อมาของเรื่องการทำบุญข้าวประดับดิน นี้ เกิดจากความเชื่อตามนิทานธรรมบท ว่า

“ญาติของพระเจ้าพิมพิสารได้ยกยอกเงินวัดของสงฆ์ต่างๆ ไปเป็นของตนเอง ในสมัย พระกัสสปะพุทธเจ้า พวกอติตถาติของพระเจ้าพิมพิสารเหล่านั้น ครั้นตายไปแล้วได้ไปเกิดเป็นเปรตในนรก ตลอดพุทธันตร เมื่อพระเจ้าพิมพิสารถวายทานแด่ พระสมณโคตมพุทธเจ้า ในภัททกัปนี้ ก็ได้ตรวจดูว่า อุทิศส่วนกุศลไปให้แก่พวกญาติเหล่านั้น พอตกลงกลางคืนพวกเปรตญาติของพระเจ้าพิมพิสารเหล่านั้น ได้มา ส่งเสียงร้องอันโหยหวนและแสดงรูปร่างน่ากลัวให้แก่พระเจ้าพิมพิสารได้ยินและเห็น พอเช้าวันรุ่งขึ้น ได้เสด็จไปถามพระพุทธเจ้า พระพุทธองค์ทรงเล่าเรื่องราว ที่เป็นมูลเหตุให้พระเจ้าพิมพิสารได้ทรงทราบ พระเจ้าพิมพิสาร ได้ทำบุญถวายทานอีก แล้วทรงอุทิศส่วนกุศลไปให้ พวกญาติที่ตายไปแล้วได้รับส่วนกุศลแล้ว ได้มาแสดงตน ให้พระเจ้าพิมพิสารเห็นและทราบ ว่า ทุกข์ที่พวกญาติได้รับนั้นทุเลาเบาบางลงแล้ว เพราะ การอุทิศส่วนกุศลของพระองค์” ชาวอีสานจึงถือเอามูลเหตุนี้ ทำบุญข้าวประดับดิน ติดต่อกันมา

^๑ “ฮีตสิบสอง” หมายถึง จาริตประเพณีประจำสิบสองเดือน ซึ่งถือเป็นโอกาสดีที่ชาวบ้านจะได้มาร่วมชุมนุมและทำบุญในทุกๆ เดือนของรอบปีและถือเป็นจรรยาของสังคม ผู้ที่ฝ่าฝืนก็จะเป็นผู้ที่ผิดฮีตหรือผิดจาริตนั่นเอง (หลายครั้งฮีตสิบสอง มักจะกล่าวควบคู่ “คลองสิบสี่” (คลองสิบสี่) ที่เป็นดั่งแบบแผนหรือแนวทางดำเนินชีวิต (คลอง = ครรลอง) แต่จะมุ่งเน้นไปทางศีลธรรมมากกว่าด้านอาชีพ)

วิธีดำเนินการ พอถึงวันแรม ๑๓ ค่ำ เดือนเก้า ชาวบ้านเตรียมอาหาร มีทั้งข้าวหวาน ได้แก่ เนื้อ ปลา เปือก มัน ข้าวต้ม ขนม น้ำอ้อย น้ำตาล ผลไม้ เป็นต้น และหมากพลู บุหรี่ไว้ให้พร้อม เพื่อจัดทำเลี้ยงกันในครอบครัวบ้าง และทำบุญถวายพระภิกษุสามเณรบ้าง ส่วนสำหรับอุทิศให้ญาติที่ตาย ใช้ห่อด้วยใบตองกล้วย อาหารคาวห่อหนึ่ง อาหารหวานห่อหนึ่ง และหมากพลู บุหรี่ห่อหนึ่ง เย็บหุ้มปลาย แต่บางคนใส่ใบตองที่เย็บเป็น กระพริบก็มี หรือหากไม่แยกกัน อาจเอาอาหารทั้งคาวหวาน

หมากพลู บุหรี่ ใส่ในห่อหรือกระพริบเดียวกันก็ได้ สิ่งของเหล่านี้ จะมากน้อยก็แล้วแต่ศรัทธา

พอเช้าวันรุ่งขึ้น คือวันแรม ๑๔ ค่ำ เดือนเก้า ตอนเช้ามีด คือ เวลาประมาณ ๔ ถึง ๖ นาฬิกา ชาวบ้านก็นำอาหาร หมากพลู บุหรี่ที่ห่อใส่กระพริบแล้วไปวางไว้ตามพื้นดิน วางแจกไว้ตามบริเวณโบสถ์ ต้นโพธิ์ ศาลา ตามกิ่งไม้หรือต้นไม้ใหญ่ๆ ในบริเวณวัด พร้อมกับจุดเทียนไว้ และบอกกล่าวแก่เปรตให้มารับเอาสิ่งของและผลบุญด้วย บางหมู่บ้าน จะเอาอาหารที่อุทิศให้แก่ผู้ตายหลังทำพิธีแล้ว ก็ฝังไว้ในดินก็มี เพื่อไม่ให้ผู้ใด ผู้หนึ่งกินอาหารที่เป็นเดนเปรต เพราะกลัวจะกลายเป็นเปรตไปด้วย

การวางอาหารไว้ตามพื้นดิน หรือตามที่ต่างๆ เพื่อจะให้พวกเปรตมารับเอาของอุทิศให้ได้ง่าย โดยไม่ต้องมีพิธีรีตอง เสรีจพิธีอุทิศผลบุญส่งไปให้เปรตแล้ว ชาวบ้านก็จะนำอาหารที่เตรียมไว้อีกส่วนหนึ่ง ไปตักบาตรและถวายทานแด่พระภิกษุ สามเณร มีการสมทานศีลฟังเทศน์ และกรวดน้ำเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้ผู้ล่วงลับต่อไป การทำบุญข้าวประดับดิน บางท้องถิ่น มีการห่ออาหารคาว อาหารหวาน หมาก พลู บุหรี่ ไปวางไว้ตามที่ต่างๆ บริเวณวัด ภายหลังการถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุสามเณรแล้วก็ มี เป็นเสร็จพิธี ทำบุญข้าวประดับดิน

ข้อสังเกต การที่ชาวบ้านนำข้าวปลาอาหาร ไปวางไว้ตามข้างวัดบ้าง ข้างกำแพงบ้าง ผูกไว้ตามกิ่งไม้บ้าง ด้วยเข้าใจว่า ญาติที่ได้รับการปลดปล่อยจากนรก จะได้มากินในวันเดือนดับนี้ จะเป็นไปได้หรือไม่นั้น เป็นเรื่องเหลือวิสัยที่จะชี้ตรงๆ ว่า ญาติเขาเหล่านั้นจะได้รับจริงหรือไม่ แต่สิ่งที่แน่นอนที่สุดก็คือ เป็นการให้อาหารแก่สัตว์จรจัด สัตว์บางจำพวกที่ไม่มีเจ้าของเลี้ยงดู บางวันได้กินอาหาร บางวันก็ไม่ได้กินอดโซ่หิวโหยมาตลอดปี ได้กินอีกในวันนี้ นับว่าเป็นความฉลาดน่าชมเชย ของบัณฑิตผู้บัญญัติลักษณะการทำบุญข้าวประดับดินนี้อย่างมากทีเดียว พระสงฆ์เป็นเนื้อนาบุญ มีเรื่องมากมายที่ท่านกล่าวไว้ในพระสูตรต้นตปิฎก โดยเฉพาะในธรรมบทขุททกนิกาย อัมมปทัฏฐกถา ภาค ๒ เรื่องมัญญุทถลี พระพุทธเจ้าทรงตรัสแก่ภิกษุทั้งหลาย พ่อของมัญญุทถลี เมื่อมัญญุทถลี ลูกชายมีชีวิตอยู่ป่วยลง พ่อไม่ยอมรักษา เพราะกลัวเงินหมด แต่พอมัญญุทถลี ลูกชายตายแล้ว พ่อเอาทั้งข้าวทั้งของไปกองให้ลูก แล้วร้องไห้อาลัยหาในป่าช้า บ่นเพื่อให้ลูกมาเอาของ

วางห่อข้าว - บุญข้าวประดับดิน

ข้อมูลภาพ : <https://www.facebook.com/openudon/posts/>

พระพุทธองค์ตรัสว่า เปลาประโยชน์ที่จะเอาข้าว เอาของไปทำเช่นนั้น เพราะคนตายแล้ว เขาก็ไปตามคติ (สุคติ ทุกคติ) ของเขา ไม่มีวันย้อนกลับมารับสิ่งของ เหล่านั้นแต่อย่างใด ควรจะทอดทานให้แก่สมณชี พราหมณ์ คนยากจน และสัตว์ดิรัจฉาน ของเหล่านี้ จะมีอานิสงส์ ออกงายไปถึงแก่เปรตชนผู้ล่วงลับไปแล้ว เพราะพระสงฆ์เป็นเนื้อนาบุญ จะเป็นไปได้ไหมว่า พระพุทธองค์ไม่อยากจะให้ของเหล่านั้น ต้องเน่าหรือ เสียทิ้งโดยเปล่าประโยชน์

สำหรับของที่ให้แล้ว วางประดับไว้ตามดินที่เรียกว่า ข้าวประดับดิน ในบุญนี้ก็มีเพียงอาหาร ผู้ได้กินอาหารนี้โดยตรง ที่เห็นๆ ก็คือ สัตว์เดียรัจฉาน ตามนี้ก็ถือว่า ถูกต้องตามพุทธประสงค์แล้ว สำหรับการแจกห่อข้าวน้อยในบุญประดับดินนี้ นิยมแจกตอนเช้า ตั้งแต่ตี ๔ จนถึงย่ำรุ่ง ไม่นิยมแจกนอกวัดด้วย

ฮีตที่ ๙ บุญข้าวประดับดินหรือบุญเดือนเก้า นักปราชญ์อีสานโบราณได้กล่าวไว้เป็นบทพญา โดยได้พรรณนาถึงความอุดมสมบูรณ์และประเพณีการทำบุญใน เดือนนี้ว่า

เดือนแปดคล้อยเห็นลมทั้งใบเสียว
 เหลียวเห็นหมู่ปลาขาวแล่นมาโหมต้อน
 กบเพิ่นนอนคอยท่าฝนมาลีได้ม่วน
 ชวนกันลงเล่นน้ำให้อ้องข้าวแซว
 เดือนเก้ามาฮอดแล้วบ้านป่าชาดอน
 เห็นแต่นกเขางอยคอนส่งเสียงหาซู้
 ถึงระดูเดือนเก้าอีสานเฮาทุกท้องถิ่น

บุญข้าวประดับดินหรือบุญเดือนเก้า จึงเป็นประเพณีอันดีงาม ซึ่งหลายๆ ท่านที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ภาคอีสานคงช่วยสานต่อประเพณีนี้ให้ชนรุ่นหลังได้มีโอกาสเรียนรู้ประเพณี และวัฒนธรรมด้วยเช่นเดียวกัน

ข้อมูล : หอสมุดแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ นครพนม กรมศิลปากร
 “บุญข้าวประดับดินหรือบุญเดือนเก้า”

เข้าถึงได้จาก : <http://www.finearts.go.th/nakhonphanomlibrary/parameters/km/item/>

APP WAR แอปชนแอป

พ. รวิทย์กุล

ข้อนี้เป็นข้อหนึ่งค้ายที่โมเมนต์และโมโนที่วนเวียนในสื่อประสาทการรับรู้ของผมมาได้ระยะหนึ่งแล้ว ด้วยตัวฉันหนึ่งที่เกี่ยวกับนักพัฒนาแอปพลิเคชัน (Application Developer) กับจอมโจร (ขโมยหัวใจ) สาวหนึ่งบอกเล่าเรื่องราวรักระหว่งรบ เอ่อ คือสงครามการพัฒนาแอปที่จะต้องล้าง(ความ)ลับดับแตกกันเลยทีเดียวแต่ผมก็ไม่ได้ไปดูหรอกนะ เพราะครั้งสุดท้ายที่ไปดูหนังในโรง คือ “หลับ” ทั้งๆ ที่มันเป็นหนังตลกคนฮาทั้งโรงผมยังหลับได้

แอปพลิเคชันบนมือถือสมาร์ทโฟนนั้น กำเนิดเกิดมานานนับสิบปีแล้วละครับ มันถูกพัฒนารูปแบบจากมีแค่ตัวหนังสือ ตัวเลข มีรูปเป็นจุดพิกเซล สีขาวดำ มาเป็นแอปโคตรอัจฉริยะทำอะไรก็ได้ ตั้งแต่จ่ายตังค์บัตรเครดิต สั่งสินค้ากันแบบข้ามทวีป คุ้ยแบบเห็นหน้ากันข้ามโลก คุณจะซื้อขายหุ้นจากที่ไหนออนไลน์หากระหว่างคุณแอบแดดอยู่ที่ยาวายก็ยิ่งได้ เกลมประกันรถยนต์แบบไม่ต้องเรียกเจ้าหน้าที่เกลมก็มี จะดูการจราจรแบบเรียลไทม์ก็ได้ แม้กระทั่งแอปเตือนกล้องตรวจจับความเร็วบนทางหลวง มันคือสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิตคนเราที่ทำให้ชีวิตสะดวกสบาย ง่ายขึ้นและทุกคนขาดไม่ได้ อย่างน้อยคุณก็ต้องใช้แอปไลน์ (LINE) ใช้โหม่งละ ไม่เพียงแค่อากาศเอกชน บริษัทห้างร้าน เท่านั้นที่ต้องการมี “แอปพลิเคชัน” เป็นของตนเอง ภาครัฐก็เช่นกัน เรียกได้ว่า “ของมันต้องมี” กันขนาดนั้นเลยก็ว่าได้

นับแต่รัฐบาลขึ้นนโยบายไทยแลนด์ 4.0 (Thailand 4.0) ออกมาเมื่อช่วงปลายปี 2559 เรียกความสนใจของประชาชนได้มากมาย มันคืออะไร ทำไมต้อง 4.0 ง่ายๆ ก็คือการนำเทคโนโลยี (Technology) นวัตกรรม (Innovation) เข้ามายกระดับความเป็นอยู่ อาชีพ ในทุกๆ ภาคส่วน หน่วยงานรัฐจึงต้องเป็นพระเอกในการนำนวัตกรรมมาใช้ และสิ่งที่เข้าถึงประชาชน 4.0 ในยุคสมาร์ทโฟนเฟื่องฟูก็หนีไม่พ้นแอปพลิเคชันบนมือถือ

จากนั้นหน่วยงานรัฐต่างก็ผุดแอปมาสารพัด รัฐบาลก็ปล่อยแอป ThaiGov ให้บริการข้อมูลข่าวสารต่างๆ กรมการปกครองปล่อยแอป DOPA Plus สามารถเรียกดุข้อมูลการให้บริการต่างๆ ของกรมการปกครองได้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นก็มีแอป DLA กรมสรรพากรก็มี RD Smart Tax ยื่นแบบผ่านแอปวันนี้รับเงินคืนภาษีได้อาทิตย์ถัดไป การประปา ไฟฟ้า ก็มีแอปสารพัดสารพันที่มีประโยชน์มากๆ นี่ยังไม่นับอีกสารพัดแอป ทั้ง 711 ธนาคารต่างๆ ซื้อมัปั้งออนไลน์ ฯลฯ เรียกได้ว่า ไม่ต้องออกจากบ้านกันละที่นี่

กรมที่ดินเราซึ่งเป็นกรมใหญ่อันดับสองของกระทรวงมหาดไทย ไหนเลยจะนั่งอยู่ได้ ปล่อยแอป LandsMap ใช้ค้นหาข้อมูลรูปแปลงที่ดิน แถมยังดูราคาประเมิน คิวรังวัด ผังเมือง (ตอนนี้ยังจำกัดแค่ใน กทม.) ค้นหาแปลงที่ดินของใครจากสถานที่สำคัญๆ ที่อยู่ใกล้ก็ได้ แอปนี้พวกนายหน้าขายที่ดินนี่ละชอบนัก ถ้าคุณเข้าไปเป็นสมาชิกกลุ่มขายที่ดินในเฟซบุ๊กนะ จะเห็นว่าแอปนี้เป็นแอปยอดนิยมของนายหน้า มันคืออะไรที่เจ๋งมาก ผมยังใช้เลย 555 ไปใช้กันซะนะแล้วบอกต่อกันเยอะๆ ยอดดาวนโหลดน่าจะทำให้คนทำแอปยิ่งน้อยยิ่งใหญ่มีกำลังใจพัฒนาต่อไป

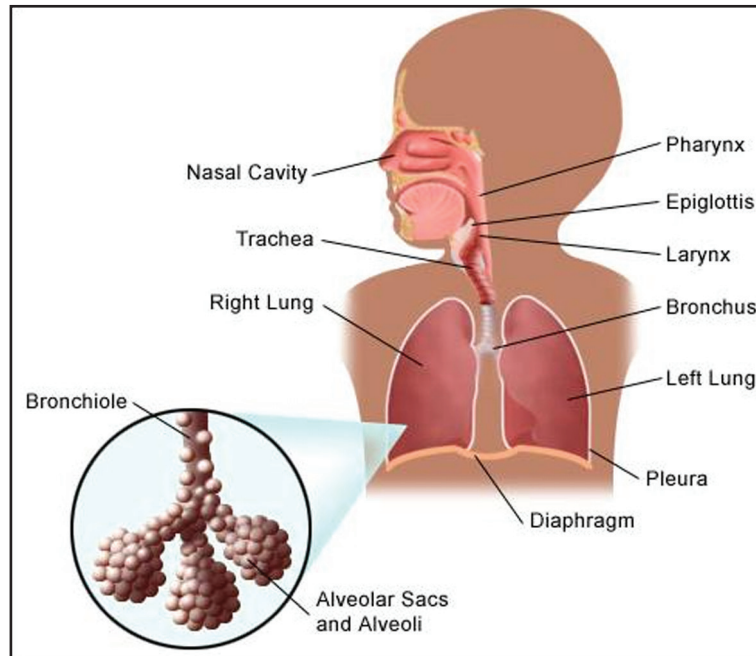
แล้วนี่ผมเขียนสหายมาทำอะไรตั้งมากมาย นี่เขียนรีวิวหรืออะไร(วะ) ก็แค่อยากจะบอกว่าวันนี้โลกมันก้าวไปไกล จากการทำอะไรๆ ด้วยกระดาษขนาด A4 จอคอมใหญ่ๆ มันเริ่มเล็กลงๆ เหลือเพียงในหน้าจอสมาร์ทโฟนขนาด 5.5 นิ้ว กันแล้ว หน่วยงานรัฐเริ่มสื่อสารกับประชาชนโดยใช้แอปพลิเคชันมากขึ้น มันไม่เพียงแต่อำนวยความสะดวกให้กับประชาชน ผู้ประกอบการ แต่มันคือการสื่อสารอย่างหนึ่งที่เจ้าของแอปยังสามารถใส่อะไรๆ ลงไปได้อีกมากมาย เราอาจจะมีการจัดประกวดทำสติกเกอร์ที่เป็นคาแรคเตอร์ “น้องหนูดิน” อะไรทำนองนี้กันบ้างนะ จะขายได้หรือเปล่านั้นไม่รู้ แต่ที่รู้ๆ ขายคนในกรมอย่างเดียวก็น่าจะได้หลายล่ะ (ฮา) เพื่อว่าคนจะได้รู้จักกรมที่ดินในอีกด้านหนึ่ง ในเวทีการแข่งขันของหน่วยงานภาครัฐที่นำเอาแอปพลิเคชัน มาเป็นตัวชี้วัดตัดสินพันธกิจความสำเร็จ ช่วงคุเด็ดไม่แพ้ค่ายรถยนต์ยี่ห้อยักษ์ที่ทยอยนำรถยนต์ออกสู่ตลาดอย่างไม่เกรงใจกำลังซื้อ (ก็ตอนนี้มันขายยากจริงๆ นะ)

ในอนาคต ผมเชื่อว่ารัฐบาลคงจะผลักดันให้หน่วยงานรัฐเข้าสู่การเป็นหน่วยงานดิจิทัลกันมากขึ้น สำนักงานไร้กระดาษอาจเป็นจริงได้ในอนาคตอันใกล้ การทำธุรกรรมทางที่ดินเล็กๆ น้อยๆ อาจสามารถทำได้ผ่านแอปพลิเคชันในสมาร์ทโฟน ผมว่ามันน่าจะสนุกและอยากเห็นว่ามันจะเป็นไปได้หรือไม่ งานหน้าเคาน์เตอร์เราอาจจะน้อยลงจากแอปเหล่านี้ ต่อไปใครอยากรู้ว่าพื้นที่ตัวเองจะมีโครงการเดินสำรวจเข้ามาออกโฉนดที่ดินให้หรือไม่ ก็กดดูได้จากหน้าจอมือถือ อยากรู้ว่าจะไปขายฝากต้องเตรียมเอกสารอะไรก็กดดูได้จากมือถือ หน่วยงานไหนมีการกิจที่ดีๆ เด็ดๆ ก็คงงัดออกมาในรูปแบบแอปพลิเคชันกันมากขึ้น พัฒนาหน้าตาให้หน้าใช้ไม่น่าเบื่อ มีการประชาสัมพันธ์สร้างความรับรู้กันมากขึ้นว่า “เฮ้ย ฉันทักแอปตัวนี้มาแล้วนะ มันเจ๋งมากไปโหลดกันได้ที่ทั้งใน Play Store และ App Store นะ” คนกรมเราเก่งครับ คิดอะไรได้เยอะแยะแต่ยังเจอโจทย์ที่ดีไม่แตก “ฮึดฮัด (ขั้นตอนเยอะ) อู้ยอ้าย (คนเยอะ) อดอยาก (งบน้อย)” ของระบบงานราชการ ก็เป็นกำลังใจให้ ทำไปเถอะเดี๋ยวผู้ใหญ่เขาก็หางบให้เราเองแหละ (ฮา)

APP War ตีแอปชนแอปครั้งนี้ยังไม่จบง่ายๆ นี่แค่เพิ่งเริ่มยกหนึ่ง และเราจะไม่แพ้หรอกหรือ แพ้คะแนนแน่ๆ ผมเชื่อเช่นนั้น

ไวรัส อาร์เอสวี (RSV virus) อันตรายถึงชีวิต

ข้อมูลรูป : <http://www.pharmaceutical-networking.com/astra-zeneca-medi-557-for-treatment-of-respiratory-syncytial-virus-rsv/>

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เตือนประชาชน โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กระวังป่วยด้วยโรคติดเชื้อทางเดินหายใจจากเชื้อไวรัสอาร์เอสวี (RSV) พบมากในช่วงฤดูฝนและฤดูหนาว เผยข้อมูลย้อนหลัง ๕ ปี พบเด็กเสียชีวิต ๙ ราย ผู้ใหญ่เสียชีวิต ๒ ราย ปัจจุบันยังไม่มีวัคซีนป้องกัน แต่อาการทั้งในเด็กและผู้ใหญ่จะดีขึ้นหลังการรักษา ๑ - ๒ สัปดาห์ แนะนำล้างมือบ่อยๆ ไม่ใช้แก้วน้ำร่วมกับผู้อื่น และหลีกเลี่ยงการสัมผัสสารคัดหลั่งผู้ติดเชื้อ หากอาการไม่ดีขึ้นรีบไปพบแพทย์ทันที

RSV คือ เชื้อไวรัสในระบบทางเดินหายใจ เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการติดเชื้อในปอดและทางเดินหายใจ หากเป็นการติดเชื้อในทารกที่คลอดก่อนกำหนด เด็กอ่อน เด็กเล็ก ผู้สูงอายุ ผู้ใหญ่ที่เป็นโรคหัวใจและโรคปอด หรือผู้ป่วยที่มีระบบภูมิคุ้มกันอ่อนแอมาก (ภูมิคุ้มกันโรคต่ำ) อาจมีอาการเจ็บป่วยรุนแรงได้ และอาจมีอันตรายถึงชีวิต ซึ่งเชื้อไวรัสนี้เป็นสาเหตุหลักของโรคติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจส่วนล่างในเด็กเล็ก

ผู้ที่มีความเสี่ยงสูงที่จะติดเชื้อไวรัส RSV ขั้นรุนแรงหรือขั้นที่เป็นอันตรายต่อชีวิต ได้แก่

- ◆ ทารกคลอดก่อนกำหนด
- ◆ เด็กเล็กที่เป็นโรคหัวใจหรือโรคปอดตั้งแต่กำเนิด
- ◆ เด็กที่มีระบบภูมิคุ้มกันอ่อนแอ เช่น เด็กที่ได้รับเคมีบำบัดหรือได้รับการปลูกถ่ายกระดูก
- ◆ ทารกที่อยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็กที่แออัด
- ◆ ผู้สูงอายุ
- ◆ ผู้ใหญ่ที่เป็นโรคหอบหืด มีภาวะหัวใจล้มเหลว หรือเป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง
- ◆ ผู้ที่เป็นโรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง รวมถึงผู้ที่เข้ารับการปลูกถ่ายอวัยวะ ผู้ที่เป็นโรคลิวคิเมีย

หรือผู้ติดเชื้อ HIV หรือเอดส์

ข้อมูลภาพ : <https://www.winnews.tv/news/24871>

สำหรับเด็กวัยเรียนและผู้ใหญ่ เชื้อไวรัส RSV ไม่ถือเป็นเชื้อโรคที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอย่างรุนแรง และมักจะเป็นการติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจส่วนบนซึ่งอาจทำให้มีอาการไอหรือมีอาการคล้ายโรคหวัดทั่วไปเท่านั้น เด็กโตและผู้ใหญ่จะมีระบบภูมิคุ้มกันโรคที่แข็งแรงและมีหลอดลมขนาดใหญ่ ทำให้อาการบวมและอักเสบในหลอดลมไม่ส่งผลกระทบต่อระบบการหายใจมากจนถึงขั้นที่เป็นอันตราย

● อาการของการติดเชื้อไวรัส RSV

โดยทั่วไปแล้ว สัญญาณและอาการที่บ่งชี้ว่าเกิดการติดเชื้อไวรัส RSV จะแสดงออกมาหลังจากการสัมผัสกับเชื้อประมาณ ๔ - ๖ วัน สำหรับผู้ใหญ่และเด็กโต สัญญาณและอาการที่แสดงออกมาหลังจากการติดเชื้อไวรัส RSV จะคล้ายอาการของโรคไข้หวัด

อาการทั่วไป

- ◆ คัดจมูกหรือน้ำมูกไหล
- ◆ ไอแห้ง
- ◆ มีไข้ต่ำ
- ◆ เจ็บคอ
- ◆ ปวดหัวเล็กน้อย

อาการของการติดเชื้อรุนแรง

เชื้อไวรัส RSV แพร่กระจายไปยังทางเดินหายใจส่วนล่างและทำให้เกิดโรคปอดบวมหรือโรคหลอดลมอักเสบได้ (การอักเสบบริเวณหลอดลมฝอยที่เป็นท่อนำลมเข้าสู่ปอด) สัญญาณและอาการดังกล่าว ได้แก่

- ◆ มีไข้
- ◆ ไออย่างรุนแรง
- ◆ หายใจมีเสียงหวีด (เสียงดังที่มักจะได้ยินเวลาหายใจออก)
- ◆ หายใจเร็ว หอบ หรือหายใจลำบาก (เด็กที่มีอาการมักเลือกที่จะลุกขึ้นนั่งมากกว่านอนราบ)
- ◆ ตัวเขียวเนื่องจากขาดออกซิเจน

ข้อมูลภาพ : <http://www.88organicplus.com/category>

ทารกที่ติดเชื้อไวรัส RSV ส่วนใหญ่จะมีอาการเจ็บป่วยรุนแรง โดยกลัมน้ำมูกบริเวณหน้าอกและผิวหนังของทารกจะบวมลงไปอย่างเห็นได้ชัดเวลาหายใจเนื่องจากต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการหายใจแต่ละครั้ง นอกจากนี้ยังมีสัญญาณและอาการอื่นๆ ที่บ่งชี้ว่าทารกติดเชื้อไวรัส RSV อย่างรุนแรง ได้แก่ หายใจสั้น หายใจถี่ และหายใจเร็ว ไอ กินน้อย เบื่ออาหาร อ่อนเพลียผิดปกติ (เชื่องซึม) หงุดหงิดง่าย กระสับกระส่าย

● ควรไปพบแพทย์เมื่อใด

หากลูกของคุณมีอายุน้อยกว่า ๓ เดือน คลอดก่อนกำหนด มีโรคเกี่ยวกับปอดหรือหัวใจ และมีระบบภูมิคุ้มกันที่อ่อนแอ คุณควรพาลูกไปพบแพทย์ตั้งแต่อายุ ๓ เดือนขึ้นไป เด็กและผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพแข็งแรง อาจไม่จำเป็นต้องไปพบแพทย์เพื่อรับการวินิจฉัยว่าได้รับเชื้อไวรัส RSV หรือไม่ เพราะส่วนใหญ่จะหายจากโรค ได้เองภายใน ๑ - ๒ สัปดาห์ แม้บางรายจะยังมีการหายใจมีเสียงหวีดอยู่ หากคนไข้เริ่มแสดงอาการของการติดเชื้อไวรัส RSV อย่างรุนแรงอย่างน้อย ๑ อาการ ดังต่อไปนี้ หรือเป็นการติดเชื้อในทารกที่คลอดก่อนกำหนด เด็กอ่อนและผู้ใหญ่ที่ป่วยเป็นโรคหัวใจเรื้อรังหรือโรคปอดเรื้อรัง ควรรีบพบแพทย์ทันที

- ◆ หายใจเร็วและลำบาก หายใจแรง มีเสียงหวีดดัง
- ◆ ไออย่างรุนแรง มีน้ำมูกเหนียวสีเหลือง เขียว หรือเทา
- ◆ อ่อนเพลียอย่างมาก ผิวซีดเขียว
- ◆ มีไข้สูง (ประมาณ ๓๘ องศา สำหรับเด็กอ่อนที่อายุไม่เกิน ๓ เดือน)

โดยแพทย์จะสามารถวินิจฉัยโรคได้ เมื่อคนไข้ได้รับการตรวจสุขภาพและทดสอบหาเชื้อไวรัส RSV (rapid RSV test) ซึ่งจะทราบผลได้ภายในเวลาประมาณ ๑๐ นาที หรือแพทย์อาจส่งตัวอย่างเสมหะจากจมูกหรือทางเดินหายใจส่วนบนของคนไข้ไปตรวจหาเชื้อไวรัสในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้ แพทย์อาจใช้เครื่องวัดออกซิเจนปลายนิ้ว (pulse oximeter) ในการทดสอบระดับออกซิเจนในเลือด (โดยจะนำอุปกรณ์มาหนีบไว้ที่ปลายนิ้วมือหรือนิ้วเท้า) เพื่อตรวจดูว่าคนไข้ได้รับออกซิเจนเพียงพอหรือไม่

● สาเหตุของการติดเชื้อไวรัส RSV

ผู้ติดเชื้อสามารถแพร่เชื้อได้มากที่สุดในช่วง ๒ - ๓ วันแรกหลังได้รับเชื้อ อย่างไรก็ตาม เชื้อไวรัสสามารถแพร่กระจายได้อย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา ๒ - ๓ สัปดาห์ และมักจะระบาดในช่วงที่สภาพอากาศมีความเปลี่ยนแปลง เชื้อไวรัส RSV แพร่กระจายได้ง่ายผ่านละอองเสมหะในอากาศ ผ่านการสัมผัสโดยตรง และผ่านการสัมผัสพื้นผิวที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ เข้าสู่ร่างกายทางตา จมูก หรือปาก เช่น เวลาจับมือ หรือเวลาที่มีผู้ติดเชื้อจามหรือไออยู่ในบริเวณใกล้เคียง หรือเวลาที่เด็กสัมผัสสิ่งของหรือของเล่นที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ แล้วมาจับปาก จมูก หรือตาของตัวเอง จึงมักติดต่อกันง่ายในเนอร์สเซอรี่หรือโรงเรียน เชื้อไวรัสมีชีวิตอยู่ได้หลายชั่วโมงบนวัตถุที่เป็นของแข็ง เช่น ลูกบิดประตู พื้นโต๊ะเคาน์เตอร์ ดอกเตียง และของเล่น และสามารถอยู่ได้นานกว่าบนพื้นผิววัสดุอ่อนนุ่ม เช่น มือ หรือกระดาษชำระ ผู้ที่เคยติดเชื้อไวรัส RSV มาก่อนสามารถกลับมาติดเชื้ออีกครั้งได้และมักจะติดเชื้อในช่วงเวลาที่ใกล้เคียงกับการติดเชื้อครั้งก่อน แต่อาการเจ็บป่วยจะไม่รุนแรงเท่าเดิมและมักจะมีอาการคล้ายโรคไข้หวัดธรรมดาเท่านั้น อย่างไรก็ตาม การติดเชื้อซ้ำในผู้สูงอายุหรือผู้ที่เป็โรคหัวใจเรื้อรังหรือโรคปอดเรื้อรังอาจมีอาการเจ็บป่วยรุนแรงได้

● ภาวะแทรกซ้อนจากการติดเชื้อไวรัส RSV

ผู้ที่ติดเชื้อไวรัส RSV ส่วนใหญ่จะสามารถหายจากอาการเจ็บป่วยได้โดยไม่มีภาวะแทรกซ้อน โดยภาวะแทรกซ้อนของเชื้อไวรัส RSV ได้แก่

- ◆ **โรคปอดบวม** เป็นการอักเสบติดเชื้อในปอด ซึ่งเกิดอย่างน้อย ๑ ใน ๔ ของเด็กที่ติดเชื้อไวรัส RSV เป็นครั้งแรก โดยทั่วไปแล้วภาวะปอดอักเสบ (โรคปอดบวม) หรือภาวะหลอดลมปอดอักเสบ (โรคหลอดลมอักเสบ) ในทารก มักมีสาเหตุหลักมาจากเชื้อไวรัส RSV แพร่กระจายไปยังทางเดินหายใจส่วนล่าง โดยจะปิดกั้นทางเดินหายใจโดยการทำให้หลอดลมฝอยที่เชื่อมเข้าสู่ปอดอักเสบและเต็มไปด้วยเสมหะ ภาวะปอดอักเสบจะมีความรุนแรงเมื่อเกิดในทารก เด็กเล็ก ผู้เป็นโรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง หรือผู้ที่เป็โรคหัวใจเรื้อรังหรือโรคปอดเรื้อรัง

- ◆ **ภาวะติดเชื้อในหูส่วนกลาง** หากเชื้อโรคเข้าสู่ช่องว่างหลังแก้วหูจะเกิดการติดเชื้อในหูส่วนกลาง (หูชั้นกลางอักเสบ) ภาวะนี้เกิดขึ้นบ่อยที่สุดในทารกและเด็กเล็ก

- ◆ **โรคหอบหืด** การติดเชื้อไวรัส RSV อย่างรุนแรงในเด็กอาจทำให้เด็กมีโอกาสเป็นโรคหอบหืดได้ในเวลาต่อมา

● การรักษาการติดเชื้อไวรัส RSV

หากผู้ที่ติดเชื้อได้เข้ารักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลก็จะสามารถหายจากโรคได้ภายในเวลาไม่กี่วัน ซึ่งโดยทั่วไปจะหายเป็นปกติได้ภายใน ๒ สัปดาห์ในกรณีติดเชื้อไม่รุนแรง แต่ถ้าหากมีการติดเชื้อไวรัส RSV อย่างรุนแรง แพทย์จะให้ใช้เครื่องช่วยหายใจ ให้น้ำเกลือ และทำการดูดเสมหะให้เป็นระยะ รวมถึงอาจให้ยาปฏิชีวนะในการรักษาเพื่อฆ่าเชื้อแบคทีเรีย หากมีภาวะแทรกซ้อนเป็นโรคปอดบวม (ยาปฏิชีวนะไม่สามารถใช้ฆ่าเชื้อไวรัส RSV ได้ เพราะไม่ใช่เชื้อแบคทีเรีย) เชื้อไวรัส RSV นั้นไม่มีวิธีการรักษาให้หายโดยตรงเช่นเดียวกับโรคไข้หวัด แต่คุณสามารถบรรเทาอาการเจ็บป่วยให้คนไข้ได้ ดังนี้

- ◆ ให้คนไข้ดื่มน้ำเยอะๆ เพื่อไม่ให้ร่างกายขาดน้ำ ถ้าหากเป็นเด็กวัยยังไม่หย่านม คุณควรให้เด็กดื่มนมบ่อยที่สุดเท่าที่เด็กต้องการ

- ◆ หยอดน้ำเกลือ ๒ - ๓ หยดลงในจมูกเพื่อละลายน้ำมูกหรือเสมหะ จากนั้นใช้ที่บีบดูดน้ำมูกหรือเครื่องดูดน้ำมูกเพื่อนำน้ำมูกเหล่านั้นออกมา น้ำเกลือล้างจมูกนั้นมีขายตามร้านขายยาทั่วไป

◆ ให้คนใช้สูดดมไอน้ำจากเครื่องทำไอระเหยเพื่อให้ทางเดินหายใจชุ่มชื้นและหายใจได้สะดวกขึ้น อย่างไรก็ตาม คุณต้องปฏิบัติตามคำแนะนำในการรักษาความสะอาดเครื่องมือดังกล่าวจากผู้ผลิต เพราะถ้าหากเครื่องมือสกปรก เชื้อโรคจะสามารถเข้าสู่ทางเดินหายใจได้ง่ายขณะสูดดมไอน้ำ

◆ ระวังไม่ให้คนไข้อยู่ใกล้ควันบุหรี่ สีที่ยังไม่แห้ง ควันจากไม้พิน หรือฝุ่นควันอื่นๆ ที่รบกวนทางเดินหายใจซึ่งอาจทำให้หายใจลำบากมากขึ้น การสูดดมควันบุหรี่จะทำให้อาการเจ็บป่วยจากเชื้อไวรัส RSV หรือไวรัสในระบบทางเดินหายใจอื่นๆ รุนแรงขึ้น

◆ หากลูกของคุณอายุน้อยกว่า ๓ เดือน คุณควรปรึกษาแพทย์ก่อนให้ยาพาราเซตามอล สำหรับทารกเพื่อบรรเทาอาการเจ็บป่วยของลูก หากลูกของคุณอายุ ๖ เดือนขึ้นไป คุณสามารถให้ยาไอบูโพรเฟนหรือพาราเซตามอลสำหรับเด็กแก่ลูกของคุณได้ในปริมาณที่เหมาะสม

◆ คุณไม่ควรซื้อยาแก้หวัดมาให้คนไข้รับประทานเอง ยกเว้นได้รับการอนุญาตจากแพทย์ การรักษาด้วยวิธีนี้อาจหายจากอาการป่วยได้เร็ว แต่อาจจะส่งผลเสียที่รุนแรงกว่าเดิมหรืออาจมีผลข้างเคียงที่ร้ายแรงได้

ข้อมูลภาพ : <https://spcdn.co/wp-content/uploads/2017/09/%E0%B9%84%E0%B8%82%E0%99%893.jpg>

● การป้องกันการติดเชื้อไวรัส RSV

ปัจจุบันยังไม่มีวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัส RSV แต่เราสามารถดูแลสุขภาพของตนเองเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส RSV ได้ ดังนี้

◆ **ล้างมือบ่อยๆ** คุณควรให้เด็กๆ และคนรอบข้างหมั่นล้างมือให้สะอาดอยู่เสมอ โดยเฉพาะก่อนสัมผัสตัวลูกของคุณ

◆ **หลีกเลี่ยงการสัมผัส** หลีกเลี่ยงสถานที่แออัดและสถานที่ที่มีผู้ป่วยเป็นโรคใช้หวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากทารกดังกล่าวคลอดก่อนกำหนด หรืออยู่ในช่วงอายุ ๒ เดือนแรก อาจจะทำให้ลูกอยู่บ้านในช่วงที่ไวรัส RSV ระบาด (ปกติจะอยู่ในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเมษายน โดยเชื้อจะระบาดมากที่สุดในช่วงเดือนมกราคมถึงกุมภาพันธ์)

◆ **ทำความสะอาดสิ่งรอบตัว** คุณควรหมั่นรักษาความสะอาดในห้องครัวและเคาน์เตอร์ห้องน้ำอยู่เสมอ และทิ้งกระดาษชำระที่ใช้แล้วทันที

◆ **ไม่ใช่ของใช้ เช่น แก้วน้ำจานชาม ร่วมกับผู้อื่น** เวลาที่คุณหรือคนใกล้ตัวมีอาการป่วย ควรใช้แก้วน้ำส่วนตัวหรือใช้แก้วน้ำแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง และควรมีการติดป้ายชื่อแก้วน้ำส่วนตัวของแต่ละคน

- ◆ **ไม่สูบบุหรี่** ทารกที่ได้รับควันบุหรี่จะมีความเสี่ยงสูงขึ้นที่จะติดเชื้อไวรัส RSV และอาจมีอาการเจ็บป่วยที่รุนแรงกว่าปกติ หากคุณสูบบุหรี่ จะต้องไม่สูบบุหรี่ในบ้านหรือในรถ
- ◆ **ทำความสะอาดของเล่นอยู่เสมอ** คุณควรทำความสะอาดของเล่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาที่ลูกหรือเพื่อนลูกของคุณไม่สบาย
- ◆ **ดูแลสุขภาพของตนเองอยู่เสมอ**
- ◆ **ฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่เป็นประจำทุกปี**

● ยาป้องกันการติดเชื้อไวรัส RSV

ยาป้องกันการติดเชื้อทางเดินหายใจ หรือที่เรียกว่า Palivizumab (Synagis) สามารถช่วยป้องกันการโรคให้แก่เด็กที่มีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดภาวะแทรกซ้อนรุนแรงจากเชื้อไวรัส RSV ยาดังกล่าวควรใช้ในเด็กที่คลอดก่อนกำหนด (ก่อนอายุครรภ์สัปดาห์ที่ ๒๙) ที่อายุต่ำกว่า ๑ ขวบ แต่ไม่ควรใช้กับเด็กที่คลอดหลังอายุครรภ์สัปดาห์ที่ ๒๙ ที่มีสุขภาพแข็งแรง นอกจากนี้ แพทย์ยังแนะนำให้ใช้ยาดังกล่าวกับเด็กที่มีสภาวะดังต่อไปนี้

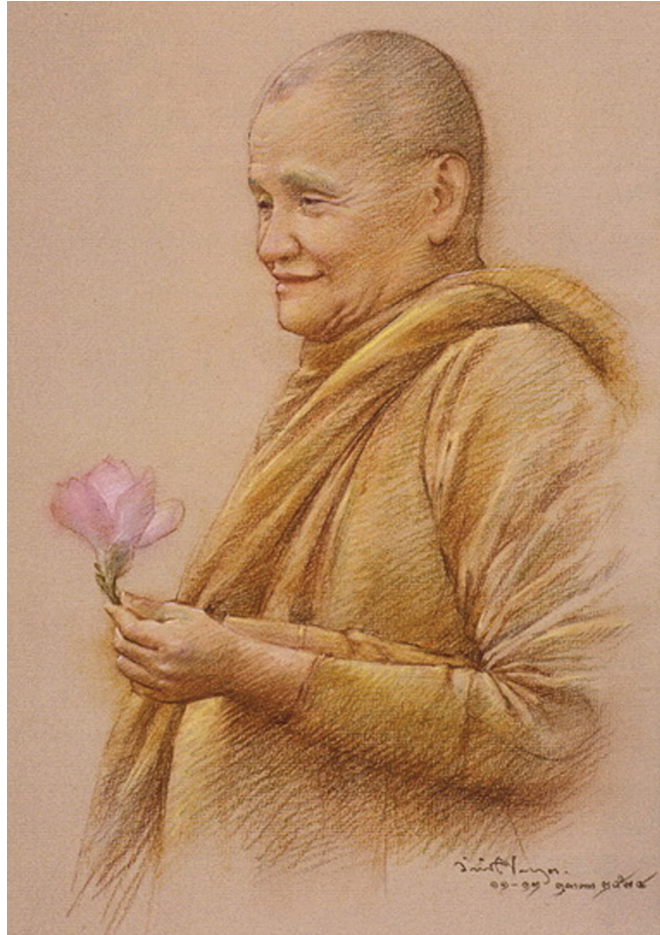
- ◆ ทารกคลอดก่อนกำหนดที่เป็นโรคปอดเรื้อรัง
- ◆ ทารกอายุน้อยกว่า ๑๒ เดือนที่เป็นโรคหัวใจตั้งแต่กำเนิด
- ◆ เด็กอ่อนและเด็กวัยหัดเดินอายุต่ำกว่า ๒ ขวบ ที่ได้รับออกซิเจนอย่างน้อย ๑ เดือนตั้งแต่แรกเกิด และยังคงต้องเข้ารับการรักษาเกี่ยวกับปอด
- ◆ เด็กอายุไม่เกิน ๒ ขวบที่อาจมีภูมิคุ้มกันต่ำในช่วงฤดูที่ไวรัส RSV ระบาด แพทย์จะให้ยานี้เดือนละครั้งเป็นระยะเวลา ๕ เดือนในช่วงที่ไวรัส RSV ระบาดหนัก ซึ่งยานี้จะช่วยป้องกันการติดเชื้อไวรัสเท่านั้น และยาจะไม่มีผลหากเด็กมีอาการป่วยมาก่อนแล้ว ปัจจุบัน นักวิทยาศาสตร์กำลังทำการวิจัยเกี่ยวกับวัคซีนแบบพ่นจมูก เพื่อใช้ป้องกันไวรัส RSV

ข้อมูล : คู่มือไวรัส RSV ในเด็กและผู้ใหญ่ ฉบับสมบูรณ

เข้าถึงได้จาก : <https://www.honestdocs.co/respiratory-viruses-rsv-virus>

การปล่อยวาง

อุปมาเหมือนว่าเรา “แบกก้อนหินหนัก อยู่ก้อนหนึ่ง” แบกไปก็รู้สึกหนัก แต่ก็ไม่รู้จะทำอย่างไรกับมัน ก็ได้แต่แบกอยู่อย่างนั้นแหละ พอมีใครบอกว่า ให้โยนมันทิ้งเสียสิ ก็มาคิดอีกแหละว่า “เอ ถ้าเราโยนมันทิ้งไปแล้ว เราก็ไม่มีอะไรเหลือนะสิ”

ก็เลยแบกอยู่นั้นแหละ “ไม่ยอมทิ้ง” ถึงจะมีใครบอกว่า โยนทิ้งไปเถอะ แล้วจะดีอย่างนั้น เป็นประโยชน์อย่างนี้ เราก็ยังไม่ยอมโยนทิ้งอยู่นั้นแหละ เพราะกลัวแต่ว่า “จะไม่มีอะไรเหลือ” ก็เลยแบกก้อนหินหนักไว้ จนเหนื่อยอ่อนเพลียเต็มที จนแบกไม่ไหวแล้ว ก็เลย “ปล่อยมันตกลง”

ตอนที่ปล่อยมันตกลงนี้แหละก็จะเกิดความรู้เรื่อง “การปล่อยวาง” ขึ้นมาเลย เราจะรู้สึกเบาสบาย แล้วก็รู้ได้ด้วยตนเองว่า การแบกก้อนหินนั้นมันหนักเพียงใด แต่ตอนที่เราแบกอยู่นั้น เราไม่รู้หรือว่า “การปล่อยวาง” มันมีประโยชน์เพียงใด

พระโพธิญาณเถร (หลวงพ่อชา สุภัทโท)

ข้อมูล : คำสอนของพระโพธิญาณเถร (หลวงพ่อชา สุภัทโท)

เข้าถึงได้จาก : <http://www.buddhayanando.com>

อธิบดีกรมที่ดิน
สักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำกระทรวงมหาดไทย และกรมที่ดิน
ในโอกาสเดินทางมารับตำแหน่ง

นายประยูร รัตนเสนีย์ อธิบดีกรมที่ดิน
สักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำกระทรวงมหาดไทย และกรมที่ดิน ในโอกาสเดินทางมารับตำแหน่ง
วันจันทร์ที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

ตรวจราชการและพบปะประชาชนในพื้นที่จังหวัดลำพูน

นายประยูร รัตนเสนีย์ อธิบดีกรมที่ดิน พร้อมด้วย นายณรงค์ สืบตระกูล รองอธิบดีกรมที่ดิน
ลงพื้นที่ร่วมกับนายกรัฐมนตริตตรวจราชการและพบปะประชาชนในพื้นที่จังหวัดลำพูน
โดยมีคณะเจ้าหน้าที่จากศูนย์ดำรงธรรมที่ดิน ร่วมลงพื้นที่ตั้งโต๊ะรับเรื่องราวร้องเรียนร้องทุกข์จากประชาชนในพื้นที่ด้วย
ณ โรงเรียนบ้านหนองเจือก อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน
วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๑

การประชุมคณะกรรมการกำกับ ควบคุม และแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน
โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ดิน (ระยะที่ ๒) ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑

นายวราพงษ์ เกียรตินิมรุ่ง ที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมสำรวจ เป็นประธาน
การประชุมคณะกรรมการกำกับ ควบคุม และแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน
โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ดิน (ระยะที่ ๒) ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑
วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุม ๑ ชั้น ๖ กรมที่ดิน

รับมอบโล่และตรารับรองมาตรฐานการให้บริการของศูนย์ราชการสะดวก (GECC)

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธี
มอบโล่และตรารับรองมาตรฐานการให้บริการของศูนย์ราชการสะดวก (GECC) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑
โดยมี นายชัยชาญ สิทธิวิรัชธรรม รองอธิบดีกรมที่ดิน นำคณะข้าราชการ
จากสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร/สาขา และสำนักงานที่ดินจังหวัดชัยภูมิ สาขาเกษตรสมบูรณ์
เข้ารับมอบโล่และตรารับรองมาตรฐานการให้บริการของศูนย์ราชการสะดวก (GECC)
ณ ห้องประชุมวายุภักษ์ ๓ และชั้น ๔ โรงแรมเซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑

พิธีเปิดโครงการ “สานใจไทย สู่ใจใต้” รุ่นที่ ๓๔

นายณรงค์ สืบตระกูล รองอธิบดีกรมที่ดิน ร่วมเป็นเกียรติ
ในพิธีเปิดโครงการ “สานใจไทย สู่ใจใต้” รุ่นที่ ๓๔ โดยมีพลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นประธาน
ณ ห้องมฆวานรังสรรค์ สโมสรทหารบก ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ
วันจันทร์ที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑

ประชุมสรุปข้อเสนอการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑
และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑

นายเปสิยน แก้วฤทธิ์ รองอธิบดีกรมที่ดิน ร่วมประชุมสรุปข้อเสนอการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑
ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร
วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๑

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน
โครงการเดินสำรวจจัดทำรูปแปลงโฉมที่ดิน และเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินด้วยระบบ RTK GNSS Network
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ รุ่นที่ ๑

นายสุรพล ศรีวิโรจน์ รองอธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธานโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโครงการเดินสำรวจจัดทำรูปแปลงโฉมโฉนดที่ดินและเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินด้วยระบบ RTK GNSS Network ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ รุ่นที่ ๑ ณ ห้องประชุม ๑ ชั้น ๖ อาคารรังวัดและทำแผนที่ กรมที่ดิน วันจันทร์ที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๑

